

Röportaj

Osmaniye Tarım Stratejisi ve Eylem Planı

Söyleşi

Hatay Tarım ve Kırsal Kalkınma Master Planı

Analiz

Bölgemiz İlçelerinin Bitkisel Üretim Değerleri

Hatay

Tematik Tarım Müzesi

Kahramanmaraş-Afşin

Sırik Domatesle Tanıştı

Osmaniye

Teknoloji ile Yaratılan Fark

2

Sunum

8

Osmaniye

17

Hatay

30

Başarılı Projeler

46

Röportaj

64

Uzman Görüşü

72

Ajanstan Haberler

DOĞAKA BÜLTEN

İmtiyaz Sahibi:

Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulu Adına Genel Sekreter V. Onur YILDIZ

Genel Yayın Yönetmeni:

Oğuz ALİBEKİROĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Evin EMİR
Demet AKIN

Fotoğraf:

Zafer ÜLGÜR

Yayın Kurulu:

Halil SUNAÇ
İbrahim YAŞAR
M. Emre NAKIŞ
Zafer ÜLGÜR

Görsel Tasarım ve Baskı:

ARTI5
MEDYA-TANITIM

www.arti5medya.com

Onur YILDIZ

DOĞAKA
Genel Sekreter VekiliDeğerli
Okurlarımız,

2014'ün ilk sayısı ile karşınızdayız. Bu sayımızda da diğer sayılarda olduğu gibi Ajansımızın faaliyetlerine ve bölgemizdeki sosyal, ekonomik ve kültürel konulardaki gelişmelere yer vermekle birlikte aynı zamanda sizinle Tarım konusunu paylaşacağız. Bu sayımızdaki makale ve röportajların size yeni bilgiler katacağını ümit ediyorum.

Her sayımızda bölgemizin öne çıkan sektörlerini ele aldığımız bülten çalışmamızın bu sayısında tarım sektörünü ele aldık.

1950'li yıllarda 2,5 milyar olan dünya nüfusu 2011 yılında 7 milyara yükselmiştir. 870 milyonu açlık tehlikesi altındaki bu büyük nüfusun ihtiyaçlarını karşılamak ancak doğru tarım teknolojilerini ve politikalarını benimseyerek gerçekleştirilebilir. Ülkemizde de 9. Kalkınma Planında tarımsal verimliliğin düşük olduğu tespit edilmiş; reformlarla tarımsal yapının daha etkin ve verimli kullanılması hedeflenmiştir. Bunun için nüfusumuzun % 23'ünü, TR63 Bölgesinin ise % 41'ini oluşturan kırsal nüfusun bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Tarım sektörünün önemi 13 milyondan 75 milyona çıkan nüfusumuz karşısında daha da artmıştır. Dünya Bankası verilerine göre, tarıma dayalı sektörlerdeki büyüme, yoksulluğu azaltmada diğer sektörlerle göre 3,2 kat daha etkilidir. Bu nedenle bu sayıda Tarım konusunu ve konunun uzmanlarından görüşleri sizlerle paylaşacağız.

Çukurova Üniversitesi Tarım Ekonomisi Bölümü Öğretim Üyesi ve Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Eski Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Sayın Aykut Gül ile Osmaniye Tarım Stratejisi ve Eylem Planı'nı üzerine bir sohbet gerçekleştirdik. Osmaniye İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürü Sayın İbrahim Sağlam Tarım İl Müdürlüğü'nün ildeki faaliyetlerinden, projelerinden, Osmaniye ilinde tarım sektöründe yatırım yapılabilecek alanlardan ve destek programları hakkında bilgi aldık. Hatay İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürü Sayın Aydın Tüfekçi Hatay Tarım ve Kırsal Kalkınma Master Planını Bültenimiz için değerlendirdi.

Sektörel Destekler Birimi Uzmanı M. Emre Nakış Analiz köşesinde TR63 Bölgesi İlçelerde Bitkisel Üretim Değerleri ile Sosyoekonomik Verilerin Korelasyonunu ele aldı.

Her sayımızda yer verdiğimiz başarılı projeler köşesinde bu sayımızda 2011 Yılı Tarıma Dayalı Sanayinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında başarılı olan; Hatay İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından projelendirilen "Tematik Tarım Müzesi" projesine, S.S. Erzin Ernar Tarımsal Kalkınma Kooperatifi tarafından projelendirilen "Sarartma Odası ve Soğuk Hava Muhafaza Depo-

Prof. Dr. Aykut GÜL

Çukurova Üniversitesi Tarım
Ekonomisi Bölümü Öğretim
Üyesi

Osmaniye Korkut Ata
Üniversitesi Eski Rektör
Yardımcısı

Çukurova Üniversitesi Tarım Ekonomisi Bölümü Öğretim Üyesi ve Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Eski Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Sayın Aykut Gül ile Osmaniye Tarım Stratejisi ve Eylem Planı'nı hakkında konuştuk.

***Tarım sektörünün
Osmaniye ekonomisi
üzerindeki etkilerinden
bahsedebilir misiniz?***

Tarım sektörü, halen Osmaniye ekonomisi üzerinde büyük bir etkiye ve öneme sahip. Kırsal nüfusun toplam nüfusa oranı %26 düzeyinde. Doğu Çukurova Bölgesi'nde muazzam bir coğrafyada yer alan Osmaniye, sahip olduğu tarımsal kaynakları yeterince değerlendiremiyor. 3.280 km² yüzölçümü bulunan ilin %38'i tarım alanı (1.250.120 da) olarak değerlendiriliyor. Tarım alanlarının büyük bölümü (%85) tarla bitkileri için ayrılmış. Nadas alanlarının yok denecek kadar az olması önemli bir avantaj. İlin tarım arazilerinin %69'u sulanabilir nitelikte olup halen bu arazinin %78'i sulanıyor. Sulu alanların fazla olması verimliliği beraberinde getirirken, sulanabilir nitelikte arazi potansiyelinin varlığı da önemli fırsatlara işaret ediyor.

Mısır, buğday ve yerfıstığı önemli tarla bitkileri olarak ön plana çıkarken, turp, karpuz ve biber sebze alanlarında öne çıkmakta; zeytin, portakal ve kiraz ise meyve olarak daha geniş alanlarda üretimi yapılan tarım ürünleri olarak ön plana çıkıyor. Osmaniye ilinde ekimi yapılan tarla bitkileri, meyve ve sebze ürünleri bir arada değerlendirildiğinde buğday %51,3 ile en fazla ekim alanına sahip ürün. Bunu %26,9 ile mısır takip ediyor. Tarım arazileri içinde en fazla ekimi-dikimi yapılan beş ürün arasında tek meyve ürünü olarak yer alan zeytin %8,7 ile 3. sırada yer alıyor. Üretim değerlerine göre değerlendirildiğinde ise mısır, Osmaniye ili toplam bitkisel üretim değerinin %32,3'ünü oluştururken, buğday %19,1 ile ikinci sırada bulunuyor.

Mevcut durumdaki bu yapı, ülkemizin birçok tarım bölgesi ile karşılaştırıldığında ortalamanın oldukça üzerinde kalıyor. Ancak mevcut kaynakların zenginliği dikkate alındığında ise üretimde ciddi bir katma değer artışı sağlamak gerektiği de ortaya çıkıyor.

su" projesine, Afşin İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından projelendirilen "Afşin Sırık Domatesle Tanışıyor" projesine, Afşin Et Market tarafından hazırlanan "Çaman İmalatı Paketleme Tesisi" projesine, Osmanlıoğlu Gıda tarafından hazırlanan "Modern Teknolojiden Yararlanarak Ürün Kalitesini, Ürün Çeşidini Artırmak ve Üretimde Sürdürülebilirliği Sağlama" projesine, Toprak Süt Mamülleri tarafından projelendirilen "Bölgedeki Tek Süt Tozu İmalatı Fabrikasında Kurutma Kulesi Modernizasyonu ile Ürün Kalitesinin ve Uluslararası Pazarda Rekabet Gücünün Artırılması" projesine ve Bozkurt Fıstıkcılık tarafından projelendirilen "Gıda Sanayinin Modernizasyonu ve Kapasite Artırımı" projesine yer verdik.

Hatay ve Kahramanmaraş TKDK'nın bölgede yapmış olduğu çalışmalarının detaylarını, Kahramanmaraş Tarım İl Müdürlüğü'nün bölgedeki faaliyetlerinin de bulacağınız bu sayımızda Bölgede tek olan Osmaniye Yağlı Tohumlar Araştırma İstasyonunu da mercek altına aldık.

Uzman Köşesi sayfamızda Hatay Yatırım Destek Ofisi Uzmanı Evin Emir tarımda biyolojik mücadele konusunu yorumlarken Osmaniye Yatırım Destek Ofisi Uzmanı İbrahim Başar Saydam ise Osmaniye tarımının en önemli ürünü olan yerfıstığına değerlendirdi. Ajanstan Haberler kısmında ise Ajansımızın yapmış olduğu faaliyetleri sizler için hazırladık.

Ayrıca Ajansımızın 17 Aralık 2013 tarihinde ilan ettiğimiz iki mali destek program (YENİ ve BİG) başvurularını 7 Mart 2014 tarihi itibarıyla tamamlamış bulunmaktayız. Toplam 209 proje başvurusunun yapıldığı 2014 Yılı Mali Destek Programları sonuçlarının 15 Mayıs 2014 tarihinde www.dogaka.gov.tr internet adresinde açıklanması planlanmaktadır. Projelerin bölgemize hayırlı olmasını temenni eder, ürettikleri projeler ile her zaman illerimizin kalkınması için çaba sarf eden tüm paydaşlarımıza teşekkür ederiz.

Bültenimizin bu sayısını da beğenerek okuyacağınız umar bir sonraki sayımızda görüşmek dileriz.

*2014'ün ilk sayısı
ile karşınızdayız.
Ajansımızın
faaliyetlerini ve
bölgemizdeki sosyal,
ekonomik ve kültürel
konulardaki gelişmelere
yer verdiğimiz 4.
sayımızı da ilgiyle
okuyacağınızı ümit
ediyoruz.*

Önemli tarım potansiyeline sahip olan Osmaniye'nin bugüne kadar bunu iyi kullanarak söz konusu alanda bir sıçrama yapabildiğini söyleyebilmek oldukça güç. Bunun başta gelen nedeni ise bölge ile ilgili bugüne kadar kapsamlı ve uygulamaya yönelik bir stratejik planın yapılamamış olmasıdır.

Stratejik planlama, bir kurumda görev alan her kademedeki kişinin katılımını ve kurum yöneticisinin tam desteğini içeren, sonuç almaya yönelik çabaların bütünüdür. Bu anlamda stratejik planlama paydaşların ihtiyaç ve beklentileri, paydaşlar ve politika yapıcıların kurumun misyonu, hedefleri ve performans ölçümünün belirlenmesinde aktif rol oynamasını ifade eder.

Osmaniye'de 2002 yılında Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü tarafından hazırlanan bir Tarım Master Planı bulunmaktadır. Ancak bu plan, ikincil verilere dayalı bir durum tespitinden öteye geçememiş ve bir stratejik planın sahip olması gereken özelliklere sahip olamamıştır. Yeterli paydaş katılımı sağlanamamış dolayısıyla daha çok içe dönük bilgilerle hazırlanmış ve sonrasında da izlenme ve değerlendirilmesi yapılamamıştır.

Her şeyden önce stratejik planlama ilerlemenin en kolay yolu olarak görülmemelidir; ancak zamanla ilerlemeyi kolaylaştıran bir role sahiptir. Çünkü ortak bir anlayışı yansıtır. Vizyonu içeren hatta gerçekçi olmakla beraber arzulanır ve başarılabılır bir geleceği ortaya koyar. Stratejik planlama, artan ölçüde karmaşık ve dinamik hale gelen dünyamızda değişim için bir yol haritası özelliğine sahiptir. Sonuçların elde edilmesine yönelik bir stratejinin oluşturulması ve uygulanmasına yönelik temel oluşturur. Ülke kaynaklarının etkin kullanımı için gerekli bir yönetsel araçtır. Planlama uzun vadeli bir bakış açısı taşımasına karşın, stratejik hedeflere ulaşmaya yönelik periyodik yaklaşımları ve güncellemeleri içermesi nedeniyle esnek ve uyum sağlayıcı bir nitelik taşır. Ayrıca paydaş desteği için gereklidir ve iletişimi teşvik eder.

Tüm bu değerlendirmeler ışığında Osmaniye ilinin artan önemi ve ilde tarım sektörünün ciddi bir potansiyele sahip olması, bir Tarım Stratejisi ve Eylem Planının hazırlanmasını zorunlu kılmıştır. Bunun sonucu olarak da DOĞAKA tarafından finansal olarak desteklenen, Osmaniye Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü tarafından teknik olarak her aşamasında destek sağlanan ve Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi tarafından koordine edilen bir proje çalışması gerçekleştirilmiş ve Aralık 2013'te tamamlanmıştır.

TR63 Bölgesinin hedeflerine ulaşması için DOĞAKA tarafından desteklenen Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi ile Osmaniye Gıda, Tarım ve İl Hayvancılık Müdürlüğü'nün ortaklaşa hazırladığı Osmaniye İli Tarım Stratejisi ve Eylem Planı (2014-2018) Projesi 10.06.2013 tarihinde protokolün imzalanması ile başlamıştır.

Osmaniye İli Tarım Stratejisi ve Eylem Planı (2014-2018) Projesini yürütmek üzere Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'nden 5, Çukurova Üniversitesi'nden 3 ve İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden 13 kişi olmak üzere toplam 21 kişilik stratejik planlama ekibi kurulmuş ve planlama süreci başlatılmıştır.

Ekip üyelerinin planlama sürecini daha iyi anlayabilmesi için Hatay İli Tarım ve Kırsal Kalkınma Stratejik Planı (2011-2015) ve Kahramanmaraş İli Tarımsal Yatırım ve Üretim Stratejik Planlarını (2012-2016) hazırlayan ekip üyeleri ile ayrı ayrı görüşmeler yapılarak, planlama süreci hakkında bilgi alınmış, diğer illerin ve Bakanlığın hazırlamış olduğu Stratejik Planlar incelendikten sonra da Osmaniye İli için en uygun yol haritası çıkartılmıştır. Bunların yanı sıra ülkemizde tarım alanında yapılan diğer planlama çalışmaları, özellikle Antalya İli Tarım Stratejik Planı (2012-2016) ve TRB1 Bölgesi Bitkisel Üretim Sektörü Stratejisi ve Eylem Planı da incelenmiştir. Planlama sürecinde kaynakların daha etkin ve verimli geçmesi için stratejik planlama ekibine eğitimler verilmiştir.

Bu kapsamda ayrıca, Dünyada, Türkiye'de ve Osmaniye'de uygulanan tarım politikaları hakkında bilgi taraması yapılmıştır. Plana yerel katılımın sağlanması için; OĞTHM İl Müdürü ve çalışanları, OİGTHM İlçe Müdürleri ve çalışanları, OKÜ, DOĞAKA, Valilik, Osmaniye İl Özel İdaresi, Kaymakamlıklar, Be-

Böyle bir ekonomik yapı içinde sektörel bir stratejiye neden ihtiyaç duyuldu?

Strateji metninin hazırlık sürecini ve katılımı nasıl sağladığınızı anlatabilir misiniz?

**Hazırlık sürecinde
yapılan faaliyetlerde
ilgili kesimlerin ilgisini
değerlendirebilir misiniz?**

İlediye Başkanları, Muhtarlar, Kooperatifler, Birlik ve Dernekler, Sivil Toplum Kuruluşları, Tüketiciler, Çiftçiler, Osmaniye Zeytin Üreticileri Birliği, Ziraat Odaları Birliği, Osmaniye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği, Osmaniye Arıcılar Birliği, İşletme sahipleri, tüccarlar ve yerel basın ile birlikte hareket edilmiştir. Bahsi geçen tüm bu kurum ve kuruluşlarla sürekli diyalog halinde olunmuş, konunun önemi sürekli olarak anlatılmış ve paydaş motivasyonları yüksek tutulmaya çalışılmıştır.

Benzer nitelikteki çalışmaları daha önce Adana başta olmak üzere Çukurova ve Güneydoğu Bölgeleri'nde yapmış bir araştırmacı olarak şunu Osmaniye adına gururla söyleyebilirim ki, en yoğun katılım ve ilgiye bu çalışmada rastladım. Konunun öneminin başlangıçta iyi anlatılmış olmasının ve Osmaniye'nin bir an önce gelişme arzusunun bunu sağladığını ifade edebilirim.

Çalışmada ortaya konulan bilgi ve bulguların büyük bir kısmı paydaşlardan tarafından sağlanmıştır. Bu anlamda üreticiden tüketiciye kadar altı farklı alanda paydaşla toplamda 1.135 anket çalışması yapılmıştır. Bazen saatler süren anket çalışmalarına paydaşlarımız sabırla ve ilgiyle katılım göstermiştir.

Bunun yanı sıra sekiz adet SWOT toplantısı gerçekleştirildi ve bu toplantılara toplam 669 kişi (imzası bulunan) katıldı. Proje başlangıcında Osmaniye Protokolünün geniş katılımı ile Proje Tanıtım Toplantısı ve sonrasında ise beş alanda Odak Grup Toplantıları yapıldı. Proje ekibi ile birlikte 15 civarı toplantı gerçekleştirildi. Çok sayıda tarım işletmesine uzmanlarca ziyaretler yapıldı. Bahsedilen bu aşamalarda çok yoğun bir ilgi ve katılım oldu.

Projenin katılımcılığını artırmak, sonuçlarını yaymak ve paylaşmak amacıyla tanıtım filmi hazırlandı, proje sonuçları basıma hazır hale getirildi. Ayrıca projenin her aşaması iki kamera ile kayıt altına alındı ve fotoğraf çekimleri ile takip edildi. Her bir faaliyette yerel basına bilgi verilerek tüm etkinliklere davet edildi. Projenin etkinliğini artırmak amacıyla internet sitesi, Facebook ve Twitter sosyal ağları açıldı ve bu ortamlarda proje ile elde edilen bilgiler paylaşıldı. Ayrıca üç farklı elektronik posta grubu oluşturularak sürekli bilgilendirme faaliyetinde bulunuldu.

Sonuçta, sağlanan bu interaktivite projeye olan inancı ve katılımcılığı artırdı.

Aslında bu proje için hazırlanan ve başarıyla uygulanan planlama, deneyimlerime göre Osmaniye'de katılımcılık ve işbirliği açısından bugüne kadar yapılan en kapsamlı çalışmadır.

Çalışmaya; 33 adet Sivil Toplum Kuruluşu, Birlik, Koop ve Oda, 13 adet kamu kurumu olmak üzere toplamda 46 adet kuruluş ve çok sayıda özel sektör firması katılmıştır. Bu da Ajansın ve Üniversitenin asli görevlerinin en iyi şekilde yerine getirilebilmesi bakımından önemlidir diye düşünüyorum.

**Planın uygulama
döneminde de bu
kesimlerden benzer
yoğunlukta bir ilgi
bekliyor musunuz?**

Aslında planın uygulanması, hazırlanması kadar önemli. Bu bakımdan, projenin uygulama safhasında yapılması gerekenler ile ilgili olarak da çalışmada bir bölüm oluşturuldu.

OTSEP'in proje olarak tamamlanmasından sonra, uygulama aşamasını oluşturacak olan beş yıllık dönemde (2014-2018) belirlenen stratejik alanlar, amaçlar ve hedeflerin gerçekleştirilmesi yönünde faaliyette bulunmak, sonuçları izlemek ve değerlendirmek, süreç içinde ortaya çıkabilecek değişiklik gereksinimlerine göre OTSEP'de gerekli değişiklikleri yapmak ve tarımsal yatırımlarla ilgili konularda yönlendirme ve danışmanlık hizmetleri sunmak amacıyla Tarımsal İzleme, Değerlendirme ve Yönlendirme Kurulu'nun oluşturulması önerilmiştir. Sayın Valimizin projeye desteği tamdır. Uygulama aşamasında da yine bu desteğin devam edeceğini biliyoruz. Paydaşlarımız konusunda ise hazırlık aşamasında aldığımız destek, uygulama aşamasında da bunun devam edeceğinin teminatıdır diye düşünüyorum.

Tamamladığımız projenin önemli çıktılarından birisi, tarla bitkilerinden katma değeri daha yüksek olan bahçe bitkilerine yönelimin sağlanması gerektiği yönündedir. Özellikle örtüaltı sebzeçilik, yayla sebzeçiliği, kültür mantarı, organik sebze yetiştiriciliği, havuç, turp, örtüaltı çilek yetiştiriciliği, zeytincilik, kiraz, erik, ceviz, badem, örtüaltı muz, böğürtlen, sofralık incir vb gibi alanlarda üretimin yaygınlaştırılması ve artırılması, hem tarımsal üretim değerini ve hem de istihdamını önemli ölçüde artıracaktır.

Bu ürünlerde gerçek katma değer artışını sağlamak için "gıda sanayisini güçlendirme" bir diğer stratejik alan olarak belirlenmiştir. Özellikle meyve ve sebzeçiliğin yaygınlaştırılması, genç olan mevcut zeytin bahçelerinin giderek daha fazla verime yatması ve yeni zeytin alanlarının oluşturulması ile modern işleme, paketleme ve depolama tesislerine olan ihtiyacın artması, özellikle yerfıstığının işlenerek pazarlanması gerekliliği ve tüketicilerin de güvenilir gıda ile buluşmasını sağlamak önemli bir stratejik alan olarak karşımıza çıkmaktadır.

Planın ortaya konulmuş olması Osmaniye tarımı açısından önemli olmakla birlikte gelecek beş yılda bu Planın uygulanması, Osmaniye'nin sosyoekonomik yapısını önemli ölçüde değiştirecektir. Halen Osmaniye ekonomisinde önemli bir yere sahip olan tarım sektörünün gelişmesi, önemli ölçüde buna bağlı bulunan sanayi sektörünün gelişimini de harekete geçirecektir. Tarım sektörü, Osmaniye için kalkınmanın lokomotifi olacaktır. Çünkü tarım sektörü diğer sektörlerden girdi temin eden, sanayi ürünlerine talep oluşturan ve işgücü sağlayan önemli bir sektördür.

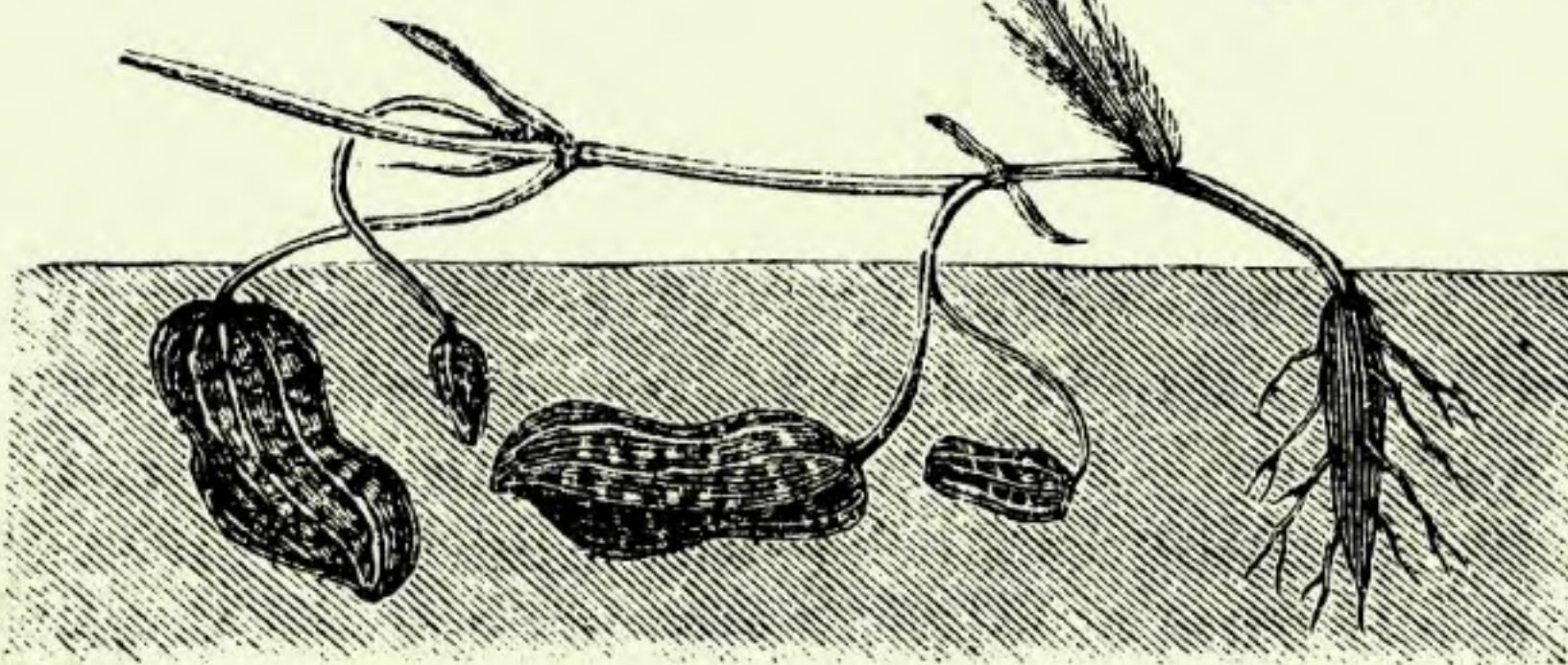
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'nde Rektör Yardımcısı, Dekan ve Üniversitelerarası Kurul Temsilciliği başta olmak üzere birçok farklı pozisyonda idari görevlerim oldu. Kurucu Rektörümüzle birlikte başladığımız bu görevi beş yıl sürdürdüm ve bu dönemde aslında DOĞAKA'nın kuruluş ve gelişim dönemi oldu. Bu dönemde DOĞAKA ile birçok proje ve faaliyete ortak imza attık. Üniversitemizin "kurumsal kimlik" çalışmasına DOĞAKA'nın verdiği destek bizim için çok önemliydi. Son olarak DOĞAKA'nın, Osmaniye Tarım Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanması projesini de Üniversitemize tevdi etmesi ve bu projenin de beklentilerin üzerinde bir şekilde sonuçlandırılmış olması da ilişkilerin geliştirilmesi ve geleceği açısından önemli bir adım olmuştur.

Plan metni ilgili tüm kesimlere yönelik somut çalışma alanları ve faaliyetler öneriyor. Son dönemlerde tarımsal üretimdeki profesyonel yatırımları göz önüne alacak olursak, Osmaniye için tarımsal üretimin hangi alanlarında profesyonel işletme mantığı ile yatırım önerirsiniz?

Plan metni ve plan hazırlığı sürecinde elde ettiğiniz bilgilerden hareketle, tarım sektörünün Osmaniye ilindeki geleceğini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Son olarak, Osmaniye ilinde görev yaptığınız süre içerisinde DOĞAKA ile olan çalışmalarınızı değerlendirebilir misiniz?

Osmaniye

İbrahim SAĞLAM

Osmaniye İl Gıda Tarım ve
Hayvancılık Müdürü

***Osmaniye İl Gıda
Tarım ve Hayvancılık
Müdürü Sayın İbrahim
Sağlam, bültenimizin
bu sayısında Tarım
İl Müdürlüğü'nün
ildeki faaliyetlerinden,
projelerinden,
Osmaniye ilinde
tarım sektöründe
yatırım yapılabilecek
alanlardan ve destek
programlarından
bahsetti.***

"Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmündeki Kararname (KHK/639), 08/06/2011 tarih ve 27958 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu kararname ile taşra teşkilatlarının kuruluşu da hükmüne bağlanmıştır. Osmaniye İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü de bu kanun hükmündeki kararname esaslarına göre faaliyetlerini sürdürmektedir.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Taşra Teşkilatının Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönergenin" 4 üncü maddesine göre İl Müdürlüğümüz; Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü, Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü, Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü, İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü, Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü, Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü ile Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğünden oluşmaktadır.

İlimiz Bahçe, Düziçi, Hasanbeyli, Kadirli, Sumbas ve Toprakkale İlçelerinde Bakanlık İlçe Müdürlüğü bulunmaktadır.

Projelerimiz

Sıra No	Proje Adı	Projenin Sunulduğu Kurum	Proje/Hibe Programının Adı	Uygulama Yılı
1	Zeytin Yetiştiriciliği ve İşlemeciliği Projesi	Ulusal Ajans - AB	LdV Hareketlilik (Mobility) Vetpro	2009
2	Gıda Güvenliği ve Hijyen Projesi	Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı	İktisadi Kalkınma Mali Destek	2011
3	Osmaniye'de Zeytinin Geleceğini Planlıyoruz Projesi	Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı	Doğrudan Faaliyet Mali Destek	2012
4	Netcad Eğitimi ile Personelin Teknik Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi	Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı	Teknik Destek	2013
5	Kalite Yönetim Sistemleri Eğitimi ile Personelin Teknik Kapasitesinin Arttırılması Projesi	Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı	Teknik Destek	2013
6	Osmaniye Tarım Stratejisi ve Eylem Planı (O.K.Ü. ile ortak gerçekleştirilen proje)	Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı	Diğer	2013
7	Süt Üretiminde HACCP Uygulamalarının Avrupa'da Öğrenilmesi	Ulusal Ajans - AB	LdV Hareketlilik (Mobility) PLM	2013
8	Köyümdeki Kadınlara Örnek Olmak İstiyorum	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Kadın Çiftçiler Yarışıyor Bilgi ve Proje Yarışması	2013
9	Zeytinyağı Duyusal Analizleri ve Temel Degüstatörlük Eğitimi Projesi	Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı	Teknik Destek	2014
10	Tarımsal Alanlarda Hasar Sonrasında Yapılması Gereken Uygulamalar	Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı	Teknik Destek	2014
11	ArcGIS Eğitimi ile Personelin Teknik Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi	Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı	Teknik Destek	2014
12	Yerfıstığında Aflatoksin Probleminin Çözümünde Römorklu Kurutma Sisteminin Uygulanabilirliğinin Araştırılması	Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı	Doğrudan Faaliyet Mali Destek	2014

İlimizde Tarım

Osmaniye'nin ekonomik yapısı uzun yıllar tarıma dayalı olarak gelişme göstermiştir. Gerek coğrafi konumu gerekse de iklim yapısının tarıma elverişli olması nedeniyle tarım ekonominin öncü sektörü olmuştur.

Ekolojisi çok çeşitli tarımsal ürün üretimine uygunluk gösteren, tarımsal potansiyeli ve gelişmekte olan tarıma dayalı sanayisi ile ülkemizin dikkat çekici tarım merkezleri arasında yer alan, yerfıstığı ve turp tarımında marka olan Osmaniye'de temel amacımız rekabet gücü yüksek, sürdürülebilir bir tarım sektörünün oluşturulmasıdır.

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli kapsamında ülkemizde 30 havza oluşturulmuştur. İlimiz Bahçe ve Hasanbeyli İlçeleri Doğu Akdeniz Havzasında, Düziçi, Kadirli, Sumbas ve Toprakkale İlçeleri Kıyı Akdeniz Havzasında yer almaktadır.

İlimizin toplam yüzölçümü 3.279,8 km²'dir. İl topraklarının yaklaşık % 42'si orman ve fundalıklarla, % 39'u ekili-dikili tarım alanlarıyla ve % 2'si diğer arazilerle (çayır ve mera) kaplı olup % 17'si ise tarıma elverişsizdir.

İlimizin 1.250.120 dekar işlenen tarım arazisinin 859.580 dekarı sulanabilme potansiyelinde olup, bunun 711.729 dekarı sulanmaktadır. Sulanan tarım arazisinin tahmini olarak % 88,5'i (629.880 da) salma sulama, % 10'u (71.173 da) yağmurlama sulama, % 1,5'i de (10.676 da) damlama sulama ile sulanmaktadır.

İlimiz Tarım Alanlarının İlçeler Üzerinden Dağılımı (dekar) aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

İlçeler	Tarla Ziraatı Alanı **	Meyve Alanı	Sebze Alanı**	Nadas ve Kullanılmayan Tarım Arazisi	Toplam Tarım Alanı
Merkez	255.390	52.020	4.177	-	311.587
Bahçe	35.030	11.025	2.080	4.115	52.250
Düziçi	180.987	20.052	1.081	-	202.120
Hasanbeyli	28.906	7.818	521	815	38.060
Kadirli	396.422	34.320	23.642	-	454.384
Sumbas	106.462	12.439	4.715	-	123.616
Toprakkale	49.138	18.568	397	-	68.103
Toplam	1.052.335	156.242	36.613	4.930	1.250.120

(**) 2. ürün ekiliş alanları hariç

İlimizde 569.108 dekar alanda 241.226 ton buğday, 369.013 dekar alanda 471.268 ton mısır (1. ve 2. ürün), 119.837 dekar alanda 42.059 ton yerfıstığı (1. ve 2. ürün), 47.768 dekar alanda 11.890 ton yağlık ayçiçeği, 15.900 dekar alanda 5.908 ton soya (1. ve 2. ürün) başta olmak üzere 1.052.335 dekar 1. ürün ve 176.958 dekar 2. ürün tarla bitkisi ekilişi yapılmaktadır.

İlimizde 121.904 dekar alanda 73.451 ton zeytin, 9.208 dekar alanda 32.762 ton portakal, 7.238 dekar alanda 4.210 ton kiraz, 3.935 dekar alanda 7.723 ton mandarin, 2.702 dekar alanda 2.438 ton nar başta olmak üzere 156.242 dekar dikili alanda meyve üretimi yapılmaktadır.

İlimizde 40.550 dekar alanda 125.000 ton turp, 6.525 dekar alanda 30.800 ton karpuz, 5.880 dekar alanda 13.267 ton biber (salçalık), 3.728 dekar alanda 5.369 ton ıspanak, 3.428 dekar alanda 7.184 ton domates (sofralık) başta olmak üzere 36.613 dekar 1. ürün ve 40.550 dekar 2. ürün sebze ekilişi yapılmıştır.

Hayvan varlığı bakımından ilimizde 80 bin adet sığır, 111 bin adet koyun, 85 bin adet keçi, 530 bin adet kanatlı ve 80 bin adet arı kovanı bulunmaktadır.

Osmaniye İlinin Tarımsal Üretim ve Değerleri (2013 Yılı)

Üretim Grupları	Toplam Üretim Değerleri(TL)
Bitkisel Üretim	Tarla Ürünleri
	585.821.960
	Meyve Ürünleri
	192.639.200
Hayvansal Ürünler	Sebze Ürünleri
	95.727.590
	Toplam
	874.188.750
Hayvansal Ürünler	Büyükbaş Hayvan Ürünleri
	243.065.220
	Küçükbaş Hayvan Ürünleri
	46.885.774
	Tavukçuluk Ürünleri
	24.325.145
Genel Toplam	Arıcılık Ürünleri
	13.762.500
	Su Ürünleri
	723.050
Genel Toplam	Toplam
	328.761.689
	1.202.950.439

Bakanlığımızca Osmaniye ilindeki tarımsal işletmelere son 11 yılda 300 milyon TL tarımsal destekleme yapılmıştır. İlimiz çiftçilerine dane mısır, soya, yağlık ayçiçeği, kütlü pamuk, kanola ve zeytin-yağı prim desteği kapsamında 85 milyon TL, hayvancılık desteklemeleri kapsamında 57 milyon TL, doğrudan gelir desteği kapsamında 46 milyon TL, hububat desteği kapsamında 45 milyon TL, mazot, gübre ve toprak analizi desteği kapsamında 35 milyon TL, makine-ekipman-sulama ekipmanları ve ekonomik yatırım desteği kapsamında 17 milyon TL, yem bitkileri desteği kapsamında 12 milyon TL, sertifikalı fidan/fide kullanım desteği kapsamında 1,5 milyon TL, Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği kapsamında 1,5 milyon TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

Tarımsal Destekleme Çalışmalarımız

Türkiye turp üretiminin % 70'i ilimizden gerçekleştirilmektedir. Osmaniye ili 125.000 ton turp üretimi ile Türkiye birincisidir. İlimizde ağırlıklı olarak kırmızı turp yetiştirilmekle birlikte Beyaz, Siyah, Japon ve Fındık turpu gibi diğer turplar da yetiştirilmektedir.

İlimizin Türkiye Tarımındaki Yeri

Türkiye yerfıstığı üretiminin % 30'u ilimizden gerçekleşmektedir. Osmaniye ili 42.059 ton yerfıstığı üretimi ile Türkiye 2.'sidir. Ülkemizde üretilen yerfıstığının % 90'ı Osmaniye ilinde işlenerek ticareti ve pazarlaması yapılmaktadır. Yerfıstığı, Osmaniye ekonomisi için vazgeçilmez konumda olan önemli bir üründür. Dolayısıyla, Osmaniye ilinde tarımsal sanayinin temelini yerfıstığı oluşturmaktadır.

İlimizde genelde yerfıstığının çerez olarak değerlendirilmesine yönelik sanayi tesisleri bulunmaktadır. Bu da sanayileşme ve ekonomiye katkı bakımından Osmaniye'yi sektörün merkezi konumuna getirmektedir. Zira bu sektörde yaklaşık 10.000 aile geçimini sağlamakta, irili ufaklı yaklaşık 350 işletmede 3.500 aile çalışmaktadır.

Bakanlığımız Kırsal Kalkınma Yatırımların Desteklenmesi Programı Ekonomik Yatırımlar kapsamında yerfıstığının işlenmesi, paketlenmesi ve değerlendirilmesi gibi konularda 300.000 TL'ye kadar hibe desteği verilmektedir. 2006-2012 yılları arasında Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Ekonomik Yatırımlar kapsamında 10 adet yerfıstığı işletmesine toplam 1.921.330 TL hibe desteklemesi yapılmıştır.

İlimizde 2000 yılında yaklaşık 4.000 dekar zeytin alanı bulunmakta iken 2013 yılı itibari ile 121.904 dekar alanda 3.550.060 adet zeytin ağacı bulunmaktadır. İlimizde tarım alanı olarak kullanılan arazilerin % 9,8'ini zeytin alanları oluşturmaktadır. İlimiz zeytin dikili alanlara göre 121.904 dekar ile Türkiye 13.'südür.

İlimizde 9.200 çiftçi ailesi zeytincilik yapmaktadır. Zeytin tarımında (hasat, budama, gübreleme, zirai mücadele vb.) ve sanayisinde çalışanı ile yaklaşık 35.000 kişiye istihdam sağlamaktadır.

İlimizde Gıda Güvenli Bilgi Sistemine kayıtlı 16 adet zeytinyağı fabrikası ile 3 adet salamura zeytin tesisi bulunmaktadır.

Osmaniye 5.908 ton soya üretimi ile Türkiye 4.'sü, 471.268 ton mısır üretimi ile Türkiye 6.'sı ve 702 ton susam üretimi ile de Türkiye 7.'sidir.

Osmaniye İlinde Tarım Sektöründe Yatırım Yapılabilecek Alanlar

İlimizde tarım sektöründe yatırım yapılabilecek başlıca alanlar modern seracılık, soğuk hava deposu, yerfıstığı işleme tesisi ve kurutma tesisi, yağ fabrikası (ayçiçeği, soya, pamuk, mısır vb.), süt işleme tesisi, zeytin salamura tesisi, et işleme tesisi, sebze-meyve işleme ve paketleme tesisi, baharat tesisi (nane, kekik, portakal kabuğu, defne vb.), lisanslı depoculuk (zeytin yağı, yerfıstığı vb.), serbest yetiştirme sistemi ile (Free-Range) yumurta üretimi, kültür mantarcılığıdır.

Osmaniye'de Tarıma Niçin Yatırım Yapılmalıdır

Osmaniye'de tarıma yatırım yapmak için birçok neden bulunmaktadır. Bunlardan başlıcaları; İlimizin coğrafi konumu, lojistik kolaylığı, hammaddeye ulaşım kolaylığı, ilimizde geniş ve verimli tarım topraklarının bulunması, ilimizde her türlü tarım faaliyetinin yapılabilmesine uygun iklim koşullarının bulunması, Osmaniye'nin iki farklı tarım havzası içerisinde konumlanmış olması ile ürün çeşitliliğinin fazla olması, ilimizde yıl içerisinde iki ürün alınabilmesi, ilimizin Doğu Akdeniz Bölgesindeki tarıma dayalı sanayi tesislerine yakın olması, Türkiye yerfıstığı üretiminin % 30'unun Osmaniye'de yapılması, yerfıstığı işleme tesislerinin % 90'nın Osmaniye ilinde bulunması, turp üretiminde Türkiye'de 1. sırada olması, ilimizde büyükbaş hayvancılığın gelişmiş olması, ilimizde tarıma dayalı sanayinin gelişme potansiyelinin bulunması, ilimizde zeytin alanının ve zeytin üretiminin hızla gelişmesi, ilimizde Or-

ganize Hayvancılık Bölgesinin kurulma çalışmalarının yapılması, İlimizde Gıda ve Zeytincilik Organize Sanayi Bölgesinin kurulma çalışmalarının yapılması, Osmaniye ilinin hızlı gelişen bir il olması ve nüfusunun hızla artması, Osmaniye ilinin tarım geçmişinin bulunması ve tarımsal işgücü açığının bulunmaması sayılabilir.

Osmaniye, havasını soluyan kadın erkek tüm halkı ile birlikte daha güçlü ve gelişmiş bir yaşam merkezi olma yolunda emin adımlar atan; kültürlerin, medeniyetlerin ve yolların kavşak noktasında bulunan; lojistik açıdan ise tarımsal girdi ve ürünlerin doğu-batı arasındaki ulaşımında önemli bir noktadadır.

Ekonomisi büyük oranda tarıma dayalı olan ilimizde turizm, sanayi ve ticaret her geçen gün önemini arttırmaktadır. İklimin cömertliği, toprağın bereketliliği, suyun bolluğu ve güneşin sıcaklığı bu coğrafyada hemen hemen her ürünün yetişebilmesine fırsat vermektedir.

Osmaniye sınırlı kaynakların etkin ve verimli kullanıldığı bir ildir. Mevcut arazi varlığının ancak % 38'inde tarım yapılabilmektedir. Geriye kalan alanlar tarıma elverişli olmayan yerleşim yerleri, sanayi alanları, engebeler ve orman alanlarıdır. Bu da yüzölçümü itibarı ile zaten küçük olan ilimizin tarım yapılabilen arazi varlığının çok fazla olmadığını göstermektedir. Yetersiz olan arazi varlığımızın parçalı ve dağınık olması, işletme ölçeklerimizin küçük olması üretim alanlarımızın daha iyi yönetilmesini zorunlu kılmaktadır.

Osmaniye Tarım Stratejisi Eylem Planı Projesi (2014-2018)

Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı destekli ve Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi ile ortak olarak yapılan, Osmaniye İli Tarım Stratejisi ve Eylem Planı çalışması ile Osmaniye tarımının geliştirilmesine yönelik, gelecek 5 yıllık (2014-2018) dönem için stratejiler, yapılması gereken eylemler ve projeler belirlenmiştir.

Bu çalışma kapsamında öncelikle, merkez ilçe ve diğer ilçelerde SWOT analizi toplantıları yapılmıştır. O.K.Ü. gözetiminde yapılmış olan ilçe SWOT toplantılarına, ilin ve ilçelerin önder çiftçileri, tarıma dayalı sanayiciler, birlik ve kooperatif başkanları, tarımsal girdi tedarikçileri (tohum, gübre, ilaç bayileri...), STK temsilcileri, İl ve İlçe Müdürlerimiz ile deneyimli ilçe müdürlüğü personelleri katılmıştır. Yapılan SWOT toplantılarında, ilin ve ilçelerin tarımdaki güçlü yönleri, zayıf yönleri, tarımsal fırsatları ve tarımı tehdit eden konuları değerlendirilmiş ve önem sırasına göre sıralanmıştır. Ayrıca SWOT toplantıları kapsamında, katılımcılardan kendi bulundukları ilçeler için uygulanabilir projeleri belirtmeleri istenmiş ve bu projeler önem sırasına göre sıralanmıştır. SWOT toplantılarında belirlenen bu konular üzerinden de Osmaniye ili için gelecek 5 yıllık tarımsal stratejiler ve yapılması gereken projeler belirlenmiştir.

Tarım Strateji Planı çalışmaları kapsamında Osmaniye İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü olarak çiftçilerimizle yapılan anket çalışmaları SWOT analizi toplantıları ile eş zamanlı olarak yapılmıştır. Anket çalışmalarının yapılabilmesi için Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı 2 adet kiralık araç temin etmiştir. Bu çalışma ile sahadaki çiftçilerimizle, tarım sektörünün değerlendirildiği bireysel anket çalışması yapılmıştır. Bu çalışma kapsamında da Osmaniye genelinde 540 adet çiftçi anketi yapılmıştır.

Çiftçi anketlerine ek olarak Tarım Stratejik Planı çalışmaları kapsamında il genelinde 400 adet tüketici anketi de yapılmıştır. Tüketici anketleri ile halkımızın gıda tüketim alışkanlıkları ile gıda güvenliği hakkındaki bilgileri ve farkındalıkları ortaya konulmuştur.

Tarım Stratejik Planı çalışmaları kapsamında ayrıca Ürün SWOT Toplantıları, Odak Grup Toplantıları, Tarım Stratejik Planı Proje Ekibi toplantıları yapılmıştır. Sonuç olarak yapılan SWOT Analizleri, anketler ve toplantı çıktıları değerlendirilerek Osmaniye tarımının geleceği planlanmıştır.

Hatay

Aydın TÜFEKÇİ

Hatay İl Gıda Tarım ve
Hayvancılık Müdürü

***Hatay İl Gıda Tarım ve
Hayvancılık Müdürü
Sayın Aydın Tüfekçi
Hatay Tarım ve Kırsal
Kalkınma Stratejik
Planı'nı Bültenimiz için
değerlendirdi.***

**T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK
BAKANLIĞI
HATAY İL MÜDÜRLÜĞÜ**

Türkiye'nin özellikle son yıllarda ekonomik ve siyasal olarak Ortadoğu'da güçlü bir ülke konumuna gelmesi Hatay ilinin bölgede etkinliğini artırmıştır. İlin ekonomik yapısı içinde tarım sektörü, önemli bir yer tutmaktadır. Verimli toprakları, elverişli iklimi ve yakın bir gelecekte tamamlanacak olan sulama projeleri ile Hatay tarım sektörü daha da güçlenecektir.

İl tarımının özellikle markalaşma ve ihracat odaklı planlaması için tüm paydaşların katılımı ile ulusal ve uluslararası tarım politikaları dikkate alınarak Hatay İli Tarım ve Kırsal Kalkınma Stratejik Planı hazırlanmıştır. Hazırlanan Hatay İli Tarım ve Kırsal Kalkınma Stratejik Planı sayesinde Hatay'ın tarımsal ürün potansiyeli daha iyi değerlendirilecek ve bölgeye yapılacak tarım ve tarıma dayalı sanayi yatırımları en yüksek katma değeri sağlayacak şekilde yönlendirilecektir.

Plan kapsamında :

- ✓ Tarım sektöründe nitelikli insan kaynaklarının ve insani gücünün geliştirilmesi
- ✓ Zeytin, zeytinyağı, narenciye ve pamuk sektöründe ihracata uygun üretim miktarını artırmak ve markalaşmak

- ✓ Bağ-bahęe bitkileri, tarla bitkileri ve tıbbi ve aromatik bitkiler yönünden ilin bölgede önemli üretim merkezi olması
- ✓ İl genelinde hayvancılık ve su ürünleri yetiştiriciliğinin geliştirilmesi
- ✓ İl genelinde organik ve sertifikalı tarımın geliştirilmesi
- ✓ Sulanan arazi miktarının artırılması ve sürdürülebilir tarım için çevrenin ve biyoçeşitliliğin korunması
- ✓ Tarımsal sanayinin geliştirilmesi, tarımsal pazarlamanın güçlendirilmesi ve çiftçi örgütlerinin etkinleştirilmesi
- ✓ Kırsal alt yapının iyileştirilmesi ve kırsalda yaşam kalitesinin yükseltilmesi amaçlanmaktadır.

Planı diğer planlardan farklı kılan önemli diğer bir özellik de Suriye ve Ortadoğu'nun planda rekabetçilik kavramı içinde ele alınmasıdır. Suriye Tarımı, Türkiye Tarımı ile değil Hatay Tarımı ile karşılaştırılmış ve Hatay Tarımı rekabet koşullarının daha da güçlendirilmesi için bu ölçekte tedbirler öngörülmüştür.

Türkiye yaş sebze meyve ihracatının % 20'sinin gerçekleştiğı ilde, hayvancılığın geliştirilmesine yönelik önemli tedbirler öngörülmüştür.

2011 yılında İl Stratejik Planı ve Hatay İli Tarım ve Kırsal Kalkınma Stratejik Planı hazırlanarak uygulanmaya konulmuştur. Plan kapsamında gerçekleştirilen çalışmalardan bazıları ise;

- ✓ 957 adet yeni meyve bahçesi 13.265 da alanda 549.414 adet fidan dikilerek, ürün deseni haritalarına ve ihracata uygun tür ve çeşitlerden oluşturuldu.
- ✓ İlimizin, bölgenin önemli tarla bitkileri üretim merkezi olması için yürütölen çalışmalar sonucunda, dane mısır %56, ayçiçeğı %2.928 ve yem bitkileri %95 artırıldı.
- ✓ Tıbbi ve aromatik bitkilerin yetiştirilmesi konusunda, 14 adet kurs açıldı ve 394 kişi sertifika aldı.
- ✓ Zeytin varlığının envanterinin çıkarılması projesi kapsamında Merkez İlçeye ait "Zeytin Envanteri" hazırlandı.

- ✓ İlin narenciye tarımında izlenebilirliğinin sağlanması hedeflendi. Bu amaçla narenciyede E-izlenebilirlik projesi hazırlandı.
- ✓ İl genelinde büyükbaş hayvan sayısı % 12, küçükbaş hayvan sayısı % 104 artırıldı.
- ✓ Süt üretimi % 95, sütte elde edilen gelir %283, et üretimi % 51 artırıldı.
- ✓ GTHB, TKDK ve DOĞAKA hibe çağrılarında 2011-2013 yıllarında 35,8 milyon TL değerinde 73 adet Tarımsal Sanayi Projesi kabul edildi.
- ✓ İlimizde toplam 31 adet soğuk hava deposu kuruldu.
- ✓ Hassa ilçesinde 3 adet, İskenderun'da 2 adet, Kırıkhan'da 2 adet ve Altınözü'nde 1 adet olmak üzere, 8 adet sofralık zeytin işleme tesisi kuruldu.
- ✓ 22 Adet 'Süt Toplama Merkezi' kuruldu, il genelinde tüm sütlerin toplanabileceği 'Süt Toplama Ana Merkezi Projesi' başlatıldı.
- ✓ Hassa ilçemizde 4 köyde, Belen ilçemizde 2 köyde, Kumlu ilçemizde 1 köyde, Kırıkhan ilçemizde 33 köyde ve Merkez İlçede 1 belde ile 4 köy olmak üzere toplamda 44 köyde 57.368 hektar alanda Tarım Reformu Genel Müdürlüğü tarafından Arazi Toplulaştırma Projesine başlanıldı.
- ✓ Merkezi Altınözü olmak üzere Altınözü ve Hassa ilçelerinde Hatay Zeytincilik Araştırma İstasyonu kurulması için, arazi tahsis yapılmış, kurulum çalışmaları devam etmektedir.
- ✓ Tarıma bağlı turizm sektörünü güçlendirmek, yerel ürünlerin markalaşmasına yardımcı olmak amacıyla Altınözü ilçesinde "Zeytin Hasat Festivali", Dörtöy ve Erzin ilçelerinde "Narenciye Hasat Festivalleri" düzenlendi.
- ✓ Kalite ve verimliliği artırmak amacıyla tarımsal konularda bilgi, beceri, deneyim ve girişimcilik yeteneklerini geliştirmiş, özgüvenleri yüksek üretici sayısında artış sağlamak için; sektör paydaşları ile bölge toplantıları ve paneller düzenlendi.
- ✓ Çiftçilerin, bitkisel ve hayvansal üretimde girdi yönetimi, yeni üretim yöntemleri ve sürdürülebilir tarım teknikleri konusunda eğitim almaları sağlandı.
- ✓ 362 köy ve 76 belediye merkezinde, tarımsal desteklemeler, IPARD Programları ve tarımsal krediler konularında 438 adet bilgilendirme toplantısı ve köy eğitim programı düzenlendi.

Planda yer alan hedeflerin ve faaliyetlerin gerçekleşmesi durumunda Hatay İli Ortadoğu'nun tarım ticaret üssü olacak ve İlin tarımsal üretim değeri arttırılacaktır. Orta Doğu ülkeleri ile geçmiş dönemlerde bitkisel ve hayvansal ürün ticaretinde güçlü ilişkileri olan ilimiz önümüzdeki dönemlerde de bu potansiyelini artırarak devam ettirecektir.

Hatay İli Tarım ve Kırsal Kalkınma Stratejik planının yıllık performans analizinin kamuya duyurulması amacıyla her yıl düzenli olarak sektör paydaşlarının da katılımı ile yılsonu değerlendirme toplantıları düzenlenmektedir. Bu toplantılar ile planda geline son nokta kamuoyuyla paylaşılırken devam eden projeler ve faaliyetler ile ilgili olarak sektör paydaşlarının da görüşleri alınmaktadır.

Hatay'ın Bölgenin ve Ortadoğu'nun tarım ticaret üssü olması hedefine ulaşması için hazırlanan, Hatay İli Tarım ve Kırsal Kalkınma Stratejik Planının benimsenmesi ve uygulanması aşamasında gösterdiği katkı ve katılımlar için; başta eski Adalet Bakanı Sayın Sadullah Ergin, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın M. Mehdi Eker, Orman ve Su İşleri Bakanı Sayın Veysel Eroğlu olmak üzere İlimiz Milletvekillerine, Sayın Valimiz M. Celalettin Lekesiz'e, Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörü ve değerli akademisyenlerine, Plan koordinatörlüğünü yapan Prof. Dr. Yaşar Akça'ya tarım teşkilatımıza, Plana katkı sağlayan ve Plan kapsamında faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlarımıza, tüm sektör paydaşlarına ve sivil toplum kuruluşlarımıza teşekkür eder, çalışmalarımızın ilimiz tarım sektörüne ve ülke ekonomisine hayırlı olmasını dilerim.

Mustafa Emre NAKIŞ

Sektörel Destekler Birimi
Uzman

Tr63 Bölgesi İlçelerde Bitkisel Üretim Değerleri ile Sosyoekonomik Verilerin Korelasyon Analizi

Özet

Tarım veya ziraat, bitkisel ve hayvansal ürünlerin üretilmesi, bunların kalite ve verimlerinin yükseltilmesi, bu ürünlerin uygun koşullarda muhafazası, işlenip değerlendirilmesi ve pazarlanmasını ele alan bilim dalıdır. (Wikipedia, 2014) Tarım, iki temel üretim dalından oluşur. Bunlar bitkisel üretim ve hayvansal üretimdir. Bu iki temel tarımsal üretim dalı ve hatta tanımları arasındaki tek ayrım, kullandıkları materyalin birinde hayvan ötekinde ise bitki oluşudur. (NIOSH-Agriculture, 2013)

TR63 Bölgesi ilçelerine ait 2012 yılı bitkisel üretim değerleri Tablo 1'de hesaplanarak, ilçe bazında değişkenler ile bitkisel üretim değeri arasında ilişkilerin incelenmesi korelasyon analizleriyle gerçekleştirilmiştir. Bitkisel üretim değerleri ile sosyoekonomik değişkenler arasında negatif ve pozitif yönlü ilişkiler incelenmiştir.

Gerçekleştirilen korelasyon analizleri sonucunda bitkisel üretim değeri, yaş bağımlılık oranı ve okuma yazma bilmeme oranı ile negatif ilişkili iken, diğer değişkenlerle pozitif ilişkilidir. Bitkisel üretim değeri ile pozitif ilişkili ve anlamlı değişkenler ise nüfus yoğunluğu, boşanma oranı, şehirleşme oranı, okul öncesi derslik başına öğrenci sayısı, ortaöğretim derslik başına öğrenci sayısı, toplam tarım ekipmanı sayısı, SGK'ya kayıtlı çalışan sayısı ve sanayi siciline kayıtlı işyeri sayısıdır. Dolayısıyla bitkisel üretim değeri sosyoekonomik açıdan gelişmiş ilçelerde fazla iken, daha az gelişmiş ilçelerde düşüktür.

Giriş

Nüfusun temel ihtiyaçlarını karşılamak için tarımsal alanları doğru kullanmak ve verimli tarım yöntemlerini uygulamak önem taşımaktadır. Dünya üzerinde yapılan tarım ve tarımsal verim, coğrafyadan coğrafyaya değişiklikler göstermektedir. Bunun en önemli sebebi iklim koşulları, farklı tarım politikaları, farklı sulama teknikleri ve gübreleme teknikleridir. (FAO, 2014) Az gelişmiş birçok ülkede tarım ve hayvancılık yapılan çiftlikler çok küçüktür ve nadiren ticari amaçla kullanılır. Gelişmekte olan ülkemizde tarım sektörü yıllar içerisinde önemini nispeten kaybetmekte ve işgücü dünya genelinde olduğu gibi hizmetler sektörüne kaymaktadır. TR63 Bölgesinde de bu durum Türkiye ile paralellik göstermektedir.

İlin bitkisel üretim potansiyeline uygun geliştirme projeleri hazırlamak ve/veya hazırlatmak, İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüklerinin görevleri arasında yer almaktadır. (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, 2012) Gerçekleştirilen analizlerde TÜİK verileri kullanılmaktadır. Birincil temel veri kaynak-

ları ise Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı (GTHB) İl ve İlçe Müdürlükleri, Ticaret Borsaları, Yaş Meyve ve Sebze Hal Müdürlükleri, TMO, Üretici Birlikleri, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, TAPDK, ÇAYKUR, Şeker Kurumu, Anketler, Maliye Bakanlığı, T.C. Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği, Türkiye Ziraat Odaları Birliği bayilerdir (İlaç, Gübre, Yem, Tohum).

Tanım 1: Tarımda ekonomik hesaplar; tarım sektörünün ekonomik yapısını ortaya koyacak tarımsal üretimin (tarıma dayalı sanayi dahil) girdi ve çıktı değeri, yatırımlar, tarımsal işgücü verimliliği, yaratılan tarımsal gelirin ilişkin bilgileri ve tarımsal fiyatları içermektedir. (TÜİK, 2012)

Tarımsal fiyatlar, tarımsal faaliyetlerle uğraşan kesimin satın alma gücünde ve ekonomik refahında zaman içinde meydana gelen değişmelere ilişkin hesaplamalar yapabilmek amacı ile TÜİK tarafından derlenmektedir.

Tanım 2: Çiftçinin Eline Geçen Fiyatlar (ÇEF), çiftçinin ürettiği veya yetiştirdiği ürünleri aracı kullanmadan doğrudan perakende veya toptan satması ile oluşan ve çiftçinin eline geçen birim başına fiyattır. Bu fiyata KDV dahil değildir.

Verinin Kapsamı

Hesaplamalar, Türkiye'deki tüm tarımsal işletmeleri kapsamakta ve 2012 yılı verilerine dayanmaktadır. ÇEF, pazar kurulan il merkezi ile ilçe Tarım Müdürlüğü'nden aylık olarak web üzerinden İstatistik Bilgi Sistemi (İBS) ile derlenmektedir. ÇEF formunda yer alan tarla ürünlerine ait madde fiyatları üreticinin tüccar ve fabrikalara yaptığı toptan satış fiyatını, sebze ve meyve gruplarında yer alan maddeler için pazar kurulan ilçelerde her ayın birinci ve ikinci haftası ile üçüncü ve dördüncü haftası ortalama pazar fiyatlarının (perakende) yanı sıra, hal ve tüccara yapılan toptan satış fiyatlarını, canlı hayvanlarda ilçe hayvan pazarı, tüccar ve mezbaha kesim fiyatlarını ve hayvansal ürünler için de ilçe pazar, tüccar ve fabrika alım fiyatlarını içermektedir.

Yaş Meyve ve Sebze Hallerinden, Ticaret Borsaları ile Üretici Birliklerinden web üzerinde tarımsal ürünlerin aylık işlem miktar ve değerleri derlenmektedir.

Derleme Uygulamaları

Veri derleme sistemi: Tarımsal fiyatlar, her ayın 1 ile 25'i arasında oluşan ortalama fiyatlar olarak aylık derlenmektedir. Diğer hesaplamalarda dönemsel ve yıllık veriler kullanılmaktadır.

Veri toplama şekli: Aylık olarak Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ilçe müdürlüklerinden internet üzerinden web yoluyla derlenmektedir.

Ülke verilerinin dayanağı: Veriler, tarım sektörüyle uğraşan üreticilere atıfta bulunur.

Veri işleme: Türkiye'nin tarımsal ekonomik hesapları sadece Türkiye İstatistik Kurumu tarafından işlenmektedir.

Hesaplama Kuralları

Değer hesaplama: Üretim miktarı ile fiyatın çarpımından elde edilen satış değerinin pazarlama oranları ile çarpımından pazarlanan satış değeri elde edilir. İlçe bazında ÇEF ile üretim miktarlarının çarpılarak toplanması ile her ilçenin bitkisel üretim değeri elde edilir. Ayrıca korelasyon analizlerinde SPSS 20.0 programından faydalanılmıştır.

Tablo 1 verileri incelendiğinde Hatay il merkezinin bitkisel üretim değeri en yüksek iken, Kahramanmaraş ilinin Nurhak ilçesinde en düşüktür. Sosyoekonomik açıdan gelişmiş bölgelerde bitkisel üretim değeri yüksek çıkarken, kırsal olarak nitelendirilen pek çok bölgede bitkisel üretim değerleri düşük çıkmaktadır.

Materyal ve Metot

TR63 Bölgesi İlçelerin Bitkisel Üretim Değerleri (2012 Yılı)

İlçe	Bitkisel Üretim Değeri (TL)
Hatay Merkez	451.099.810
Kırıkhan	396.050.440
Kahramanmaraş Merkez	360.287.540
Kadirli	349.609.740
İskenderun	335.255.170
Reyhanlı	269.573.280
Samandağ	238.643.070
Dört Yol	228.963.040
Osmaniye Merkez	227.299.070
Pazarcık	208.026.210
Elbistan	206.246.790
Erzin	191.992.870
Afşin	182.805.420
Altınözü	172.982.620
Hassa	127.033.080
Göksun	115.915.550
Kumlu	101.572.640
Düziçi	86.540.940
Sumbas	81.063.950
Yayladağı	74.384.940
Türkoğlu	68.956.900
Toprakkale	58.433.360
Çağlayancerit	57.352.660
Andırın	49.304.530
Belen	30.071.420
Bahçe	25.720.730
Ekinözü	20.141.150
Hasanbeyli	16.855.470
Nurhak	8.641.340

Kaynak: TÜİK verilerinden hesaplanmıştır.

Sosyoekonomik Değişkenler	Korelasyon Katsayısı	P Değeri
Nüfus yoğunluğu	0,638**	<0,01
Yaş bağımlılık oranı	-0,028	0,885
Boşanma oranı (15 yaş üstü)	0,510**	<0,01
Şehirleşme oranı	0,385*	0,039
Okuma yazma bilmeme oranı	-0,076	0,696
Kadın okuma yazma bilme oranı (6 yaş üstü)	0,236	0,217
Yükseköğretim ve üzeri mezun oranı	0,288	0,130
Okul öncesi derslik başına öğrenci sayısı	0,418*	0,024
İlköğretim derslik başına öğrenci sayısı	0,083	0,670
Ortaöğretim derslik başına öğrenci sayısı	0,516**	<0,01
Toplam tarım ekipmanı sayısı	0,819**	<0,01
SGK'ya kayıtlı çalışan sayısı	0,634**	<0,01
Sanayi siciline kayıtlı işyeri sayısı	0,573**	<0,01

** Korelasyon % 1 anlamlılık seviyesindedir.
* Korelasyon % 5 anlamlılık seviyesindedir.

SPSS paket programında gerçekleştirilen korelasyon analizleri sonuçları Tablo 2'de verilmiştir. Bitkisel üretim değeri, yaş bağımlılık oranı ve okuma yazma bilmeme oranı ile negatif ilişkili iken, diğer değişkenlerle pozitif ilişkilidir. Bitkisel üretim değeri ile pozitif ilişkili ve anlamlı değişkenler ise nüfus yoğunluğu, boşanma oranı, şehirleşme oranı, okul öncesi derslik başına öğrenci sayısı, ortaöğretim derslik başına öğrenci sayısı, toplam tarım ekipmanı sayısı, SGK'ya kayıtlı çalışan sayısı ve sanayi siciline kayıtlı işyeri sayısıdır. Eğitim göstergeleri ile bitkisel üretim değeri arasındaki ilişkiler (okul öncesi derslik başına öğrenci sayısı hariç) istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır. Genel olarak Tablo 2 incelendiğinde, ekonomik koşulların bitkisel üretim değeri üzerinde etkili olduğu söylenebilir.

Çalışmada kullanılan değişkenler kalkınma ile birebir doğrudan ilişkili veriler olup, sosyoekonomik açıdan kalkınmış ilçelerde tarımdan elde edilen gelirin de yüksek olduğu görülmektedir. Az gelişmiş ilçelerde hem sosyal hem de ekonomik açıdan refah düzeyinin artması, geçim kaynağının oluşması ve işsizliğin azaltılması için modern tarım uygulamaları teşvik edilmelidir. Çalışmada TR63 Bölgesinin arazi yapısı da göz önünde bulundurulduğunda, belirli bölgelerin sadece tarıma elverişli olduğu görülmekte ve bu da bitkisel üretim değerini etkilemektedir. Bunun yanı sıra, tarım arazilerinin parçalı olması tarımda olumsuz etkiler yaratabilecek risk faktörü olmaktadır.

Sonuç

Kaynakça

1. FAO. (2014). *Analysis of farming systems*. Şubat 28, 2014 tarihinde Food and Agriculture Organization: http://www.fao.org/farmingsystems/description_en.htm adresinden alındı
2. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı. (2012). *Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü*. Şubat 28, 2014 tarihinde Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı: <http://www.corum-tarim.gov.tr/index.php/subelerimiz/bitkisel-uretim-ve-bitki-sagligi-sube-mudurlugunun-gorevleri-74/> adresinden alındı
3. NIOSH-Agriculture. (2013). Şubat 28, 2014 tarihinde United States National Institute for Occupational Safety and Health: <http://www.cdc.gov/niosh/topics/agriculture/> adresinden alındı
4. TÜİK. (2014). *Türkiye İstatistik Kurumu*. Şubat 28, 2014 tarihinde TÜİK: http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1001 adresinden alındı
5. Wikipedia. (2014). *Tarım*. Şubat 28, 2014 tarihinde Wikipedia: http://tr.wikipedia.org/wiki/Tar%C4%B1m#cite_note-3 adresinden alındı

2011 Yılı Tarıma Dayalı Sanayinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı

Bültenimizin bu sayısında bölgemizin önemli sektörlerinden biri olan tarım sektörü ele alınmıştır. Bu kapsamda 2011 yılında gerçekleştirdiğimiz 2011 Yılı Tarıma Dayalı Sanayinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı'nı (TSA) ve sayılarla programın başarısını sizlere taşımayı istedik.

DOĞAKA 2011 yılı Çalışma Programı uyarınca, 31 Ekim 2011 tarihinde Tarımsal Sanayinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında KOBİ tanımına uyan gerçek veya tüzel kişiler (işletmeler) ile tarımsal amaçlı kooperatif ve birliklere (Yalnızca **Öncelik 2 ve 3'e** başvurabilirler) teklif çağrısı ilanına çıkmıştır.

Son başvuru tarihi ise 30 Aralık 2011 olarak belirlenmiştir.

Programın Genel Amacı;

Tarıma dayalı sanayi ve gıda sanayi işletmelerinin,

Ulusal ve uluslararası pazarlarda talep edilen standartlara uygun üretim, **ürün çeşitliliği, pazarlama ve satış uygulamaları** geliştirebilmelerine yönelik olarak

- ✓ Ar-Ge ve yenilik içeren,
- ✓ Kapasite ve istihdam artırıcı projelerle desteklenmesi,

TR63 bölgesinde tarımsal sanayinin gelişmesine katkı sağlanmasıdır.

Programın Öncelikleri;

Programın genel amacı çerçevesinde aşağıdaki öncelikler belirlenmiştir:

Öncelik 1: Tarım sanayi ve gıda sanayine yönelik makine, ekipman ve malzeme üreten işletmelerin desteklenmesi.

Öncelik 2: Tarım ürünlerinin ulusal ve uluslararası pazarlarda talep edilen standartlara uygun olarak işlenmesi, paketlenmesi, depolanması ve pazarlanmasının desteklenmesi.

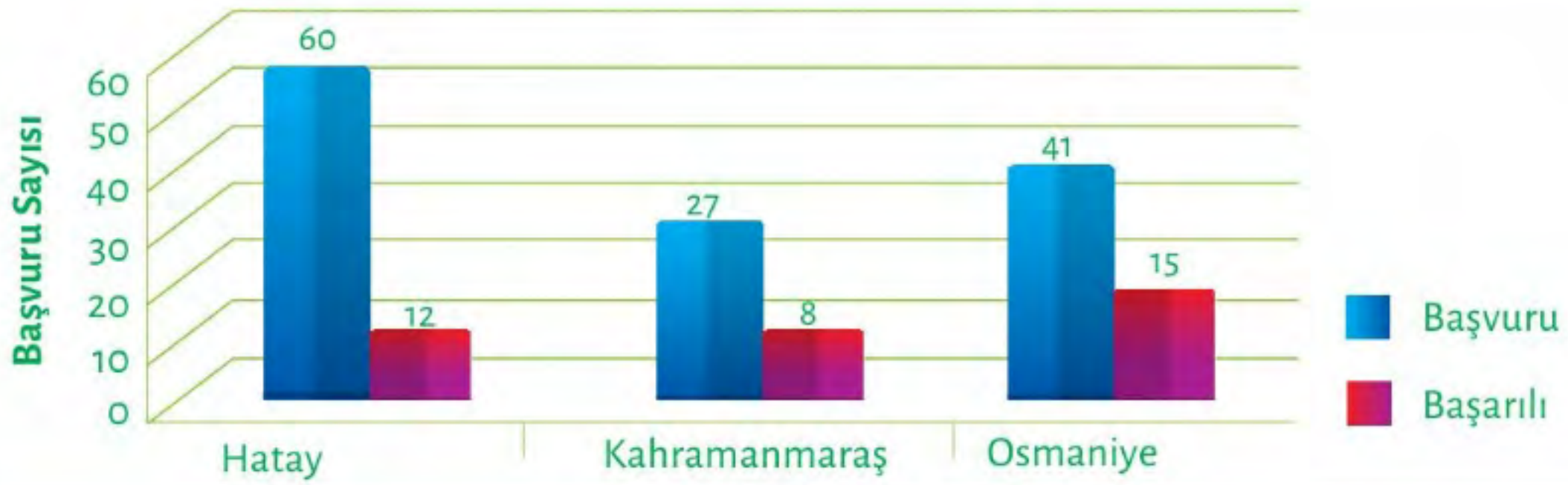
Öncelik 3: Tarıma dayalı sanayi ve gıda sanayinde Ar-Ge ve yeniliğe dayalı yeni ürünlerin geliştirilmesi.

Programa 10.000.000 TL kaynak ayrılmış olup, proje başına destek tutarı asgari 40.000 TL, azami 300.000 TL olarak belirlenmiştir.

30.12.2011 tarihi saat 17:00 itibariyle Tarımsal Sanayinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında 4'ü geç teslim olmak üzere toplam 128 proje başvurusu alınmıştır. Söz konusu 128 başvuru ile 26.768.893,24 TL kaynak talep edilmiştir.

Yapılan değerlendirmeler sonucu 35 proje destek almaya hak kazanmıştır. Başarılı olan bu 35 projeye 6.393.509 TL kaynak tahsis edilmiştir.

Proje Başvuru ve Başarılarının İllere Göre Dağılımı

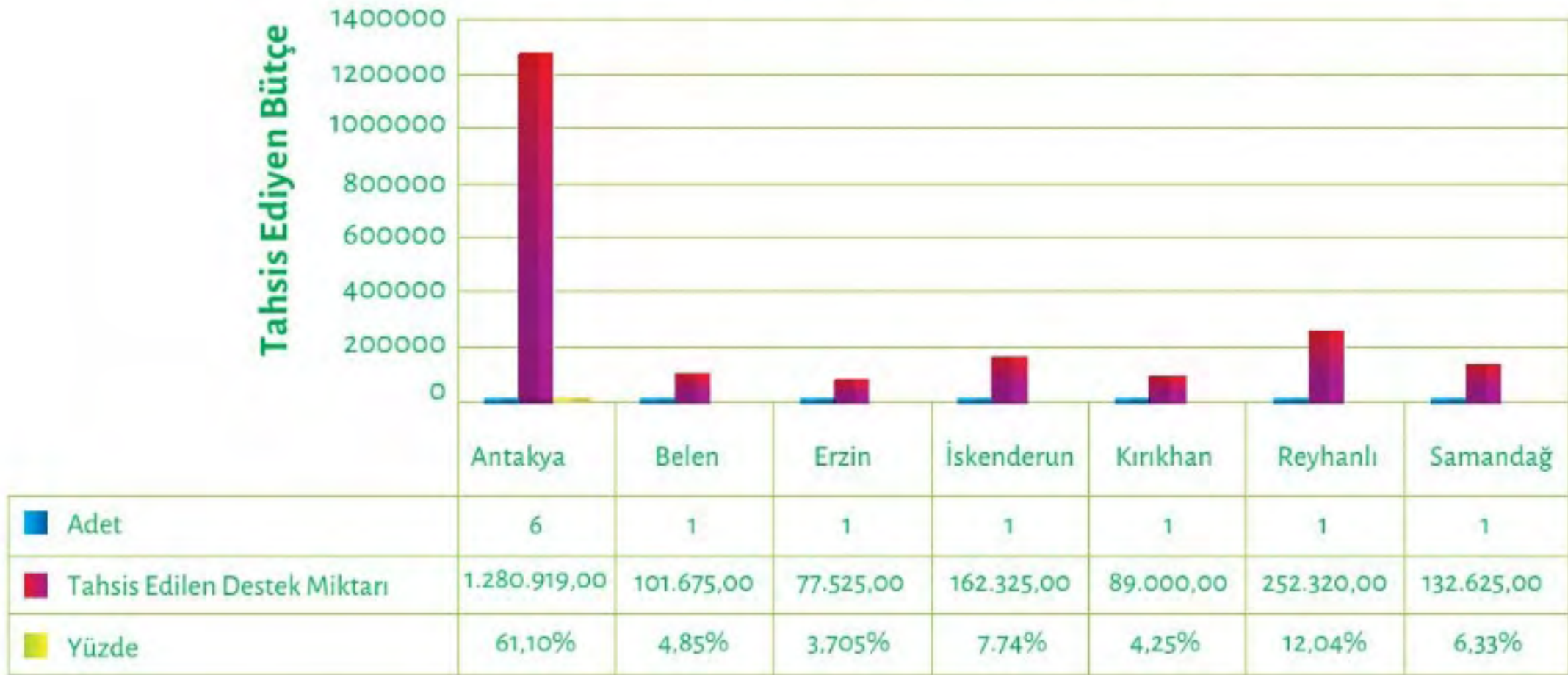

		BAŞVURU		BAŞARILI	
Hatay	İlçe	Adet	Talep Edilen Destek Miktarı	Adet	Tahsis Edilen Destek Miktarı
	Altınözü	3	603.324,04	0	0,00
	Antakya	20	4.994.697,03	6	1.280.919,00
	Belen	4	803.775,65	1	101.675,00
	Dört Yol	3	752.344,29	0	0,00
	Erzin	5	1.245.391,48	1	77.525,00
	Hassa	2	317.000,00	0	0,00
	İskenderun	9	1.097.964,50	1	162.325,00
	Kırıkhan	2	393.000,00	1	89.000,00
	Kumlu	0	0,00	0	0,00
	Reyhanlı	1	300.000,00	1	252.320,00
	Samandağ	1	155.152,50	1	132.625,00
	Yayladağı	10	919.500,00	0	0,00
	TOPLAM	60	11.582.149,49	12	2.096.389,00

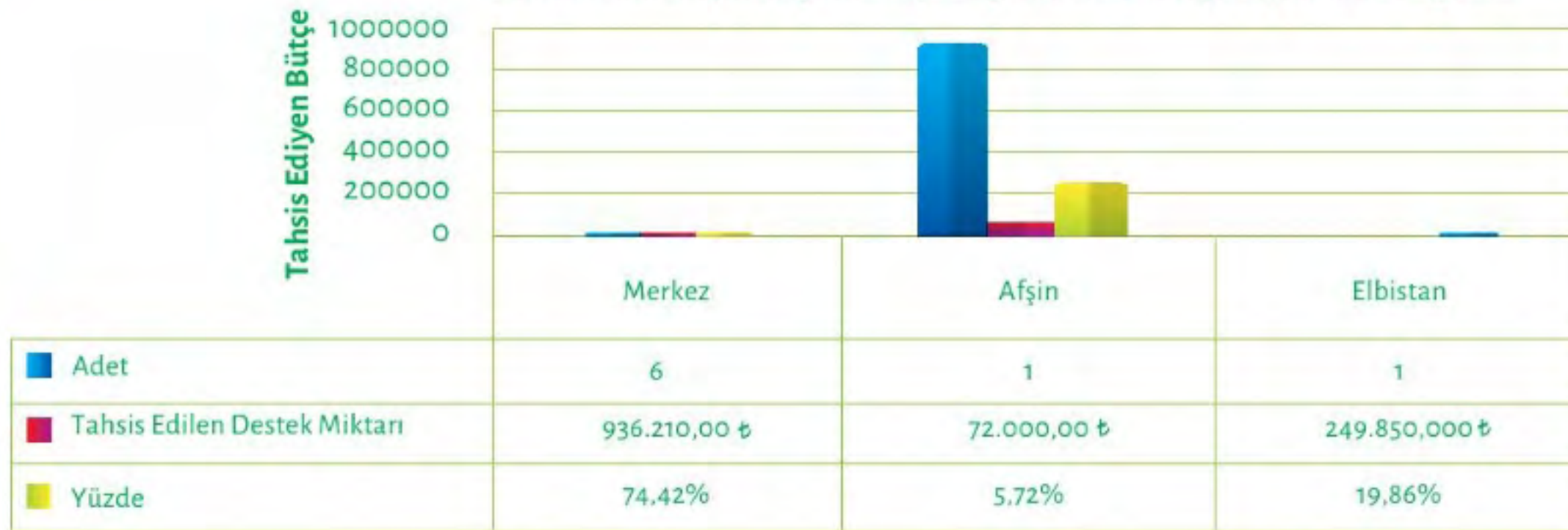
		BAŞVURU		BAŞARILI	
Kahramanmaraş	İlçe	Adet	Talep Edilen Destek Miktarı	Adet	Tahsis Edilen Destek Miktarı
	Merkez	12	1.915.481,95	6	936.210,00
	Afşin	2	194.129,25	1	72.000,00
	Andırın	0	0,00	0	0,00
	Çağlayancerit	3	574.339,03	0	0,00
	Ekinözü	0	0,00	0	0,00
	Elbistan	4	872.796,67	1	249.850,00
	Göksun	0	0,00	0	0,00
	Nurhak	0	0,00	0	0,00
	Pazarcık	5	1.129.310,96	0	0,00
	Türkoğlu	1	300.000,00	0	0,00
	TOPLAM	27	4.986.057,86	8	1.258.060,00

		BAŞVURU		BAŞARILI	
Osmaniye	İlçe	Adet	Talep Edilen Destek Miktarı	Adet	Tahsis Edilen Destek Miktarı
	Merkez	24	5.801.520,42	9	1.615.372,00
	Bahçe	4	1.129.338,97	2	503.405,00
	Düziçi	2	600.000,00	0	0,00
	Hasanbeyli	0	0,00	0	0,00
	Kadirli	9	2.093.073,50	2	411.145,00
	Sumbas	0	0,00	0	0,00
	Toprakkale	2	576.753,00	2	509.138,00
	TOPLAM	41	10.200.685,89	15	3.039.060,00

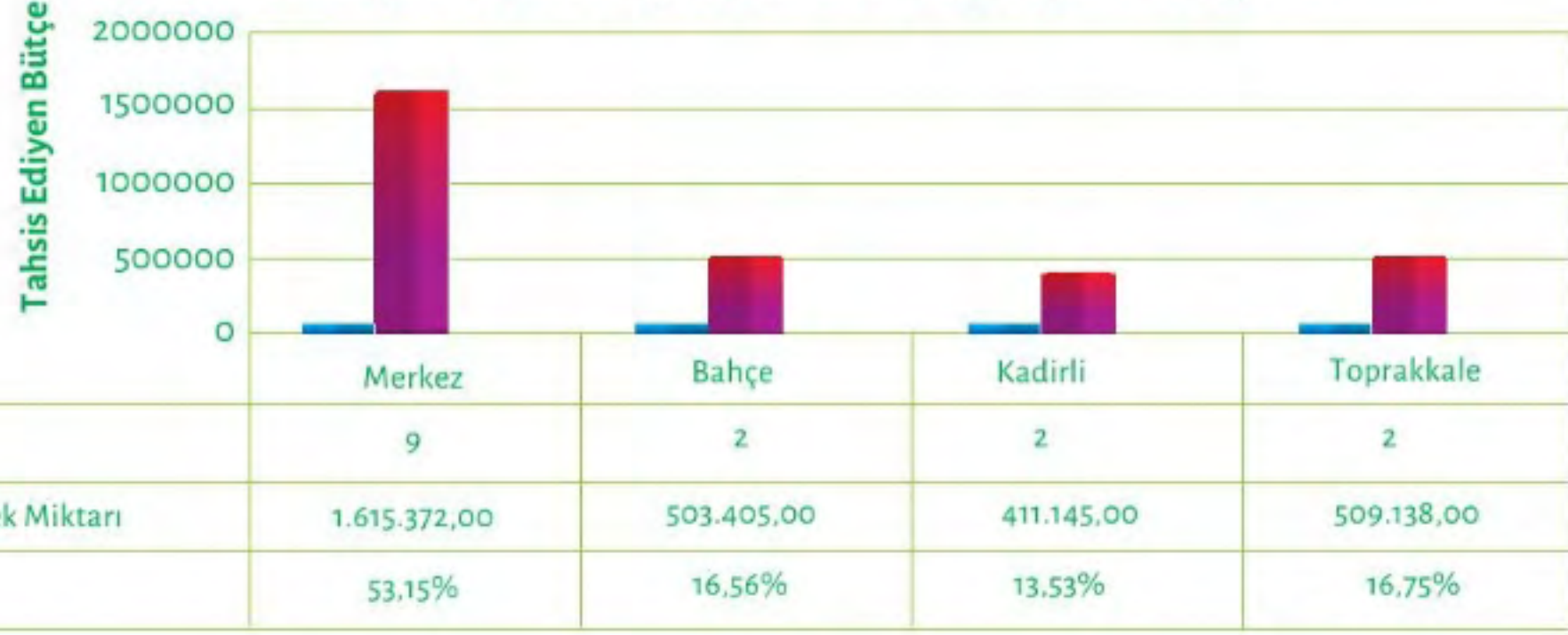
Hatay İli Başarılı Proje Başvuruları ve Bütçe Toplamları Dağılımı

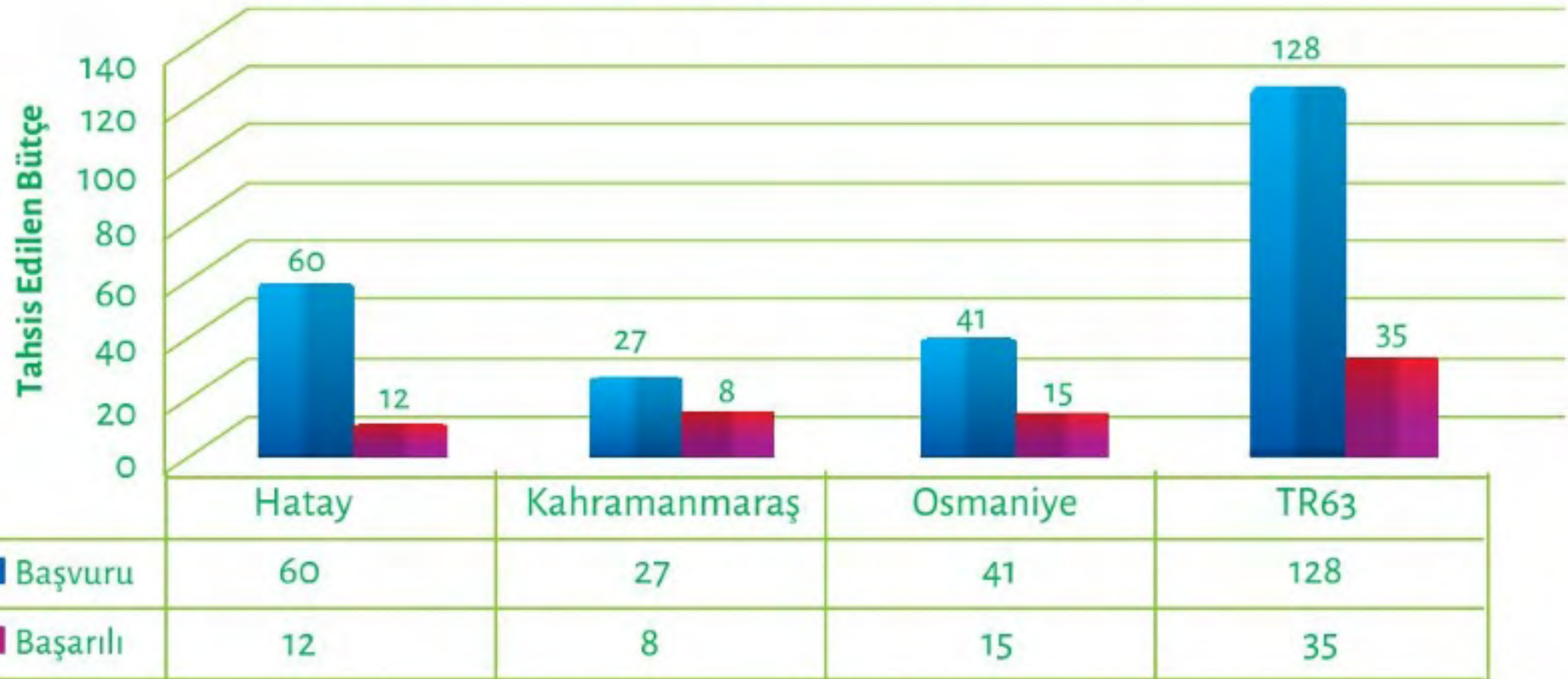
Kahramanmaraş İli Başarılı Proje Başvuruları ve Bütçe Toplamları Dağılımı

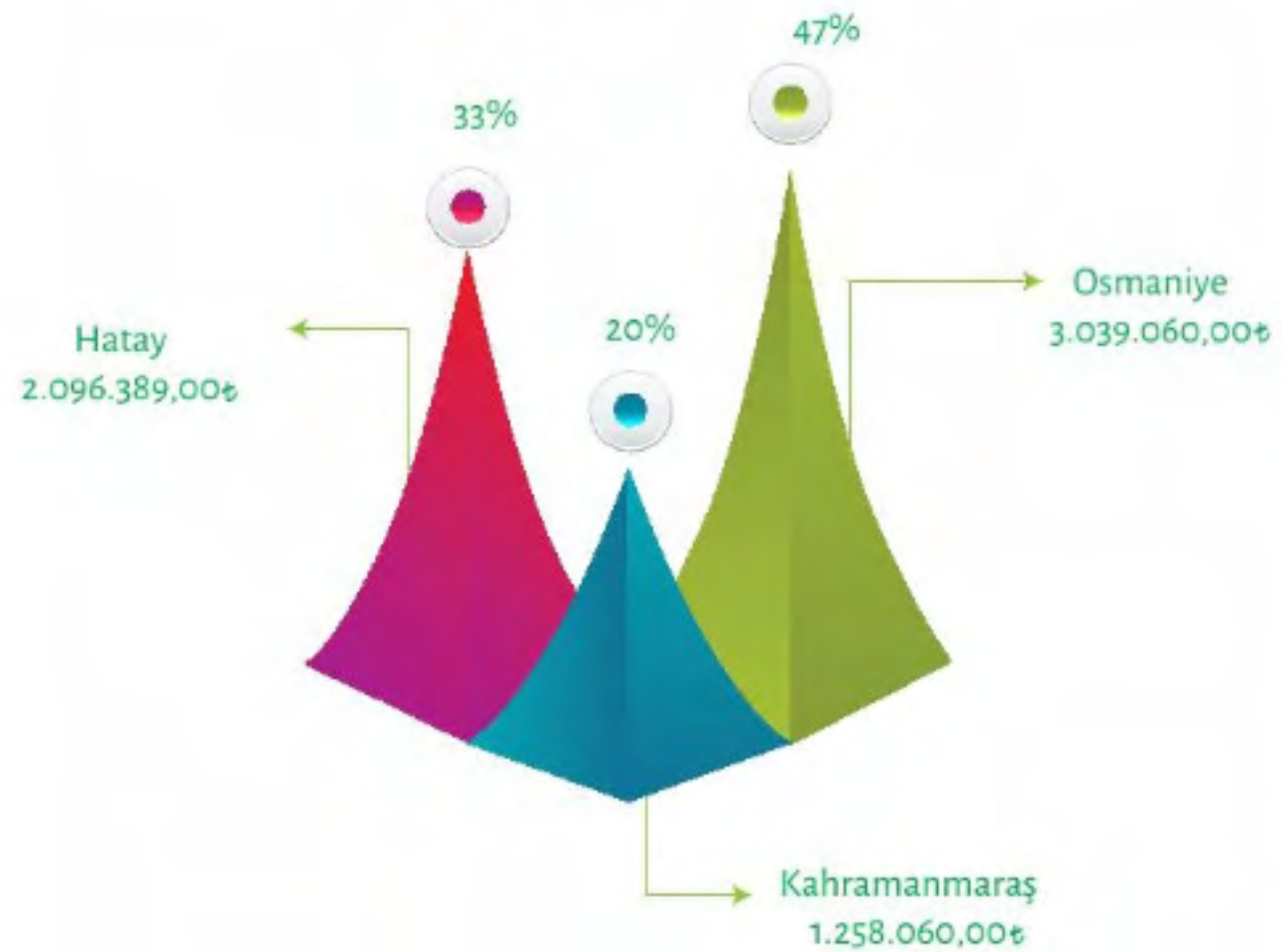
Osmaniye İli Başarılı Proje Başvuruları ve Bütçe Toplamları Dağılımı

Proje Başvuruları ve Başarılı Sayıları Dağılımı

İllere Göre Tahsis Edilen Bütçe Sayısı

Başarılı Projeler

Tematik Tarım Müzesi

Aydın TÜFEKÇİ

Hatay İl Gıda Tarım ve
Hayvancılık Müdürü

DOĞAKA tarafından ilan edilen 2011 Yılı Tarıma Dayalı Sanayinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında Hatay İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından projelendirilen "Tarımsal Kültürel Mirasımızın Tarih İçerisindeki Seyri "Tematik Tarım Müzesi" geçmişten günümüze tarımın değişimine tanıklık etmemizi sağlıyor.

Hatay İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürü Sayın Aydın Tüfekçi "Tematik Tarım Müzesi" projesini bültenimiz için anlattı.

Tarihten günümüze sevgi, barış ve hoşgörü kenti olarak tanınan Hatay ili, gelişen ekonomisi ile farkındalık oluşturmaya başlamıştır. Bu topraklar, birçok canlının anavatanı ve hayat kaynağıdır. Geçmişten alınan bu miras, tarımı ilimiz için ekonomik ve sosyal bakımdan en önemli sektörlerden birisi yapmaktadır. Bu coğrafyada birçok medeniyetin oluşumu ve hayatini devam ettirmesinin temelinde de bu olgu vardır.

İlimizin tarım kültürü, toprak yapısı, iklim ve diğer doğal koşulları ürün deseninde çeşitliliğe, hasatta erkenciliğe, ikinci ürün yetiştirilebilmesine imkân vermektedir. Bu şartlarda yılın dört mevsiminde üretim yapmak mümkündür. Özellikle meyve, sebze ve zeytinlik alanları, Türkiye ortalamalarının çok üzerindedir.

Tarımsal faaliyetlerin en eski merkezlerinden birisi olan ilimizde tarımın yaşadığı süreçlerin ve tarımdaki kültürel materyallerin mümkün olabildiğince gelecek kuşaklara aktarılması ve gerek makine gerekse basit alet benzeri materyallerin toplanması ve sergilenmesi amacıyla "Tarımsal Kültürel Mirasımızın Tarih İçerisindeki Seyri "Tematik Tarım Müzesi" projesi hazırlanmıştır. DOĞAKA tarafından Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı 2011 Yılı Proje teklif çağrısında kabul edilmiş olan proje Reyhanlı Belediyesi ve İl Özel İdaresi ortaklığı ile başarılı bir şekilde tamamlanmıştır.

Geçmişle şimdiki yaşamı arasında bağ kurmak, sergilenen objelerle insanlar arasında köprü kurarak, objelerin onların yaşantısı ile bütünleşmesini sağlamak projenin hedefleri arasındadır. Ayrıca tarımla ilgili kültürel ve tarihsel değer taşıyan materyallerin toplanıp muhafazası sağlanarak sergilenmesi ve eğitimde kullanılması, büyük bir tarım kültürü zenginliğine sahip olan bölgemizde mevcut olan pek çok tarım materyalinin örneklerinin muhafaza altına alınmasını hedeflemiştir.

Müze kapalı sergi alanı olarak mülkiyeti hazineye ait ve Bakanlığımıza tahsisli, Gündüz caddesinde bulunan 90 metrekarelik bir dönem lojman olarak kullanılmış ancak son dönemde atıl durumda olan tek katlı yapı eski mimarisine uygun tadilat edilerek hazırlanmıştır. Bina içerisinde 1 adet kapalı ve 4 adet açık sergi salonu bulunmaktadır. Mekân dezavantajlı grup olan engellilerinde kolaylıkla ziyaret edebileceği fiziki şartlara dezavantajlı gruba yönelik ayarlanmıştır.

Sergilenmek üzere toplanılan 198 adet materyal İl Müdürlüğümüz personellerinin köylerde gerçekleştirdikleri bilgilendirme ve saha çalışmaları ile toplanmıştır. Tespit edilen materyallerden sergilenmeye uygun olanlar komisyon tarafından seçilmiş, daha sonra bakım ve onarımdan geçirilmiş ve sergilenmektedir.

Sergiledikleri geçmişe ait eserlerle, ülkelerin ulusal değerlerinin oluşmasına önemli katkılarda bulunan müzeler, aynı zamanda etkin katılım ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan eğitim kurumlarıdır. Müzemizin şehir merkezine ve ziyaretçi alanlarına yakın olması nedeni ile özellikle aileleri ile parkı ziyaret eden çocukların, öğrencilerin ilgisini çekeceği düşünülmektedir. Ziyaretler sırasında tarımdaki geçmiş tarihin yansıtılması ve görsellik katılarak hissettirilmesi ile yaşadığımız şehrin 'görsel-kültürel' yapısına farklı bir bakış açısı kazandırılması sağlanacaktır.

İlimizin en önemli sektörlerinden olan tarımın geçmişinin müzede sergilenmesi, geçmişteki tarım kültürünün tanıtılması ve kültür hayatımıza zenginlik katması açısından büyük değer taşımaktadır.

Henüz ziyarete açılmayan Tarım müzesi ile geçmişte kullanılan ve günümüzde kaybolmaya yüz tutan çok sayıdaki farklı tarım alet ve makinelerinin, hem gelecek nesillere aktarılması hem de korunmaları sağlanacaktır. Bu nedenle projemizin ilimize ve bölgemize hayırlı olmasını dilerim.

Narenciyede Büyük Adım

M. Nuri ULU

Kooperatif Başkanı

Ali VURAL

Başkan Yardımcısı

Sezen ZEYTİNOĞLU

DOĞAKA tarafından ilan edilen 2011 Yılı Tarıma Dayalı Sanayinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında S.S. Erzin Ernar Tarımsal Kalkınma Kooperatifi tarafından projelendirilen “ Sarartma Odası ve Soğuk Hava Muhafaza Deposu” projesi ile Erzin’de narenciye üreticilerine daha fazla katma değer sağlandı.

S.S. Erzin Ernar Tarımsal Kalkınma Kooperatif Başkanı Sayın M. Nuri Ulu, kooperatif faaliyetleri ve DOĞAKA'dan alınan mali destekle hayata geçirilen proje hakkında bilgi verdi.

Ernar Kooperatifi'nin 1977'de kurulan ve 500 ortaklı bir kuruluş olduğunu belirten Ulu, Kooperatifin narenciye, meyve, sebze paketlenme ve pazarlama faaliyetlerini yürütmekte olduğunu belirtti.

İlçe ekonomisine yön veren Erzin narenciyesinin Türkiye'ye ihracatına katkısının 300 milyon dolar olduğunu ve Türkiye üretiminin %14'ünü karşıladığına dikkat çeken Ulu, ulusal ve uluslararası pazarlarda talep edilen standartlara uygun narenciye üretimini sağlamak, ürünün raf ömrünü artırmak, narenciye üreticilerine daha fazla katma değer yaratmak, narenciyenin geç turfanda olarak tüketiciye sunulmasını sağlamak, kooperatifin kapasitesini artırmak ve bunların sonucu olarak da bölge ve ülke ekonomisine katkı sağlamak amacıyla bu projeyi hazırladıklarını ifade etti.

Bölgenin temel ekonomik faaliyeti olan tarımsal ekonominin rekabet gücünün artırılması ve bölgede tarımsal sanayinin gelişmesine katkı sağlayan projeye sarartma odası ve soğuk muhafaza odaları yaptıklarını dile getiren Ulu, toplam proje bütçesinin 144.650,00 TL olduğunu DOĞAKA'nın projeye desteğinin 72.325,00 TL olduğunu belirtti.

Tesisin Hatay'da kurulan ilk narenciye paketleme tesisi olduğuna dikkat çeken Ulu, tesisin yıllık kapasitesinin 20 bin ton olduğunu belirtti.

DOĞAKA'nın vermiş olduğu hibe desteği ile hayata geçirilen projeyle 400 tonluk soğuk hava ve sarartma deposuna sahip olduklarını dile getiren Ulu, proje öncesi sarartma odalarının 200 ton narenciye aldığını ve 5 günde (72-120 saat) işlendiğini, proje sonrasında yapılan sarartma odaları ile 200 ton narenciyenin 2 günde (48-72 saat) işlendiğini ve kapasitenin %250 kat arttığını ve bu sarartma odalarının soğuk hava deposu olarak kullanıldığını da ise ürünün bekleme süresinin %400 arttırdığını ifade etti. Ulu ayrıca tesisin her yıl narenciye sezonunda bin kişiye istihdam sağladığını da dile getirdi.

Tr63 Bölgesi İlçelerde Bitkisel Üretim Değerleri ile Sosyoekonomik Verilerin Korelasyon Analizi

Soğuk hava depolarının narenciyenin % 50 daha değerlendirilmesine imkan sunduğunu belirten Ulu, "Depolanmayan meyve her zaman risk altındadır. Bu riski ortadan kaldırmanın tek yolu da soğuk hava depolarıdır. DOĞAKA'nın % 50 hibe desteğiyle yaptığımız iki adet soğuk hava ve sarartma deposu sayesinde ortaklarımızın meyvesini güvence altına alınmış olduk. Bu depoların daha da artmasını ve DOĞAKA'nın desteğinin devam etmesini temenni ederiz ve projenin hayata geçirilmesine imkan sunan Hatay Valimiz Sayın M. Celalettin Lekesiz'e, İlçemiz Kaymakamı Sayın İskender Yönden'e ve tüm DOĞAKA çalışanlarına içtenlikle teşekkür ederiz." dedi.

Afşin Sırık Domatesle Tanıştı

Hüseyin ÖNER

Afşin İlçe Gıda, Tarım ve
Hayvancılık Müdürü

DOĞAKA tarafından ilan edilen 2011 Yılı Tarıma Dayalı Sanayinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında Afşin İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından projelendirilen "Afşin Sırık Domatesle Tanışıyor" projesi ile birim alanda 3 kat verim elde edilmiştir.

Afşin İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürü Sayın Hüseyin Öner'le DOĞAKA'dan alınan mali destekle hayata geçirilen proje hakkında konuştuk.

Afşin bölgesinde domates üretiminin yaygınlaştırılması, ürünlerin verim ve kalitesinin artırılması için modern tarım tekniklerinin kullanılması, satışların artırılması için öneriler geliştirilmesi ve buna uygun bir pazarlama planı geliştirilmesi amacıyla projeyi hazırladıklarını dile getiren Öner, bölgede alternatif tarım tekniklerinin yaygınlaştırılarak çiftçilerin gelir düzeylerinin artırılmasına imkan sağlandığını dile getirdi.

Öner, ayrıca bölgedeki çiftçilerin arazisinin küçük ve bölgenin dağlık yapısı nedeniyle parçalı tarım arazilerinin bulunmasından dolayı çiftçilerin uygun bir ürün deseni seçemediğini ifade ederek "Parçalı arazilerde verimli bir ürün planlanması yapılamamaktaydı. Yetiştirilen ürünler miktar olarak az olduğu için pazarlanmasında sorunlar çıkmaktaydı. Tarla ürünleri yetiştirmek için yeterli büyüklükte arazisi olmadığından, toprak işleme, tohum ekimi, gübreleme, zirai mücadele gibi işlerde tarım makineleri kullanılamıyordu. Bu durum maliyeti artırıyor ve ürün miktarında bir artış sağlanamadığı için ürün deseni seçiminde zorluklar ortaya çıkıyordu. Bu proje ile mevcut ürünlerden daha verimli bir ürün yetiştirilerek parçalı araziler üretime dahil edilmiştir" dedi.

Proje bütçesinin 60,000 TL olduğunu ifade eden Öner DOĞAKA'nın projeye desteğinin 45,000 TL olduğunu belirtti.

Üreticinin Modern Üretim Teknikleri ve Teknoloji Kullanımı ile Üretim Kapasitesi Arttı

Projeyle ürün miktarının arttığına dikkat çeken Öner "İlçemiz şartlarında 1 dekar yer domatesinden 3-4 ton domates alınırken sırik domates yetiştiriciliğinde 9-10 ton ürün alınmıştır. Elde edilen ürünlerin pazar değeri yüksek, raf ömrü uzun ve hastalık ve zararlılarla mücadelesi daha kolaydır. 20 adet çiftçimize 1'er dekarlık sırik domates bahçeleri kurularak dekardan 9'ar ton verim elde edilmiştir. Bir sonraki yıl çiftçilerimizden 77 tanesi sırik domates yetiştiriciliğine devam etmiştir. Üretilen bu domatesler Kahramanmaraş Afşin Elbistan ve Kayseri Pınarbaşı ve Sarız ilçelerinde satılmıştır." dedi.

İş gücü eksikliği giderildi

Öner, gerçekleştirilen projeyle 10 köyde 2şer çiftçiye 1'er dekar örnek sırik domates bahçesi kurduklarını ve köy ve kırsal alanda yaşayan 18-45 yaş arası 30 bayan ve 18-58 yaş arası 30 erkeğe modern tarım teknikleri konusunda eğitimler verdiklerini ifade etti. Eğitimlerle ile yeni üretim tekniklerini kullanmak isteyen ve sırik domates yetiştiriciliği konusunda bilgili çiftçilerin sayısının artırıldığını belirten Öner sırik domates yetiştiriciliğinde iş gücü eksikliği probleminin de giderildiğini söyledi.

Açıkta sırik domates yetiştiriciliğinin ülkemiz için örneklerinin sınırlı olduğuna dikkat çeken Öner, "Bu tarz üretimde amaç, birim alanda ihracata uygun ürün elde ederek pazar değeri daha yüksek ve daha kaliteli ürünleri piyasaya sunmaktır. Bu proje ile Afşin ilçesinde yüksek verimli sırik domates çiftçilere tanıtılmıştır" dedi.

Eshab-ı Kehf'den Yayılan Lezzet

Metin İNAL

Firma Sahibi

Ajansımızın 2011 yılında çıktığı Tarıma Dayalı Sanayinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında gerçekleştirilmiş olan "Eshab-ı Kehf Şehrinden Yayılan Lezzet" projesi hakkında Proje Koordinatörü Sayın Metin İnal'la yaptığımız görüşme sonucunda firmanın kuruluş hikayesini dinledik ve mali destek programının kendilerine sağladığı katkı hakkında bilgi aldık.

Afşin-Elbistan bölgesinde çaman olarak bilinen ve yoğun olarak kahvaltılarda ekmeğe sürülerek yenilen, yemeklerde sos olarak kullanılan bu yöresel ürünü neden tüm Türkiye'ye tanıtmayalım, hatta mümkünse ününü sınır dışına taşımayalım diyerek ilk adımı attık.

Afşin ÇAMAN, 2007 yılında geleneksel yöntemlerle, bilek gücüyle üretim yaptığımız mütevazı tesisle piyasaya giriş yaptı. İlk başlarda hedefimiz Afşin İlçemizde satış yaparak büyümektir. Ardından ilimizin diğer ilçelerinden bizi duyanların siparişlerini almaya başladık ve il çapında satışlarla büyümeye başladık.

Markamız il dışında da tanınmaya başladığında, Türkiye'nin birçok noktasından gelen taleplere manuel yöntemlerle çalıştığımız tesisimizde yetişemez olmuştuk. Artık bir sonraki adım olan üretim kapasitemizi arttırmak kaçınılmaz olmuştur. Bu noktada finansman problemleri nedeniyle yatırıma başlayamadığımız bir dönemde DOĞAKA desteklerinden haberdar olduk. Sıkı bir çalışma ile gerçekleştirdiğimiz projemizin kabulü ile artık ulusal bir marka olma yolunda emin adımlarla ilerlememiz için bir engel kalmamıştı.

Şu anda DOĞAKA desteği ile yaptığımız yatırım sonucunda bölgenin en hijyenik ve tam otomatik üretim yapan gıda tesislerinden birine sahip olmanın gururunu taşıyoruz.

İlk Adımlar

İmalathaneden Fabrikaya

Hayaller DOĞAKA ile gerçeğe döndü

İlk andan beri hayalimiz olan Afşin'in yöresel bir lezzetini tüm dünyaya tanıtmak fikri; DOĞAKA desteğiyle gerçeğe dönüşmüş ve üretimde yaşadığımız sorunlar çözümlenerek çok daha büyük adımlar için bizi hazırlamıştır. Artık yeni bir sipariş geldiğinde yetiştirebilir miyiz acaba diye düşünmüyoruz. Hatta yeni pazarlara açılarak müşteri kitlemizi genişletmek için tüm enerjimizi pazarlama ve tanıtmaya ayırıyoruz. Markamızın tanıtımı için fuarlara katılıyor, ürün çeşitliliğini arttırmak amacı ile Ar&Ge'ye yatırım yapıyoruz.

Afşin'in İlk Ulusal Markası ile Doğu Akdeniz Kalkınıyor

Afşin ÇAMAN; ilçemizin ulusal anlamda bilinen ilk ve şu an itibarıyla tek markası olarak yoluna emin adımlarla devam ediyor. Farklı paket boyutları ve yeni ürünler ile önümüzdeki dönemde farklı müşteri kitlelerine ulaşarak bilinirliğimizi arttırmak ve istihdamımızı geliştirerek ilçemize daha büyük katkı sağlamak hayali ile gelişmeye devam edeceğiz.

Yöresel bir ürünün ulusal anlamda pazarlanması hayalinin gerçekleşmesine verdiği desteklerle yardımcı olan DOĞAKA sayesinde bölgemiz kalkınıyor. Bu katkısı nedeniyle DOĞAKA'ya teşekkürlerimizi sunarız.

Teknoloji ile Yaratılan Fark

Nurettin GÖKKAYA

Fabrika Müdürü

Ajansımızın 2011 yılında çıktığı Tarıma Dayalı Sanayinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında gerçekleştirilmiş olan "Modern Teknolojiden Yaralanarak Ürün Kalitesini, Ürün Çeşidini Arttırmak ve Üretimde Sürdürülebilirliği Sağlama" projesini Sayın Nurettin Gökaya bültenimiz için değerlendirdi.

Osmanlıoğlu Gıda Sanayi ve Tic. Ltd. Şti. İstanbul merkezli bir firma olup Osmaniye'de 2002 yılında temeli atılan ve bölgenin, en büyük kuruyemiş ve yer fıstığı işleme fabrikasıdır. Toplam 8000 m² alana yayılan üretim ve depolama tesisimiz gerek ülkemizin gerekse dünyanın gıda konusunda göstermiş olduğu hassasiyetle 2 yıl gibi bir sürede bitirilerek faaliyete açılmıştır. Halen firmamızın ürünlerinin büyük bölümü bu tesiste üretilmektedir. Yıllık yaklaşık 1.000 ton yer fıstığı, 100 ton ayçiçeği çekirdeği ve 80 ton kabak çekirdeği işlenmekte, 200 ton şekerleme (lokum,cevizli sucuk) üretilmektedir. Firmamızda İstanbul merkezle birlikte yaklaşık 200 kişi istihdam edilmektedir.

Firmanızı bize kısaca tanıtabilir misiniz?

Osmanlıoğlu gıda DOĞAKA ile 2011 yılında tanışmıştır. Çeşitli nedenlerden dolayı 2011 ve 2012 yıllarında destek alamadık. 2013 yılında DOĞAKA mali destek başvurusunu açıkladığında " Modern Teknolojiden Yaralanarak Ürün Kalitesini Ürün Çeşidini Arttırmak ve Üretimde Sürdürülebilirliği Sağlamak" projesiyle tekrar başvurumuzu yaptık. Başvurumuz uygun bulundu ve destek almaya hak kazandık

DOĞAKA ile işbirliğiniz nasıl başladı?

Bu proje size neler kazandırdı?

Bu proje sayesinde üretimin modernize edilmesi, gıda güvenliği ve üretimdeki verimlilik artışı için otomatik renk ayıklama makinesi, paketleme makinası, yer fıstığı krema makinası, vakumlama makinesi ile ürünleri stoklamak ve sevkiyatını yapmak amacıyla ise forklift satın aldık. Projeye üretimi modernize edip gıda güvenliği ve ürün kalitesini ve çeşidini artırdık. Üretimdeki verimlilik artışı ile üretim maliyetlerini düşürdük, üretim hattını daha kontrollü ve sağlıklı bir yapıya kavuşturarak fire oranını azalttık. Bu durum kapasitemizde % 50, satışlarımızda % 25 artış yarattı. Proje kapsamında satın alınan renk ayıklama makinesi sayesinde yerfıstığının ürün kalitesi arttı, paketleme ve vakumlama makinası ile mevcut ve yeni ürünler markalı bir şekilde ambalajlanarak ürünlerin raf ömrü uzatıldı. Yerfıstığı krema makinasıyla katmadeğeri olmayan küçük taneli yerfıstığına katmadeğer sağlanarak tüketime sunuldu. DOĞA'ya desteklerinden dolayı çok teşekkür ederiz.

Destekli Bir Adım

Bilgehan BAYRAM

Toprak Süt Mamulleri
Sanayi ve Ticaret A.Ş.

DOĞAKA tarafından ilan edilen 2011 Yılı Tarıma Dayalı Sanayinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında Toprak Süt Mamülleri tarafından projelendirilen "Bölgedeki Tek Süt Tozu İmalatı Fabrikasında Kurutma Kulesi Modernizasyonu ile Ürün Kalitesinin ve Uluslararası Pazarda Rekabet Gücünün Artırılması" projesi ile işletmenin modernizasyonu sağlanarak kapasitesi arttırıldı.

Toprak Süt Fabrika Müdürü Sayın Bilgehan Bayram ile DOĞAKA'dan alınan mali destekle hayata geçirilen proje hakkında konuştuk.

Toprak Süt olarak 2007 yılında başladığımız kurutma tesisimizin inşaat ve montajını 2009 yılında tamamlayarak bölgedeki ilk süt tozu fabrikamızı faaliyete geçirdik. Öncelikle ne iş yaptığımızdan ve ürünlerimizden kısaca bahsetmek istiyorum. Bölgedeki ilk ve tek süt tozu üreticisiyiz ve bölge için stratejik önemi oldukça yüksek olan iki ürünümüz var, bunlar süt tozu ve peynir altı suyu tozu.

Süt tozunun öneminden kısaca bahsedecek olursak, sütün dönemsel olarak fazla geldiği zamanlarda özellikle mandıraların kapasitelerinin üzerinde gelen süt miktarları depolanamadığı için zor şartlar oluşturmaktadır. Bu zor dönemler süt fiyatlarına da düşüş olarak yansımaktadır. Süt tozu tesisi olarak sütün bol olduğu bu dönemlerde aldığımız sütleri ısıtma işlemleri ile kurutarak süt tozuna dönüştürmekteyiz. Kurutma işlemi sayesinde, diğer süt ürünlerine göre daha uzun bir raf ömrü ve daha kolay bir saklama-depolama şekli elde ediyoruz. Süt tozu; süt ürünlerinde, çikolatada, bisküvide, pastacılıkta, fırıncılıkta ve daha bir çok gıda sektöründe hammadde olarak talep görmektedir. Hal böyle olunca sütün fazla gelen miktarı süt tozu olarak işlenmekte ve değerini korumaktadır.

Firmanızın kuruluşundan ve faaliyetlerinden bahseder misiniz?

İkinci ürünümüz olan peynir altı suyu tozunun önemi gıda sektöründe geç fark edilmiştir. Önceki dönemlerde atık olarak görülen peynir altı suyu, besin ve fonksiyonel değeri keşfedildikten sonra gıda sektöründe çeşitli alanlarda kullanılmıştır. Peynir üreticilerinden tedarik ettiğimiz bu su, peynir üretimi sırasında açığa çıkan bir üründür. Protein ve laktoz içeriği bakımından oldukça zengin olan bu suyu mandıralar maalesef değerlendirememekte ve atmaktadır. Biz bu suyu toplayarak tesislerimizde işleyerek peynir altı suyu tozu haline getirmekteyiz. Böylece, toprağa atılan peynir altı sularını işleyerek çevrenin korunmasına destek olurken katma değeri yüksek olan bir ürün elde etmekteyiz.

Üretimimizden kısaca bahsedecek olursak, kurutma işlemi prensip olarak suyun ısı ile uzaklaştırılması anlamına geliyor. Aslında basit bir fikir gibi görünüyorsa da prosesi oldukça zor. Bulduğumuz bölgedeki hava koşullarında nem oranı oldukça yüksek, haliyle kurutma işi de bu bölgede oldukça zor, çünkü ürünlerimizde nem miktarı belli bir değeri geçmemelidir. Nem miktarının artışı hem kapasiteyi düşürür hem de ürünlerin kalitesini olumsuz etkiler, dolayısı ile mevcut makine parkurunun ve kullanılan teknolojinin bunları tolere etmesi gerekmektedir.

DOĞAKA Mali Destek Programı kapsamında hazırlamış olduğunuz proje hakkında bilgi verir misiniz?

Kuruluşumuzdan bu yana ürünlerimize olan taleplerin, gerek yurt içi gerek yurt dışı pazarlarında giderek artmakta olduğunu, mevcut makine parkurumuz ve kapasitemiz ile bu talepleri karşılamada güçlük çektiğimizi gördük. Elimizdeki hammadde ve imkanları daha iyi değerlendirebilmek, artan talepleri karşılayabilmek için üretim hattımızda ilave makine ekipmanlar ile modernizasyon çalışmaları yapmamız gerekiyordu. Bu nedenle bu projeyi hazırladık.

Destegin firmanıza sağladığı katma değerden bahseder misiniz? Projeyle işletmenizde üretim ve ihracat artış oldu mu?

DOĞAKA desteği kapsamında aldığımız ekipmanlar ile üretim hatlarımızı revize ederek tesisimizi modernize ettik. Aldığımız son teknoloji püskürtme üniteleri, nem alma cihazı, hava kilitleri ve diğer ekipmanlar ile kapasitemizi arttırdık. Ürünlerimizde dünya standartlarında yüksek kalitelere ulaşırken ihracatta % 50 artış sağladık. Bugün 10 ülkeye ihracat yapmaktayız. Kapasitemizdeki artış, işleyebildiğimiz süt ve peynir altı suyu hammadde miktarını da arttırdı. Bu sayede önceden işleyemediğimiz fazla gelen hammaddeleri artık işleyebiliyor katma değeri yüksek ürünler haline getiriyoruz. Hem yurt içi hem yurt dışı pazarında rekabet koşullarımızı iyileştirerek, hem bölgemize hem de ülke ekonomisine fayda sağlamaktayız.

DOĞAKA ve yetkililerine desteklerinden dolayı teşekkürlerimizi sunuyoruz. DOĞAKA'nın bölgedeki bu destekleri sayesinde verimliliğin ve üretilen ürünlerin katma değerinin artmasıyla işletmelerin yurt dışı pazarlardaki rakipler karşısında rekabet gücünün artacağını, bölge ekonomisinin ve ülke ekonomisinin güçlenmesine fayda sağlanacağını düşünüyoruz.

DOĞAKA'nın bölgede yapmış olduğu çalışmaları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Sıradaki hedeflerimiz arasında ürün çeşitliğimizi arttırmak var. Yine gıda endüstrisinin hammaddeleri arasında talep gören süt ve peyniraltı suyunun temel bileşenleri olan protein ve laktoz konsantresi üretimi konusunda yatırım yapmak istiyoruz. Konu ile ilgili araştırmalarımız ve çalışmalarımız sürüyor.

Firmanızın 2014 yılı hedefleri nelerdir?

Uluslararası Standartlarda Bir Marka

Bozkurt
Fıstıkçılık

2011 yılında gerçekleştirdiğimiz Tarıma Dayalı Sanayinin Geliştirilmesi Mali Destek Programının yararlanıcılarından olan Bozkurt Fıstıkçılık Gıda Ürünleri San. Tic. Ltd. Şti. tarafından hayata geçirilen “Gıda Sanayinin Modernizasyonu ve Kapasite Artırımı” projesi tarım sanayisinde modernizasyonun önemini açıklayan başarılı örneklerden biridir.

Firmanın Profili

1965 yılında Hamza Bozkurt tarafından kurulan firma yer fıstığı ve yan ürünleri üretimi ile başlamış olup yıllar içerisinde yöresel bir şahıs firmasından bir markaya dönüşmüştür. Kaliteden ödün vermeden hem yurtiçi hem yurtdışı pazara hizmet sunan firma yıllar içerisinde 300 m² kapalı alandan 12 dönümlük arazi üzerinde 2,5 dönüm kapalı alanda üretim yapan bir şirket haline gelmiştir. İç piyasaya yönelik üretim faaliyetlerini “Bozkurt Fıstıkçılık” ve “Fıstık Diyarı” markaları adı altında sürdürmekte olup son sistem, yüksek kapasiteye sahip işleme makinalarıyla güçlendirilmiş, çok sayıda çalışanıyla bu sektörde kaliteli ürünler sunmayı ilke edinmiştir. Kaliteye verdiği önemle firma ISO:9001:2008 ve ISO 22000 (HACEP) sertifikalarını almıştır.

2011 yılında şirketin modernizasyonu için DOĞAKA ile Tarıma Dayalı Sanayinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında işbirliği içine giren firma proje kapsamında modernizasyona giderek makine parkını genişletmiştir. Osmaniye ilinde bulunmayan ve bölgede ilk olma özelliği olan bir adet Sortex Optik seçme makinesi alınmış ve bu makine ile bölgedeki ürün işlenebilir seviyeye gelmiş ve işlenecek ürünlerin aynı seviye, boyut ve renkte olması sağlanarak ürün kalitesinde artış sağlanmış ve uluslararası standartlara uygun şekilde ayıklama yapılmaya başlanmıştır. Bunun yanı sıra firma yeni konveyör bantları, ürün bekletme ve temiz ürün siloları ile mekanik çuvallama makineleri gibi önemli yatırımlar gerçekleştirmiş ve bunun sonucunda üretim hızında da önemli bir artış sağlamıştır.

DOĞAKA Desteği ile Büyük Bir Adım

Makine parkındaki bu gelişim sayesinde ürünün insanla teması minimuma indirilmiş, hijyenik ve kombine şekilde sürekli üretim yapılması mümkün hale gelmiştir. Maliyetlerin düşmesini sağlayan bu gelişme ile firmadan alım yapan bölgedeki KOBİ'ler de daha düşük maliyetli hammadde alımı şansını yakalamış ve bölge için bir artı değer oluşmuştur.

Uluslararası standartları yakalamış bir marka

Röportaj

Savaş ÖZGÜRSOY

TKDK Hatay İl Koordinatörü

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Hatay İl Koordinatörü Sayın Savaş Özgürsoy ile yaptığımız görüşmede IPARD Programı ve TKDK destekleri hakkında bilgi aldık

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK), 4 Mayıs 2007 tarih ve 5648 sayılı Kanunla kurulmuştur. Bu kapsamda İl Koordinatörlüğümüz 2008 yılında faaliyetlerine başlamış, Avrupa Birliği Komisyonu'nun gerçekleştirdiği akreditasyon ve yetki devri sürecini 29 Ağustos 2011 tarihi itibarıyla başarı ile tamamlayarak IPARD desteklerini kullanırmaya başladık.

TKDK İl Koordinatörlüğü ilimizde ne zamandan beri faaliyet gösteriyor?

IPARD, Avrupa Birliği (AB) tarafından aday ve potansiyel aday ülkelere destek olmak amacıyla oluşturulan, Katılım Öncesi Yardım Aracı'nın (Instrument for Pre-Accession Assistance-IPA) Kırsal Kalkınma bileşenidir. IPARD, Avrupa Birliği'nin Ortak Tarım Politikası, Kırsal Kalkınma Politikası ve ilgili politikalarının uygulanması ve yönetimi için uyum hazırlıklarını ve bu kapsamda politika geliştirilmesini desteklemeyi amaçlamaktadır.

IPARD desteğinin 2007-2013 dönemini içeren çok yıllık "Kırsal Kalkınma Programı" kapsamında uygulanması gerekmektedir. Bu süreçte Avrupa Komisyonu ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından birlikte finanse edilecek destek programları uygulanacaktır.

IPARD Programının Amacı

Avrupa Komisyonu tarafından 25 Şubat 2008 tarihinde onaylanan Kırsal Kalkınma (IPARD) Programı; Türkiye'nin katılım öncesi dönemdeki öncelikleri ve ihtiyaçlarını dikkate alarak, sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak için kapasite oluşturmayı hedeflemekte, işletmeleri AB standartlarına yükseltmeyi amaçlamaktadır.

IPARD nedir? Amaçları nelerdir?

IPARD Programının Hedefleri

Tarım sektörünün sürdürülebilir modernizasyonuna katkı sağlanması, Gıda güvenliği, veterinerlik, bitki sağlığı, çevre ve diğer standartlara ilişkin AB standartlarına ulaşmasının teşvik edilmesi, Kırsal alanların sürdürülebilir kalkınmasına katkı sağlanması, Yerel kırsal kalkınma stratejileri ve tarım-çevre tedbirlerinin uygulanması için hazırlık faaliyetlerinin yapılmasıdır.

Kimler Proje ile başvuruda bulunabilir? Başvuru sahipleri için kriterler nelerdir?

İlimizde uygulanan IPARD Programı destek alanlarına gerçek kişiler (şahıslar) ve tüzel kişilikler (şirketler) başvuru yapabilmektedir. Kurumumuz kanalıyla yapılacak yatırımlar, sıfırdan bir tesis kurulumu olabileceği gibi mevcutta faal olup kayıtlı (ruhsatlı) işletmelerin de modernize edilmesi, kapasite artırımı ve bu tesislerin AB standartlarına ulaştırılarak AB standartlarında üretim yapabilir hale gelmelerine dönükte yatırım yapılabilir. Burada dikkat edilmesi gereken husus, kurulacak tesis Hatay ilinde kurulmalıdır. Eğer mevcut bir tesis başvuru yapacaksa tesisin Hatay ili sınırları içinde kurulu olması gerekmektedir.

Süt ve besi hayvancılığında; başvuru sahibinin kendisi veya bir daimi çalışanının hayvancılık ile ilgili alanda asgari lise düzeyinde olmak üzere eğitim diploması veya asgari 3 yıllık iş tecrübesi veya 3 yıllık hayvan kayıt sistemine kayıtlı olması gerekmektedir. Bahse konu şartlar IPARD hibe destek programı kapsamında olan diğer sektörlerden istenmekteydi yapılan son değişiklikle bu şartlar diğer sektörler için kaldırıldı.

Kurumumuzdan destek alabilmek için başvuru yapılacak alanla ilgili hazırlanan projenin, ilgili başvuru kabul döneminin en geç son gününde kurumumuza sunulması gerekmektedir. Bu çerçevede yatırım sahiplerinin proje işlemlerine yardımcı olmak için ve süreci hızlandırmak adına, proje danışmanlık hizmeti alınması halinde, bu giderlerde belli bir orana kadar desteklenmektedir.

Proje değerlendirmeleri hangi kriterlere göre yapılmaktadır?

Proje başvuruları en geç çağrı programının son başvuru gününe kadar İl Koordinatörlüğümüze yapılmaktadır. TKDK Merkeze doğrudan proje başvurusu yapılamamaktadır. İl Koordinatörlüğümüze başvurusu yapılan projelere İl Koordinatörlüğümüzce; idari ve uygunluk kontrolleri ve yatırımın yapılacağı yerde yerinde kontrol işlemleri yapılmaktadır. Bu aşamada uygun olarak değerlendirilen projeler TKDK Merkeze gönderilmekte ve Merkezde proje mali analizi ve IPARD sıralama kriterleri puanlaması yapılmaktadır. Buradan da olumlu geçen projeler puanlamaya tabi tutulmakta ve Proje Değerlendirme ve Seçim Komisyonuna sunulmakta ve Komisyon tarafından olumlu bulunarak onaylanan projeler ile sözleşme imzalanmaktadır.

Proje değerlendirmede dikkate alınan belli başlı unsurlar ilgili alanda eğitim veya deneyime sahip olma, başvuru yapılan ilde tesisin kurulacak olması, başvuru formu, iş planı, teknik projenin ve diğer eklerinin tam olarak doldurulmuş olması ve projenin mali olarak yapılabilir ve sürdürülebilirliği yönünden güçlü olması gibi kriterler temel olarak dikkate alınmaktadır. Ayrıca IPARD sıralama kriterleri yönünden de puanlama yapılmaktadır. Bu sıralama kriterlerinden puan alan projelerin geçme şansı daha fazla olmaktadır.

IPARD Hibe Destek Programının uygulama süreci nedir, zorlukları var mıdır?

Günümüzde hibe programı uygulamak, ulusal ve uluslararası genel kabul görmüş temel kriterleri uygulamak suretiyle olmaktadır ve başvuruda bulunmak isteyen kişilerin de bunları peşinen kabul etmeleri gerekmektedir. Temel olarak bunlar; iş ile alakalı objektif, somut bir iş planı hazırlamak, Kamu İhale kurallarına ve AB'nin PRAC kurallarına uygun satın alım yapmak, mali sürdürülebilirlik açısından güçlü finansal kaynaklara sahip olmak vb. sayılabilir. Zor diye bir şey olduğunu düşünmüyorum. Bunlar genel kabul görmüş şeyler ve ufak tefek farklılıklar olmasına rağmen aynı sistem tüm hibe uygulayan kurum ve kuruluşlarca uygulanmaktadır.

Tüm bu kontrol noktalarının amacı başta verilecek hibenin boşa gitmemesi ve yatırım ile beraber kurulacak işletmenin karlılığının ve sürdürülebilirliğinin sağlanabilmesidir. Burada önemli olan, hibe desteği verilerek işletmelerin kurulması yanında bu işletmenin mali krize girerek zor duruma düşmesinin önüne geçmek ve bu sağlanamayacaksa verilecek hibenin de işin en başında verilmesinin önlenmesidir. Günümüzde tüm hibe veren kuruluşların aradığı en büyük kriterlerden biri "sağlam mali yönetim prensipleri"nin hibe verilecek projelerde uygulanmasının teminidir. Tüm bu sistemler bazı başvuru sahiplerine yabancı olabilir ancak bu sisteme alışılması gerekmektedir. Bu durumlar belirli bir uyum sürecini gerektirmektedir. Bizlere bazı geri dönüşler olmaktadır sistemin zor olduğuna dair ancak bu sistemi kabul edip AB kurallarına göre hareket etmek, ülkemiz, ilimiz ve yatırım sahipleri açısından en doğru yol olacaktır. Ayrıca kırtasiyeciliği ve prosedürlerdeki gereksiz ayrıntıları gidermek için sürekli bir çalışma ve çaba içerisindeyiz.

TKDK hibe programlarının bir özelliği de, yapılacak yatırımın sonunda, AB standartlarının üretim tesislerinde sağlanmasıdır. IPARD Programının oluşturulmasının en temel amaçlarından biri ülkemizde belli ölçekteki tarımsal işletmelerin ve gıda işletmelerinin üretim standartlarında eksiklerini gidermek ve bunların AB standartlarına erişimi sağlamak için bu tür işletmelere hibe fon desteği sağlanmasıdır. Bu standartlara erişmek ciddi bir yatırım kurgulama, mühendislik ve işletmecilik çalışması gerektirmektedir. Bu şartların sağlanması bir tür zorlama ve hibe fondan faydalanabilmek için olmazsa olmaz şartlardan olduğundan, haliyle bu süreci algılamak ve adaptasyon belirli bir süreç gerektirmektedir.

Her şeye rağmen, Kurumumuz kanalıyla yapılan yatırımların uygun harcamalarına verilen % 50 ile %65 hibe desteğinin çok ciddi bir destek oranı olduğunu düşünüyorum. Hibe desteğinden faydalanmak için gerekli olan bürokratik işlemler için verilen uğraşların, alınacak hibe desteği oranı dikkate alındığında çok dikkate değer şeyler olduğunu düşünüyorum. Tüm bu süreçleri, hibe desteklerinden faydalanmak isteyenlerin alışması, kanıksaması gerekmektedir. Bunlar, tüm modern dünya ülkelerinde uygulanan kurallardır.

**TKDK İl
Koordinatörlüğü
ilimizde hangi yatırım
konularında destek
hizmeti vermekte?
Bu konuda ilimiz
öncelikleri belirlenmiş
midir?**

Bilindiği üzere IPARD programının uygulanmaya başladığı ilk dönemlerde hayvancılık sektörü ve hayvancılık ürünlerinin işlenmesine yönelik yatırımlar ilimizde desteklenmemektedir. Valiliğimizin ve ilimizdeki sektör temsilcilerinin ve paydaşlarımızın destekleri ile yaptığımız girişimler sonucunda ilimizde tüm sektörler hibe destek kapsamına alındı. Bu çerçevede ilimizde uygulanan IPARD hibe destek programları şunlardır.

1. Tarımsal İşletmelerin Yeniden Yapılandırılması ve Topluluk Standartlarına Ulaştırılmasına Yönelik Yatırımlar" tedbiri kapsamında;
 - a. Süt Üreten Tarımsal İşletmelerin
 - b. Et Üreten Tarımsal İşletmelerin Desteklenmesi
2. Tarım ve Balıkçılık Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanmasının Yeniden Yapılandırılması ve Topluluk Standartlarına Ulaştırılmasına Yönelik Yatırımlar tedbiri kapsamında;
 - a. Süt ve Süt Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması
 - b. Et ve Et Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması
 - c. Meyve ve Sebzelerin İşlenmesi ve Pazarlanması
 - d. Su Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması
3. "Kırsal Ekonomik Faaliyetlerin Çeşitlendirilmesi ve Geliştirilmesi" tedbiri kapsamında;
 - a. Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve Geliştirilmesi (tıbbi aromatik bitkiler, süs bitkileri, arıcılık)
 - b. Yerel Ürünler Ve Mikro İşletmelerin Ekonomik Gelişimi
 - c. Kırsal Turizm,
 - d. Kültür Balıkçılığı

Bu faaliyet alanlarında Makine - ekipman alımı, yapım işleri, hizmet alımı (genel harcamalar) ve görünlük harcamaları %50 ile %65 oranında hibe desteği kapsamındadır.

**Çalışma kapsamınızda
bulunan bölge
yatırımcılarını
değerlendirecek
olursanız, IPARD
programına ilgiyi nasıl
değerlendirirsiniz?**

IPARD programı kapsamında ilimizde uygulanan destek alanlarına en başından beri yoğun bir ilgi bulunmaktadır. İl Merkezi ve İlçe merkezlerimizde ve bazı köylerimizde yaptığımız tanıtım toplantılarına yoğun ilgi gösterilmektedir. İl Koordinatörlüğü yardım masasına başvurarak desteklerden faydalanmak üzere görüşme yapmak için her gün onlarca kişi gelmektedir. Biz bu ilgiden çok memnunuz. Sistem yerleştikçe ve uygulama örnekleri arttıkça IPARD programına ilgi daha da artacaktır.

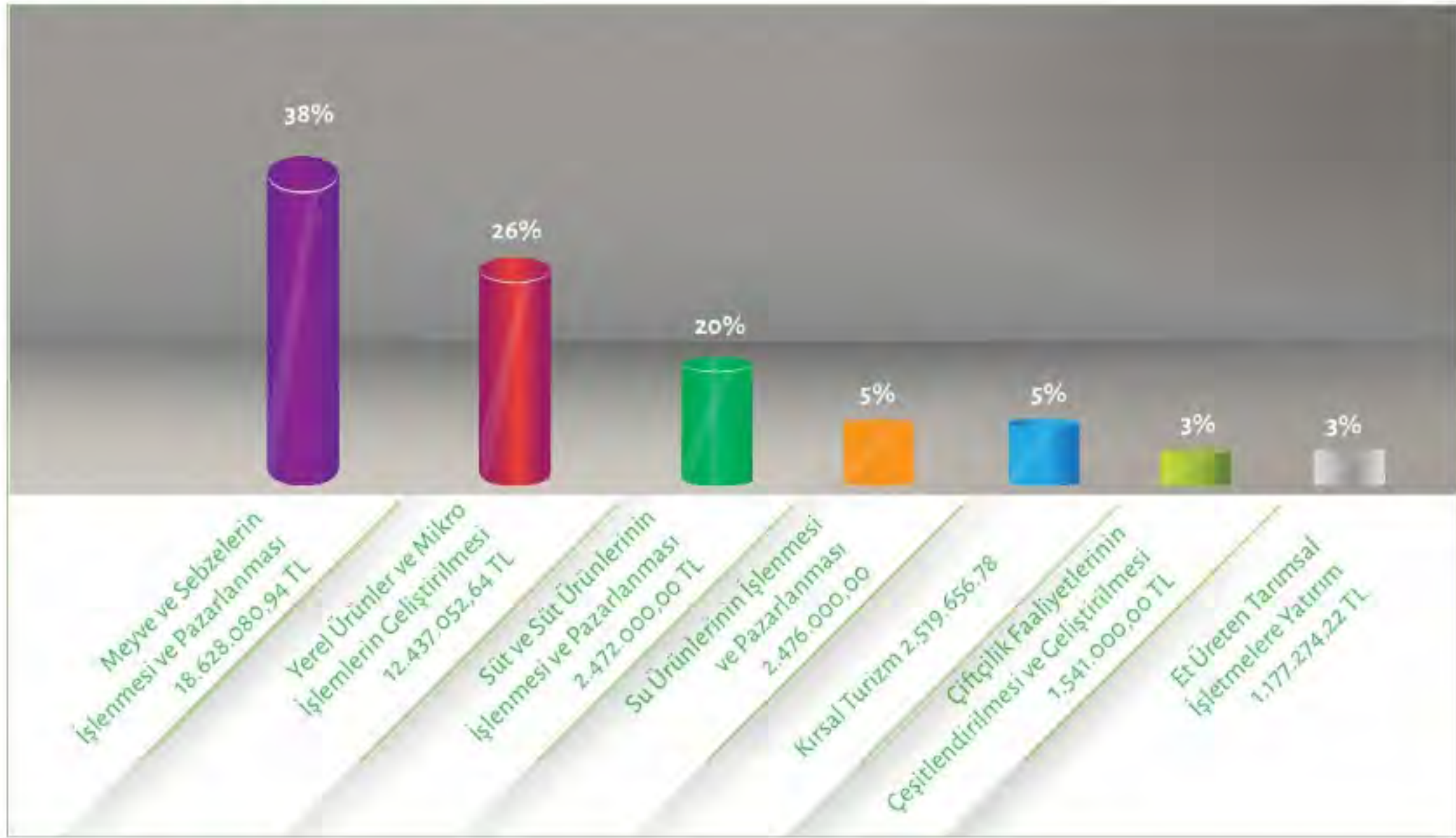
Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) kurulduğu günden bu yana Hatay'da 20 Milyon TL'yi aşan yatırım gerçekleştirmiş ve yeni çağrı döneminde 30 milyon TL yatırım bütçesine sahip proje kabulü gerçekleştirmiştir.

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu'nun faaliyette olduğu illerde Hatay İli proje kabullerinde sektör çeşitliğinin fazla olduğu illerdendir. Bu çerçevede; 13 adet zeytinyağı işletmesi, tıbbi aromatik bitki yetiştiriciliği kapsamında 13 adet traktör projesi, 3 adet meyve sebze paketleme ve soğuk hava deposu, 1 adet kırsal turizm tesisi, 1 adet su ürünleri işleme tesisi, 1 adet tuzlu yoğurt imalathanesi, 1 adet ipekçilik projesi, 1 adet ekşi portakal işleme, 1 adet kahke üretim imalathanesi projesine inşaat ve makine/ekipman alımı karşılığında %50 oranında hibe desteği verdik.

Son çağrı dönemi ile birlikte oruk üretim imalathanesi, süt işleme tesisi, tavukçuluk projesi, arıcılık, kırsal turizm projesi, zeytinyağı imalathanesi projesi, meyve sebze paketleme ve soğuk hava deposu konularında projeler aldık ve projelerin inceleme süreci devam ediyor. Bu projelerin yatırıma dönüşmesi ile birlikte ilimize yaklaşık 30 milyon liralık yatırımı desteklemiş olacağız.

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu'nun Hatay İline Sağladığı Destekler

Sektörlere Göre Toplam Yatırım Tutarı

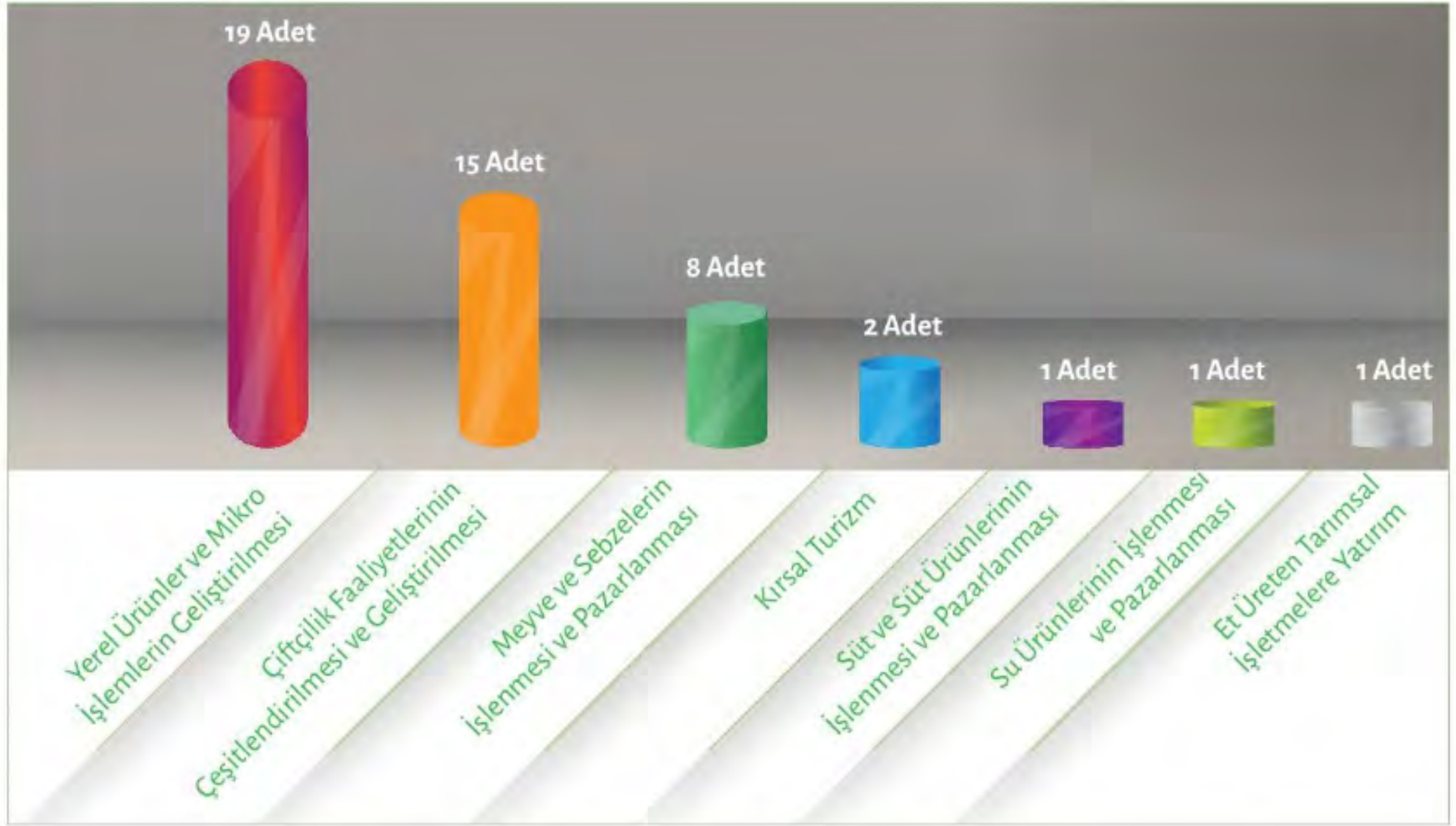

Daha öncede bahsettiğim gibi IPARD programının uygulanmaya başladığı ilk dönemlerde hayvancılık sektörü ve hayvancılık ürünlerinin işlenmesine yönelik yatırımlar ilimizde desteklenmemekteydi. 2010 yılı şubat ayı itibarıyla hayvancılık ve alt sektörlerinin ilimizde hibe destekleri kapsamına alınması ile birlikte süt hayvancılığı, besi hayvancılığı, süt işleme tesisleri, kırmızı ve beyaz et işleme tesisleri, kesimhaneler, kombinalar, et tavukçuluğu ve süt ve süt ürünleri işleme tesisleri hibe destek kapsamına alınmıştır. Böylece; hayvancılık sektörünün ilimizde sonradan uygulanmasından dolayı diğer illere göre geriden başladık ve açığımızı kapatmak için çalışmalarımızı hızlandırdık. İl genelinde hayvancılık sektörüne verilen hibe destekleri konusunda bir farkındalık oluşturduk ve projeler aldık.

TKDK destekleri ile ilimiz desteklenen tüm sektörlerde gelişim göstermiş çok sayıda tesis modernize edilmiş, birçok yeni tesis faaliyete başlamış ve ilimize gözle görülür bir istihdam katkısı sağlanmıştır. İlimizde sadece meyve sebze işleme alanında desteklenen projelerin yatırım değeri 16 Milyon TL'yi aşmıştır. Bilindiği üzere ilimiz ekonomisinin itici gücü meyve sebze sektörü ve meyve sebze ihracatıdır. Biz meyve sebze ihracatında Ülkemiz genelinde ilk sıradayız. Bu kapsamda; IPARD hibe destekleri kapsamında yapılan yatırımlarda Hatay'da özellikle meyve sebze işleme sektörü ön plana çıkmak-

Hatay'da hibe destekleri kapsamında öne çıkan sektörler hangileridir?

Sektörlere Göre Proje Sayısı

tadır. Kurumumuzun faaliyete başlaması ve hibe desteklerinin dağıtılmaya başlamasıyla beraber, diğer sektörlerde verilen desteklerin yanında, sektörün belirli bir birikime sahip olması ve büyüme ihtiyacının hissedilmesiyle birlikte özellikle meyve sebze işleme sektöründen yoğun bir talep aldık. Bu çerçevede meyve sebze işleme ve paketlenme kapsamında çok sayıda proje aldık ve almaya devam ediyoruz. Bu yatırımların çoğu atmosfer sistemli soğuk hava deposu ve paketlenme yatırımlarıdır.

Yerel gıda ürünleri kapsamında ilimiz için önemli olan bir diğer sektör zeytincilikte de çok önemli gelişmeler kaydettik. Çok sayıda zeytinyağı imalathanesi modernize ettik ve yeni kurulan zeytinyağı işleme tesisine destek verdik. Bu çerçevede il genelinde 14 zeytinyağı projesi destekledik ve bu işletmeler yatırımlarını tamamlayıp faaliyetlerine başladılar. Zeytincilik ve yerel gıda ürünlerinde ilimizin çok büyük potansiyelinin olduğunu biliyor ve yerel gıda ürünleri ve el sanatlarını desteklemek için elimizden gelen tüm gayreti gösteriyoruz.

İPARD hibe desteği ile desteklediğimiz ve İPARD destekleri kapsamında desteklenen Ülkemizin ilk kırsal turizm projesi ilimiz Atik yaylasında faaliyete geçti. Atik yaylasının güzel doğasında yer alan yatırım 15 bungalov tarzı oda ve restauranttan oluşmaktadır. Ayrıca ilimizin turizm potansiyelini biliyoruz ve bu sektöre de ağırlık veriyoruz.

Bu çerçevede; İPARD hibe destek programları ile desteklediğimiz sektörlerde katma değer sağlamak istiyoruz. Sağlayacağımız hibe destekleri ile bu sektörlerde ülke genelinde daha fazla söz sahibi olmayı amaçlıyor ve ilimizin marka değerini daha fazla yükseltmek istiyoruz. Sağlamış olduğunuz fırsat için şahsım ve kurumum adına DOĞAKA'ya teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Dr. Ömer Süha USLU

TKDK Kahramanmaraş İl
Koordinatörü

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Kahramanmaraş İl Koordinatörü Sayın Dr. Ömer Süha Uslu Kurumun dünü ve bugünü hakkında değerlendirmelerde bulundu.

Türkiye Tarımında Yeni Bir Aktör: TKDK

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu kimdir?

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu, Avrupa Birliği ve uluslararası kuruluşlardan sağlanan kaynakların, ülkemizde kırsal kalkınma programlarının uygulanmasına yönelik faaliyetleri gerçekleştirmek üzere kurulmuştur. Bu amaçla, 4 Mayıs 2007 tarihinde TBMM tarafından kabul edilen 5648 sayılı "Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun" 18 Mayıs 2007 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 5648 sayılı kanunla kurulan Kurumumuz 25 Şubat 2008 tarihinde Avrupa Komisyonu tarafından kabul edilen, Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Fonları ile finanse edilen Kırsal Kalkınma (IPARD) Programını uygulamaktadır. IPARD Programı; Türkiye'nin katılım öncesi dönemdeki önceliklerini ve ihtiyaçlarını dikkate alarak, sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak için kapasite oluşturmaya hedeflemekte, işletmeleri AB standartlarına yükseltmeyi amaçlamaktadır. Söz konusu programla; tarım sektöründe ve kırsal alanda faaliyet gösteren üreticilerimiz, kırsal kesimde yaşayan halkımız, çiftçiler, üretici birlikleri, tarım sektöründe faaliyet gösteren firmalar ve potansiyel yatırımcılar proje karşılığında desteklenmektedir. Özetle, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın ilgili kurumu olarak kurulan, ulusal ve uluslararası alanda saygın, güçlü kurumsal kapasiteyle kırsal kalkınma programlarının uygulanmasında belirleyici, yönlendirici ve güvenilir bir kurum olmayı kendisine vizyon edinen Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu, söz konusu sektörleri destekleyerek, tarım sektörünün gelişmişlik düzeyinin yükseltilmesi, kırsal alanların daha yaşanabilir hale getirilmesi ve Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne uyumunun sağlanması hususunda kilit rol oynayan dinamik ve hizmet odaklı bir kurumdur.

TKDK hangi yatırım konuları için hibe desteği vermektedir

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu, Merkezi Ankara'da olmak üzere 42 ilde teşkilatlanmıştır. IPARD programı kapsamında tahsis edilen fonlardan yararlanma fırsatına sahip olan şanslı illerden biri de ilimiz Kahramanmaraş olmuştur. Kahramanmaraş İl Koordinatörlüğü olarak ilimiz sınırları içerisinde gerçekleştirilecek yatırımları değerlendirmekte ve desteklemekteyiz. Tarım ve kırsal alanların sürdürülebilir kalkınmasına katkı sağlayarak ilgili sektörleri Avrupa Birliği standartlarına ulaştırma misyonunun önemli bir parçası olarak, tarımsal işletme ve tarım ürünleri işleme tesislerinin, ekonomik performanslarının, rekabet güçlerinin ve sürdürülebilirliklerinin artırılması, mevcut işletmelerin kapasitelerinin artırılması ve modernizasyonları en temel hedeflerimizden biridir. Ayrıca kırsal ekonominin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi, kırsal alanlarda meydana gelen göçü önlemek adına istihdam olanaklarının ve yaşam kalitesinin artırılması amacıyla farklı konulardaki projelere hibe desteği veriyoruz.

Hibe desteği kapsamında yer alan yatırım konularının başında süt üreten tarımsal işletmeler ile et üreten tarımsal işletmelerin desteklenmesini görmektedir. Et ve süt üretimi amacıyla yapılacak yatırımlarda, kapalı, açık ya da yarı açık ahırların inşası, modernizasyonu ve makine ekipmanlarının alımı hibe desteği kapsamındadır. Et üretimine ilişkin hazırlanan projelerde büyükbaş hayvancılığın yanı sıra tavuk (broiler) ve hindi eti üretimi yapacak tesisler de desteklerimizden istifade edebileceklerdir.

Üretim sektörünün yanı sıra süt, et, su ürünleri, meyve ve sebze alanında işleme ve pazarlamaya yönelik yatırımlar da destek alabilmektedir. Süt ve süt ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması kapsamında, günlük 10-70 ton aralığında süt işleme kapasitesine sahip işleme tesisleri ve süt toplama merkezlerinin kurulması, modernizasyonu mümkündür. Et ve et ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması konusunda 1. ve 2. sınıf kırmızı et kesimhaneleri, et kombinaları ve kırmızı et işleme tesisleri için yatırım yapılabilir. Su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması konusundaki yatırımlar ile su ürünleri, balık yağı, yumuşakça, çift kabuklu ve kabuklu işleme tesisleri desteklenebilmektedir.

Kurumumuz tarafından desteklenen diğer bir yatırım konusu, özellikle kırsal alanlarda kalkınmaya vesile olacağına inandığımız kırsal ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi faaliyetlerini kapsayan yatırımlardır. Arıcılık ve bal üretimi, süs bitkisi yetiştiriciliği, tıbbi ve aromatik bitki üretimi alanında yapılacak yatırımlar çiftlik faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi olarak değerlendirilmektedir. Bu kapsamda arıcılık faaliyetlerinde kullanılan makine/ekipmanların alımı, bal ve diğer arıcılık ürünlerinin depolanması ve işlenmesine yönelik barınakların inşası uygun harcama olarak kabul edilmektedir. Tıbbi ve aromatik bitki üretiminde ise bahçe ve tarla ekipmanları, depo binası ve makine garajlarının inşası desteklenmektedir. Diğer yatırım konusu süs bitkisi yetiştiriciliğinde de bahçe ve tarla ekipmanları, seraların inşası ve yenilenmesi mümkün olmaktadır.

Kırsal ekonomik faaliyetler sadece çiftlik faaliyetlerinden ibaret değildir. Aynı zamanda bu başlık altında yerel ürünler ve mikro işletmelerin geliştirilmesi, kırsal turizm ve kültür balıkçılığının geliştirilmesi konularında da kurumumuza proje sunarak destek alınabilir. Altın ve bakır işleri de dâhil olmak üzere el sanatları ve Kahramanmaraş'a özgü dondurma, tarhana gibi çok sayıda yöresel tarım ve gıda ürünlerine ilişkin projelerin verilebileceği yerel ürünler ve mikro işletmelerin geliştirilmesine dair yatırımlarda, işletme binaları ve üretim tesislerinin inşası, üretim sürecinde ihtiyaç duyulan makine/ekipmanların alınması destek kapsamındadır.

Kahramanmaraş için önemli olduğunu düşündüğümüz, yaptığımız tanıtım toplantılarında üzerinde ısrarla durduğumuz ve Kurum olarak desteklediğimiz diğer yatırım konusu kırsal turizm faaliyetleridir. Kırsal turizmin gelişimi hususunda mikro girişimciler veya çiftçiler tarafından kurulacak konaklama tesisleri ve restoran hizmetleri, çiftlik turizmi tesislerinin kurulması ve geliştirilmesi, çiftlik ürünleri için tanıtım stantları kurulması, at biniciliği, iç sularda spor ve rekreasyon amaçlı balık avlama, dağ bisikleti gezileri, rafting, doğa yürüyüşleri gibi turistik açık alan aktivitelerinin organizasyonuna yönelik alt yapı yatırımları, halı sahaların ve yüzme havuzlarının inşası desteklenmektedir.

Alabalık, sazan, yayın, kerevit vb. türlerin üretimine ilişkin yıllık 200 tona kadar kurulu üretim kapasitesine sahip yetiştiricilik çiftliklerinin inşası, genişletilmesi, modernizasyonu, yavru balık ve balık yumurtası üretimine yönelik yapım işleri, havuz ve rezervuarların iyileştirilmesi, nakliye öncesi ürünlerin depolanması için küçük soğuk hava depolarının kurulumu kültür balıkçılığının geliştirilmesi kapsamında değerlendirilecektir. Kırsal ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi başlığı altında ifade edilen yatırımların kırsal alan olarak nitelendirdiğimiz, nüfusu 20.000'in altında olan yerleşim yerlerinde gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

İl Koordinatörlüğümüze, çok küçük (mikro), küçük ve orta ölçekli (KOBİ) tüzel kişilik vasfı olan ve hâlihazırda sektörde faaliyet gösteren işletmeler ve henüz faaliyete geçmemiş ancak yatırım yapmak isteyen yeni işletmeler proje sunabilirler. Proje sunmak ve hibe desteğinden istifade etmek açısından, bazı teknik farklılıklar olmakla beraber, şirketler ile şahıslar arasında herhangi bir ayrım gözetilmemektedir. Tüm yatırım konularında geçerli olmak üzere, 65 yaşın üzerindeki yatırımcılar hibe desteğinden istifade edemeyeceklerdir.

TKDK'ya kimler hibe desteğinden faydalanmak üzere proje sunabilir?

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) kurulduğu günden bu yana Kahramanmaraş'ta 20 Milyon TL'yi aşan hibe ödemesi gerçekleştirmiştir. Koordinatörlüğümüz, ilimizde ilk sözleşmeyi 2012 yılı Mart ayında imzalamıştır. Bu tarihten itibaren, bugüne kadar 90 adet sözleşme imzalanmıştır. Yine ilk hibe ödemesini 2012 yılı Aralık ayında gerçekleştirdik. O tarihten bu yana geçen 15 aylık süre zarfında TKDK Kahramanmaraş'ta 20,6 Milyon TL hibe ödemesi gerçekleştirmiştir. 2012 yılında bu miktarın yaklaşık 4,3 Milyon TL'si, 2013 yılında ise yaklaşık 16,3 Milyon TL'si hibe olarak yatırımcıya ulaştırılmıştır. Uygulamakla yükümlü olduğumuz IPARD (Kırsal Kalkınma) Programı gereği; ödenen hibe tutarının %75'i AB tarafından, %25'i Türkiye Cumhuriyeti eş finansmanı tarafından karşılanmıştır. İlimizde hibe ödemesi yaptığımız tesislerin ve projelerin toplam yatırım bedeli ise yaklaşık 65 Milyon TL'dir. Projeler karşılığında yaptığımız hibe ödeme oranları yatırımın konusuna göre değişmektedir. Bu oran en az %50 olmak üzere %65'e kadar çıkmaktadır. İmzalanan 90 adet projenin dağılımı da çok önemlidir.

TKDK'nın hizmet ettiği iller içerisinde Kahramanmaraş İli en farklı alanda yatırım yapan yani yatırım konusu çeşitliliği bakımından en başta gelen illerden birisidir. 13 tane süt üretim çiftliği, 6 tane kırmızı et üretim (besi) çiftliği, 1 tane soğuk hava deposu, 3 tane zeytinyağı fabrikası projesine, 3 tane apart otel (kırsal turizm), 1 adet kafes alabalık üretim tesisi, 2 tane tavuk eti (broiler) üretim tesisi, 1 Kesimhane, 1 tanesi peynir 2 tanesi dondurma fabrikası olmak üzere 3 adet süt işleme tesisine inşaat ve makine/ekipman alımı karşılığında hibe verdik.

Ayrıca tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliği kapsamında 38 çiftçimize traktör ve makine ekipman alımı için hibe desteği verdik. İlave 19 yatırımcımız ile traktör ve makine ekipman alımına destek vermek üzere yeni sözleşme imzaladık. En yakın zamanda bu çiftçilerimize de hibe desteği vereceğiz. 2014 yılında da 11 farklı ana başlıkta hibe desteği vermeye devam edeceğiz. Yatırım yapmayı düşünen çiftçilerimiz veya müteşebbislerimiz muhakkak Kurumumuz yardım masasını ziyaret etmeli ve bilgi almalıdır. TKDK tarafından desteklenen tüm projeler katma değer vergisi (KDV), gümrük vergisi ve gelir vergisinden muaftır. Tarım alanında Avrupa Birliği kaynaklı hibelerin dağıtımının Kahramanmaraş genelinde daha da yayılarak artması en büyük temennimizdir. TKDK olarak IPARD (Kırsal Kalkınma) Programı kapsamında düzenli olarak teklif çağırısına çıkarak proje kabul etmekteyiz. Şimdiye kadar iki ilçemiz haricinde tüm ilçelerimizde hibe ödemesi gerçekleştirdik. Bu ilçelerden de proje aldık ve inceleme çalışmalarımız devam ediyor. Bugüne kadar Merkez İlçede 20, Türkoğlu'nda 12, Andırın'da 19, Pazarcık'ta 10, Elbistan'da 13, Afşin'de 11, Çağlayancerit'te 3 ve Göksun'da 2 adet proje ile sözleşme imzalandı ve hibe ödemeleri gerçekleştirildi.

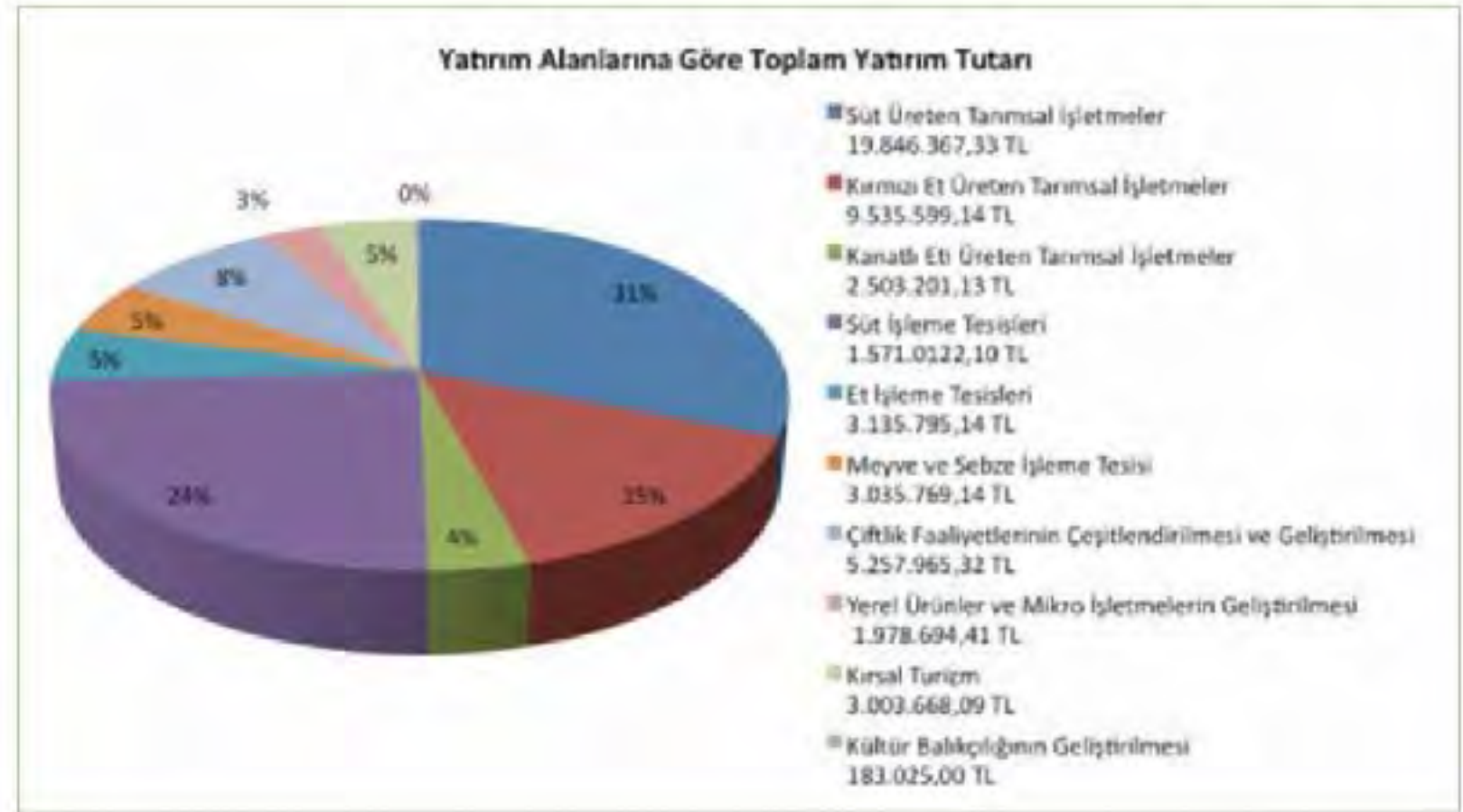
Kurulduğu günden bu yana TKDK'nın Kahramanmaraş'a kazandırdıkları

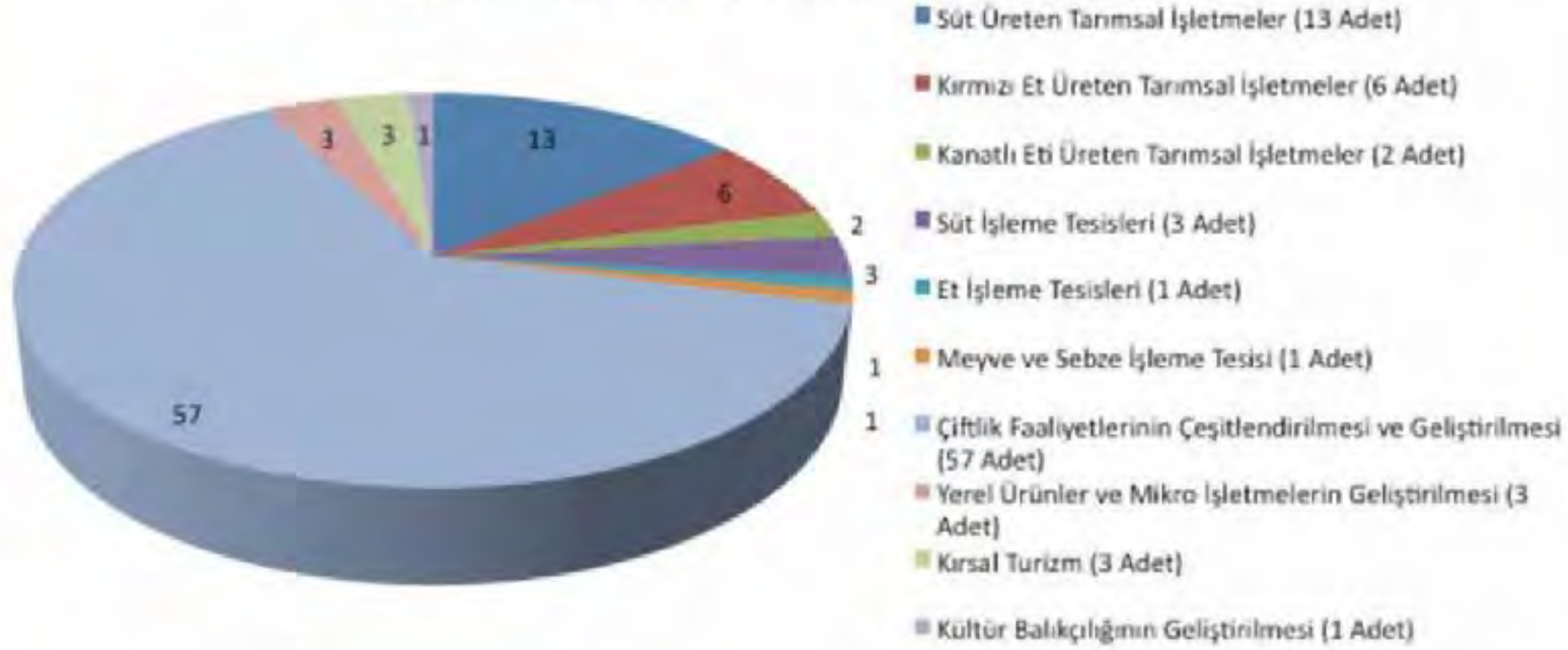
Kahramanmaraş'ta desteklenen yatırımların dağılımı

Yapılan yatırımlar arasında Kahramanmaraş'ta özellikle hayvancılık ön plana çıkmaktadır. Kahramanmaraş hayvancılığı son 2 yıl içinde TKDK destekleri ile iyi bir ivme kazanmış ve birçok yeni tesis faaliyete başlamıştır. İlimizde sadece hayvancılık alanında desteklenen projelerin yatırım değeri 30 Milyon TL'yi aşmıştır. Hayvancılık yatırımlarına ödediğimiz hibe miktarı ise 15 Milyon TL'ye ulaşmıştır. Koordinatörlüğümüz İlimizde imzalanan sözleşmelerle hayvancılığımıza çok büyük hizmetler ve imkânlar sunmaktadır. İki yıllık süre zarfında gerçekleşen yatırımlar sayesinde İlimizde 13 tane süt üretim çiftliği, 6 tane kırmızı et üretim çiftliği projesi ve iki tane de tavuk (broiler) tesisi desteklenmiştir. Ayrıca İlimizin en önemli eksikliklerinden biri olarak Merkez İlçemizde 1. Sınıf son sistem modern bir kesimhane tesisinin kurularak çalışmaya başlamıştır. Bu tesis sayesinde başka şehirlerden çok ciddi yatırımcılar hayvan alımı ve kesimi için Kahramanmaraş'a gelerek kesimhaneyi incelemişler ve bağlantılar kurmuşlardır.

Son bir yıl içerisinde bile hayvancılık açısından İlimizin çehresi değişmiştir. Vereceğimizi hibe destekleri ile ülke genelinde daha fazla söz sahibi olmayı ümit ediyor ve hedefliyoruz. Bu noktada üzerimize düşen sorumluluğun bilinci ile tüm ekibimiz elinden gelen gayreti göstermekte ve gerekli destekleri vermektedir. Kahramanmaraş verdiğimiz hibe desteği ile Türkiye genelinde ilk sekiz il arasında yer almıştır. İlimiz hibe desteklerini en fazla hak eden iller arasında ön sıralarda yer almaktadır. Tarımsal potansiyeli ve kaynakları göz önüne alındığında bu gerçek aşîkârdır.

Yatırım Alanlarına Göre İmzalanan Sözleşmeler (Adet)

Avrupa Birliği sürecinde karşımıza sıkça çıkan konulardan biri olan sosyo-ekonomik açıdan bölgeler arası farkların giderilmesi ancak ve ancak kırsal alandaki ekonomik faaliyetlerin gelişmesi ve çeşitlenmesiyle buna bağlı olarak güçlü ve doğru yatırımlarla sağlanabilir. Bu güçle, gerek kalkınmadaki yerel aktörlerin rolü gerekse tarımsal zenginlik açısından Kahramanmaraş'taki tarım ve kırsal kalkınma alanında gösterilecek performans sadece bölgemizin değil, yükselen Türkiye'nin temel dayanaklarından birisi olacaktır.

TKDK Kahramanmaraş İl Koordinatörlüğü olarak Kahramanmaraş'ta çok ciddi bir mesafeler aldık. Çok güzel tarımsal tesisler inşa edildi. Ülke genelinde TKDK tarafından ödenen hibelere çok ciddi bir teveccüh söz konusudur. Yaptığımız çalışmalarla ilimizin TKDK kaynaklarından olabildiğince daha fazla istifade etmesini arzu ediyoruz. Bunun için de her türlü işbirliği ve dayanışmaya açık olduğumuzu ifade etmek istiyorum. Bu yolda hep birlikte emek vermemiz gerekiyor. Hibe desteği vermek için yatırım yapacak müteşebbis bulmak zorundayız. Yatırımcılarımızın proje hazırlarken diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteğini alması da önemlidir. İlimizde ciddi bir danışmanlık alt yapısı oluşturuldu. Dolayısı ile sağlam ve düzgün hazırlanmış projelerin bize ulaştırılmasını bekliyoruz.

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu olarak üstlendiğimiz misyona ve hedeflerimize ulaşmak için çok ciddi bir gayret sarf ediyoruz. Misyon, şüphesiz icraat ve faaliyetlerle hayat bulur, değer kazanır. Adeta hayallerin gerçek olmaya başladığı ve Kahramanmaraş'ta birçok yeni eserin gün yüzüne çıktığı bu dönemde, tamamlanan yatırımlar ve çalışmalarımız hakkında bilgiler vermeye çalıştım. Hep birlikte Kahramanmaraş'ın ve ülkemizin aydınlık yarınlarında buluşmayı diliyor, bana bu imkanı tanıdığınız için size teşekkür ediyor ve herkese saygılar sunuyorum.

Son Söz

İhsan EMİRALİOĞLU

Kahramanmaraş İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürü

Kahramanmaraş İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürü Sayın İhsan Emiralioğlu ile yaptığımız söyleşide Tarım İl Müdürlüğü'nün ildeki faaliyetleri, projeleri ve Kahramanmaraş ilindeki tarım destek programları hakkında konuştuk.

Kahramanmaraş'ta tarım konusunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Kahramanmaraş'ın geleneksel tarımdan modern tarıma geçişte çok yol kat ettiğini düşünüyorum. Birçok sanayi kolunda göstermiş olduğu başarısını tarım alanında da gösteren ilimiz ilerleyen yıllarda ülkemizin tarımsal konularda önde gelen illerden biri olmaya aday bir şehir. Kahramanmaraş konum itibarı ile birçok bölgenin geçiş noktasında. Geçiş kuşağında olması nedeni ile özel iklim koşulları isteyen, çay, muz gibi ürünler hariç, ülkemizde yetiştirilen tüm ürünlerin yetiştirilebilmesi için uygun bir iklime sahip. İlimizde toplamda 79 farklı ürün yetiştirmekte.

Kahramanmaraş İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü olarak bitkisel üretimden hayvancılığa gıda denetimlerinden zirai mücadeleye, tarımsal yenilik ve modern ekipmanların hizmete sunulmasına kadar bizde tarımın kalkınması için Kahramanmaraş halkına hizmet vermeye çalışıyoruz.

Sayın Emiralioğlu, geçmiş günlerde yöresel gıda ürünleri çalıştayını düzenlediniz ve kamuoyunda ilgi gören bir çalıştaydı neler söylemek istersiniz

Kahramanmaraş'ımız; 2003 yılında tescil edilen dondurma başta olmak üzere 2002 yılında tescil edilen kırmızıbiber ve 2010 yılında tescili edilen tarhana gibi yöresel ürünlerle adını duyurmuştur. Son dönemde ise yöresel lezzetlere katılması planlanan fıstık ezmesinin tesciline yönelik çalışmalar devam etmekte.

Üretim ve pazarlama alanındaki hızlı ve etkili yöntemlerle Kahramanmaraş'ı temsil eden dondurma, tarhana, kırmızıbiber ve fıstık ezmesi gibi yöresel lezzetlerimizin dünya çapında tanıtılması bizim için öncelikli, bunun için de yöresel ürün ve lezzetlerin ön plana çıkarılması ve sahiplenilmesi konusunda ciddi çabalarımız söz konusu. Bu kapsamda iki gün süren çalıştayda Kahramanmaraş yöresine ait ürünlerin üretim ve pazarlama bakımından sektörlerin durumu, karşılaşılan sorunlar ve çözüme yönelik ayrıntılı çalışmalar yapıldı. Çalıştayın büyük bir adım olduğunu düşünüyorum ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Ayrıca bu ürünler haricinde tekrar Maraş sarı çeltiğinin üretimini arttırarak bir marka yaratmak istiyoruz.

İlimiz meyveciliğinin geliştirilmesi çalışmaları kapsamında % 50 özel idare desteği ile meyve fidanları dağıtılarak kapama meyve bahçesi alanları her geçen gün artıyor. Fidan dikiminde hasada kadar teknik elemanlarımız çiftçilerin yanında eğitim çalışmalarına devam ediliyor.

2013 yılı Bitkisel üretimi geliştirme projesi kapsamında toplam 169.455 adet meyve fidanı temin edilmiş olup yaklaşık 6.250 dekar yeni kapama meyve bahçe tesisi gerçekleştirilmiştir.

**Kahramanmaraş
Valiliğimizin tarıma
maddi destekleri oluyor
mu? Çiftçilere % 50 hibe
destekli fidan verildiğini
biliyoruz bu konu
hakkında neler söylemek
istersiniz?**

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı 8. Etap başvurularını aldık. Program kapsamında;

Tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik yeni tesislerin yapımına, mevcut faal olan veya olmayan tesislerin kapasite artırımı ve teknoloji yenilenmesine ve tamamlama projelerine, Alternatif enerji kaynakları kullanan yeni seraların yapımına, koyun, keçi ve manda ile ilgili sabit yatırım projelerine (KDV hariç) % 50 oranında hibe desteği verilmektedir.

Ekonomik yatırımlar için proje başvurularında hibeye esas proje tutarı, gerçek kişi başvurularında 300.000 TL. Tüzel kişi başvuruları için ise 800.000 TL'dir.

İlimizde 7 etapta toplam 90 adet proje tamamlanmış ve 35.256.000 TL yatırıma karşılık 16.268.000 TL hibe ödemesi yapılmıştır.

Makine ekipman desteğiyle ilgili olarak 2013 yılında 1595 adet başvuru sonucunda 814 adet makine ekipman verilmiştir. Toplam 2007 yılından bu yana 3193 adet makine ekipman dağıtımı yapılarak 14.486.000 TL hibe ödemesi yapılmıştır.

**Tarımda modernleşme
adına modern
tarım sistemlerinin
yaygınlaştırılması
için müdürlüğünüz
bünyesinde kırsal
kalkınma yatırımlarının
desteklenmesi için bir
biriminiz olduğunu ve
çiftçilerimize destekler
verdiğinizi biliyoruz.
Bu konu hakkında neler
söylemek istersiniz?**

**Kahramanmaraş
hayvancılığı son
yıllarda güçleniyor.
İlimizde hayvancılığını
değerlendirir misiniz?**

**2014 Yılı hedefleriniz
nelerdir?**

İlimiz merkez ilçede bulunan ve arilik belgesi bulunan bir işletmemizde ariliğin devamı için çalışma yapılmış arilik belgesi yenilenmiştir. Akabinde yapılan çalışmalarla "Onaylı Süt Çiftliği Sertifikası" verilmiş olup ülke genelinde bu sertifikaya sahip ilk işletmeler arasına girmiştir. İşletmeye arilikten dolayı toplam 304.125 TL, Onaylı Süt Çiftliğinden dolayı 56.100 TL ödenmiştir. İlimiz merkez ilçede 2 işletmede de arilik çalışması devam etmektedir.

Bunların haricinde hayvancılığın gelişimi için önemli bir konu olan sağlıklı hayvan popülasyonu ile ilgili çalışmalarımız da devam ediyor. Bu nedenle salgın ve paraziter hastalıkları kontrol altına almak, bulaşıcı hastalıkların yayılmasını önlemek için il çapında plan, program ve projeler kapsamında aşı-
lama çalışmaları devam ediyor.

- ✓ İlimiz tarımında değişim devam edecek. Meyvecilik alanında; modern kapama meyve bahçelerinin kurulumu teşvik edilerek sektörde lokomotif olan ceviz, kiraz, elma, zeytin, bağ ve ayva üretim alanları artırılacak ve dolayısıyla ilerleyen yıllarda meyve üretimi artacak.
- ✓ Tüm köylerimizde olduğu gibi özellikle, Sır Barajı Zeytin Havzası Projesi kapsamında da zeytin bahçeleri tesisi çalışmaları devam ederek zeytin dikili alanlar ve zeytin üretimi artırılacak akabinde de zeytin ve zeytinyağı sektörünün ilimizde önde gelen sektörler arasında yer alması sağlanacak.
- ✓ Zeytinde olduğu gibi elma, ceviz, kiraz, armut, çilek, ayva, trabzon hurması ve incir meyvelerinde de havza bazlı çalışmalar yapılarak bahçeler tesis edilecek ve meyve üretim alanları ilimizde daha da artırılacak.
- ✓ Yine Bitkisel Üretimi Geliştirme Projesi kapsamında zeytin, elma, ceviz, çilek, Antep fıstığı ve diğer meyveler %50 hibe destekli olarak meyve fidanı dağıtımına devam ederek meyve üretim alanlarının ve üretim miktarının artırılmasına yönelik çalışmalar devam edecek.
- ✓ İlimiz ürün desenini çeşitlendirmek için kivi, Japon grubu erik, armut çeşitleri, şeftali ve nektarı çeşitleri, sarı lop incir çeşidi adaptasyon çalışmalarımız ve 4 yeni buğday çeşidi demonstrasyon çalışmalarımız devam etmekte olup 2014 yılında da bölgeye uygun olan yeni ürün ve çeşit araştırma ve deneme çalışmalarımız ve modernizasyon çalışmalarımız devam edecektir.
- ✓ İlimiz de yoğun olarak pamuk, buğday ve mısır ekilmekte olup ikinci ürün olarak bir baklagil bitkisi olan soya ekimini yaygınlaştıracaktır.
- ✓ Hayvancılık sektörünün en önemli sorunlarından biri olan kaba yem ihtiyacını karşılamak için yem bitkisi üretimini artırma çalışmalarımız; silajlık yonca ve mısır üretimini artırma ve Lenox yem bitkisini yaygınlaştırma çalışmalarımız devam edecektir.
- ✓ 2014 yılında su ürünlerinde yeni işletme tesisleri için ön izin ve proje çalışmaları devam ederek alabalık üretim miktarının artırılması sağlanacak. İlimizde bulunan 9 adet göl ve göletlerin balıklandırma çalışmaları tamamlanacak.
- ✓ Tescil ettirilerek ilimize mal olmuş, Maraş'a özgü, yöresel ürünlerimiz olan Maraş Dondurması, Maraş Biberi ve Maraş Tarhanasına ek olarak fıstık ezmesinin tesciline dair çalışmalara hız verilerek K.Maraş yöresel ürünleri arsında yerini almasını sağlayacağız.
- ✓ Diğer taraftan Kahramanmaraş'ın unutulmaya yüz tutmuş değeri Maraş Sarı Çeltiği'nin üretimi yaygınlaştırılarak eski yerini alması sağlanacak.
- ✓ 2014 yılında 7-11 Mayıs tarihinde Kahramanmaraş Tarım Fuarı düzenleyerek ilimizi en iyi şekilde tanıtmayı düşünüyoruz.

Bölgenin Saklı Kalmış Potansiyeli

Yağlı Tohumlar Araştırma İstasyonu Müdürlüğü

Dünyada giderek artan nüfusa paralel olarak gıda maddeleri tüketimi ve dolayısıyla bitkisel yağ tüketimi artmaktadır. Diğer yandan son yıllarda bitkisel yağlar, gıda sektörü dışında biyodizel üretiminde kullanılmasıyla birlikte enerji sektörünün de hammaddesi haline gelmiştir. Böylelikle bitkisel yağlar gıda, enerji ve kimyasal sektörlerde yoğun olarak kullanılan stratejik ürünler haline dönüşmüştür.

Türkiye’de, iklim ve toprak özellikleri dikkate alındığında, yağlı tohumlu bitkilerin üretimi bakımından büyük bir potansiyele sahip olmasına rağmen, ekim alanlarının artış gösterdiği yıllarda bile, yağ ihtiyacını karşılayacak düzeyde üretim gerçekleştirilememektedir ve bitkisel yağ üretiminde giderek artan önemli miktardaki yağ açığı ithalat yoluyla karşılanmaktadır.

Diğer yandan içerdikleri yağ, protein, karbonhidrat, mineral maddeler ve vitaminler nedeniyle, insan ve hayvan beslenmesinde önemli bir yere sahip olan yağlı tohumlu bitkilerin, karma yem üretiminde kullanımı, bitkilerin toprak verimliliğine katkısı, yeşil yem olarak kullanımı, ekim nöbeti bitkisi olarak kullanımı, arı yetiştiriciliğinde kullanımı, sanayide hammadde olarak kullanımı ve bio-dizel üretiminde kullanımı Yağlı Tohumlar Araştırma İstasyonu Müdürlüğü’nün kurulmasındaki sektörel gerekçeleri oluşturmuştur.

Tarım, Gıda ve Hayvancılık Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Bakanlar Kurulunun 639 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamesi, 08.06.2011 tarih ve 27958 sayılı Resmi Gazetenin Mükerrer kısmında yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu KHK kapsamında, Tarımsal Araştırma ve Politikalar Genel Müdürlüğü'ne bağlı araştırma kuruluşları yeniden yapılandırılmış olup, Osmaniye İlinde "Yağlı Tohumlar Araştırma İstasyonu Müdürlüğü" kurulmuştur.

Osmaniye ili ile birlikte Adana, Mersin, Hatay, Kilis, Gaziantep, Adıyaman, Malatya illerine de hizmet verecek bölgesel bir yapıya sahip Müdürlüğün temel görevi ıslah ve yetiştirmek tekniklerini kullanarak ve yaygınlaştırarak, pazar talepleri doğrultusunda yeni çeşit, yeni çeşit geliştirmek, verim ve kaliteyi artırmak, hastalık, zararlı ve olumsuz çevre koşullarına ürün dayanıklılığını artırmak ve bu görevleri yaparken biyoteknoloji gibi yeni teknik ve teknolojileri kullanarak temel ve uygulamalı araştırmalar yapmaktır.

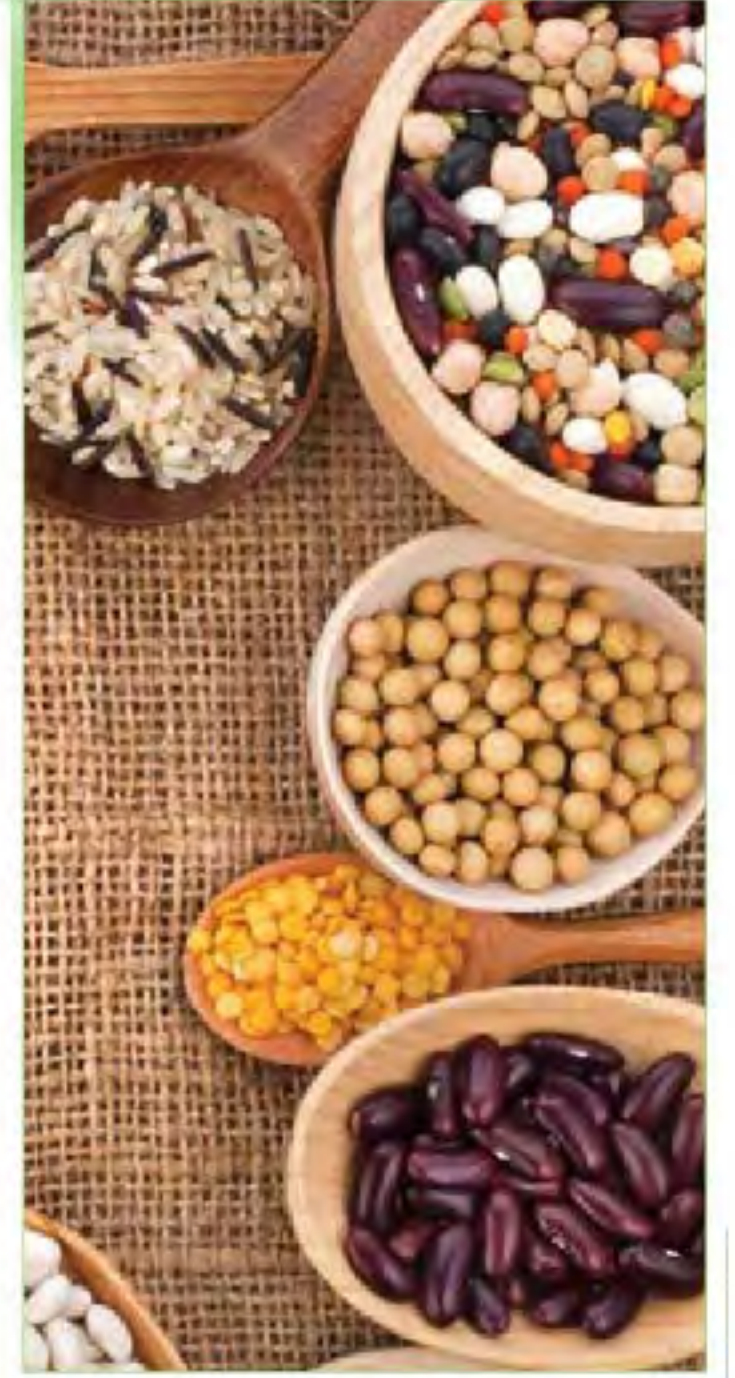
Bu temel görev çerçevesinde; kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmak, ortak programlar düzenlemek, çiftçi şartlarında demonstrasyonlar kurmak, yayım çalışmalarına katkıda bulunmak, teknik düzeyde bölgesel, ulusal ve uluslararası seminer, konferans, sempozyum, kongre, çalıştay vb. bilimsel toplantılar ve eğitim programları düzenlemek, kamu ve özel kurum, kuruluşları ve STK'larla bölgesel, ulusal ve uluslararası düzeyde Ar-Ge çalışmalarında işbirliği yapmak, araştırma projeleri hazırlamak, yürütmek ve bu projelerde görev almak, ıslah çalışmaları sonucunda geliştirilen çeşit ve hatları tescil ettirmek, ıslah materyalinin devamlılığını sağlamak ve geliştirdiği çeşitlerin elit ve orijinal kademede tohumluk üretimini gerçekleştirmek ve muhtemel üretim krizlerine yönelik erken uyarıcı ve önleyici önerileri ilgililerle paylaşmak Yağlı Tohumlar Araştırma İstasyon Müdürlüğünün başlıca çalışma alanlarını oluşturmaktadır.

Kurumda hali hazırda 1 Müdür, 4 Mühendis, 1 memur ve 2 işçi olmak üzere toplam 8 adet personel görev yapmaktadır. Kurumsallaş çalışmaları henüz tamamlanmadığından mevcut personel durumu, arazi varlığı, tarım işçisi durumu, alet-ekipman varlığı gibi kriterler dikkate alınarak ana görev konularımız olan ve bölge çiftçisi için önem arz eden yağ bitkilerinden öncelikli olarak yerfıstığı, ayçiçeği ve soyada temel çalışmalar planlanmıştır.

Soya, mısır ve ayçiçeği başta olmak üzere yem ve yağ sanayi için gerekli hammadde önemli ölçüde ithal edilmektedir. Bu stratejik ürünlerin kaliteli, yerli üretim materyalleri ile yurt içinde üretilmesi ve ihracatı ülke ekonomisini rahatlatacaktır. Yeni geliştirilen yüksek nitelikli çeşit ve hibritlerin kullanımının yaygınlaşması ile geçmişten günümüze kadar intikal eden populasyon ve yerel çeşitlerin hızla kaybolması sonucu ıslah çalışmalarında kullanılan genetik varyasyon daralmakta, bu da gelecekte yeni çeşitlerin geliştirilmesinde büyük bir risk oluşturmaktadır. Bu nedenle bu çeşitlerin elde edilebilmesine, yerli gen kaynaklarımızın korunmasına ve tarımda kullanılan kimyasal ilaçların çevreye ve insan sağlığına olumsuz etkilerini azaltılmasına yönelik çalışmalar Yağlı Tohumlar Araştırma İstasyon Müdürlüğü bünyesinde yapılacaktır.

Ayrıca Irak, Libya ve Suriye gibi ülkeler ile, Osmaniye, Adana, Mersin, Hatay, Kilis, Gaziantep, Adıyaman, Malatya illerinden dış ticaret bağlantısı bulunan çok sayıda işletme açısından, bölgede denetleyici ve yetkilendirici bir kurumun bulunması, daha kaliteli ürünlerin üretimine katkı sağlayacaktır.

Evin EMİRKurumsal Koordinasyon Birimi
Uzman

Tarımda Biyolojik Mücadele

Biyolojik Mücadele Nedir?

Ürüne ya da çevreye zarar veren parazit ve haşerelerin doğada mevcut doğal düşmanlarının yardımıyla ekonomik zarar düzeyinin altında tutulması işlemine biyolojik mücadele denmektedir. Biyolojik mücadelede hedef ilaçlı mücadelede olduğu gibi, zararlıları tümüyle yok etmek değil, ekonomik zararı engelleyecek seviyeye indirmek ve bu yolla faydalı organizmalarında devamını esas almaktır.

Tarımda sürdürülebilirlik ve tarım alanlarının kimyasal kullanılmadan korunması amacı ile tercih edilen biyolojik mücadelenin tarihçesi modern zamanın çok öncesine dayanmaktadır. Mısır'da 4000 yıl önce hastalık yayan farelere karşı kedilerin beslenmesi bunun ilk örneği olarak ele alınabilir. Çin'de bilinen ilk örneklerden biri turuncgiller bahçelerinde yapraklara zarar veren türlerin kontrolü için avcı karıncaların kullanılmasıdır. Bu karınca türünün ağaçlar arasında ilerlemesini sağlamak için bambu köprülerle ağaçlara farklı ağaçlara bağlanmıştır. Günümüzde halen bölgemiz için büyük önem taşıyan turuncgiller, fıstık, zeytin gibi ürünlerde biyolojik mücadele yöntemleri kullanılmaktadır.

Dünya'da giderek daha çok benimsenin organik tarım trendi sürdürülebilirlik açısından büyük önem taşımaktadır. Önceki dönemlerde kullanılan ağır tarım ilaçları nedeniyle verimli tarım topraklarının zehirlenerek uzun süre kullanılamayacak hale gelmesi ve bunun yanı sıra üretilen ürünün insan sağlığına zararlı hale gelmesi gibi durumlar ortaya çıkmıştır. Bunların yanı sıra tarım ilaçlarının yanlış kullanımı sonucu su kaynaklarına karışması ve çok daha büyük bir alanda ciddi zarar yaratması söz konusu olabilmektedir. Bunun önüne geçmek için doğal yöntemler kullanmak hem çevrenin korunmasına yardımcı olacak hem de uzun vadede tarım topraklarının ömrünü uzatacaktır.

Bunların yanı sıra tarım ilaçlarına karşı giderek bağışıklık kazanan ve güçlenen türler ileride bu ilaçlara karşı tam bir bağışıklık geliştirerek çok daha büyük sıkıntılar yaratacak ve kimyasallara direçli türlerin önünü açmaktadır.

Bölgemizde Hatay ve Osmaniye'de görülmekte olan turunçgil üretiminde yaprak bitleri sık rastlanan zararlılardır. Uğur böcekleri en bilinen biyolojik mücadele yöntemlerinden biridir. 7 noktalı uğur böceği olarak bilinen Caccinella Septumpunctata yaprak bitlerinin(zenk) doğal düşmanı olup larva döneminden başlayarak hayatı boyunca 5000 yaprak biti tüketebilmektedir. Kış koşullarına bağlı olarak uğur böcekleri 1-2 yıl yaşayabilmektedir. Yaprak biti mücadelesinde zararlı popülasyonunun boyutuna göre 30-40 lı gruplar halinde ürünlerin üzerine salınarak mücadele sağlanabilir.

Uğur böcekleri familyasının farklı üyeleri farklı zararlı türleri ile mücadelede rol oynamaktadır. Farklı uğur böcekleri ve savaştıkları zararlılar aşağıdaki gibidir:

Zararlı	Doğal Düşmanı
Turunçgil beyazsineği	Serangium Montazerii
Kırmızı kabuklubit	Chilocorus bipustulatus
Turunçgil Unlubiti	Cryptolaemus montrouzieri
Torbalı koşnil	Rodalia cardinalis
Kırmızı örümcek	Stethorus punctillum

Neden Biyolojik Mücadele?

Bölgemizin Açısından Önem Taşıyan Biyolojik Mücadele Örnekleri

Turunçgilde Biyolojik Mücadele

Mücadele sırasında bahçede bulunan karınca popülasyonunun kontrol altında tutulması ve ağaçlardan uzaklaştırılmaları için önlem alınması gerekmektedir.

Tek tip biyolojik mücadele yerine farklı savaşı türlerin bir arada kullanılması daha etkin bir mücadele için önem taşımaktadır. Örnek olarak *Leptomastix dactylopii* (bio avcı) ve *Cryptoleamomus montrozieri*'nin birlikte kullanılması Turuçgil Unlubiti mücadelesinde önem taşımaktadır.

Zeytin'de Biyolojik Mücadele

Bölgemizde Hatay, Osmaniye ve Kahramanmaraş'ta üretimi yapılan zeytinde görülen farklı tip zararlıların hepsine karşı bir biyolojik mücadele yöntemi bulunmamakla beraber büyük sorun arz eden bazı zararlılara karşı doğal mücadele yöntemleri ülkemizde mevcuttur.

Zeytin güvesi, özellikle izole edilmiş zeytin alanlarında ve belirli mikro-klimalarda, önceki yıllarda yoğun ilaçlamaların yapıldığı ve doğal dengenin bozulduğu zeytin alanlarında sorun olmaktadır. Aşağıda listede bir kısmı verilen parazitoitler (zararlıyı konak olarak kullanarak yumurtalarını bu zararlı içine enjekte eden türler) ve avcı böcek (zararlıyı avlayarak bunlarla beslenen türler) ülkemizde bulunan türler olmakla beraber tek başlarına yeterince etkili olamamaktadırlar.

Parazitoit: *Bracon variegator* Spinole, *Chelonus cingulipes* Niez, *Chelonella depressa* Thom, *Chelonus oculator* Panz, *Phanerotomella kerteszi* Szepl, *Aganiaspis fuscicollis praysincola* Silvestri, *Elasmus albipennis* Thom, *Elasmus flabellatus* Fons, *Oomyzus sempronius* Erd, *Gelis areator* Panz, *Lissonota proxima* Fons

Avcı böcek: *Chrysoperla carnea* Steph

Zeytin kabuklubiti genelde tozlu, parazitoit faaliyetinin olmadığı, öncelikle salamuralık zeytinliklerde (örneğin: Domat çeşidinde), ekonomik önemde zararlılara neden olabilmektedir. Türkiye'de pek çok sayıda doğal düşmanı mevcut olup etkin bir mücadele için bu yöntemler hastalığın çok ilerlememiş aşamalarında işe yaramaktadır.

Parazitoitler: *Aphytis maculicornis*, *Aphytis proclia*, *Aphytis mytilaspidis*, *Aspidiophagus citrunus*

Avcı böcekler: *Chilocorus bipustulatus*, *Exochomus quadripustulatus*, *Cybocephalus fodori*, *Symnus apetzi* Mulz, *Lestodiplogis* sp., *Pullus* sp., *Typhlodromus* sp., *Amblyseius* sp., *Allothrombium* sp.

Zeytin yara koşnili, kışı dal ve dalcıkların yarık ve çatlaklarında ergin dişi halinde geçirir. Yumurtlama, yılın iklim koşullarına bağlı olarak, nisan sonu mayıs başlarında başlar ve temmuz sonuna kadar devam eder. Türkiye'de doğal düşmanları mevcut olup mücadelede kullanılmaktadır. Bu yararlılar arasında uğur böceği böceği familyasından olan *Chilocorus bipustulatus* genel olarak kabuklu bit mücadelesinde de kullanılmaktadır: *Chilocorus bipustulatus* (L.) , *Exochomus quadrimaculatus* (L) , *Chrysopa* sp., *Cheletogenes ornatus*

Bölgemizde bulunan üç ildeki nar bahçelerinde farklı tip zararlılar görülmekte olup bunların bir kısmı farklı bitkilerde de rastlanan türlerdir. Bu nedenle ortak çözüm yolları söz konusu olabilmektedir.

Yaprak biti çoğu bitkide olduğu gibi nar ağaçlarında da görülmektedir. Bu türün doğal düşmanları daha önce belirttiğimiz gibi uğur böcekleri olup bunların haricinde Syrphidae (Çiçek sinekleri), Anthocoridae, Chrysopidae (Bit arslanları) ve Aphidiidae familyalarına ait doğada sık bulunan türler etkin bir mücadele için yeterli olabilmektedir. Ancak bu türlerin yeterli olması için doğadan toplanarak bahçelere salınması ya da bu konuda ihtisaslaşmış yerlerden temin edilmeleri gerekmektedir.

Turunçgil unlu biti sık olmasada nar bahçelerinde de görülebilmekte olup bununla mücadele için Turunçgil kısmında belirtilen yöntemler kullanılabilir.

Nar beyazsineği genelde nemli ve düzensiz ilaçlama yapılmış bahçelerde görülmekte olup ülkemizde ruhsatlı bir ilacı bulunmamaktadır. Bu zararlı içinde gene Uğurböceği (Coccinellidae) familyası etkili olup bu familya haricinde Chrysopidae ve Aphelinidae familyaları etkili bir mücadele sergilemektedir.

Nar'da Biyolojik Mücadele

Bölgemizde üretimi giderek artan cevizde de diğer bahsettiğimiz ürünlerde olduğu gibi yaprak biti ve kabuklu bit gibi türlerin zararları söz konusudur. Bunların haricinde salyangoz, sümüksü böcek ve çekirge rastlanılan diğer zararlılardır. Yaprak biti ve kabuklu bit için mücadele yöntemi yukarıda belirttiğimiz gibiyken salyangoz ve çekirge gibi türler için böcek türleri yerine tavuk ve hindi yetiştirilerek bu zararlılarla mücadele sağlanabilir. Bu noktada unutulmamalıdır ki hindi aynı zamanda diğer meyve türlerine ilgi gösterebilecek bir otçul tür olması sebebi ile üründe zarar da yaratabilmektedir.

Ceviz'de Biyolojik Mücadele

Gelecek nesillere bırakacağımız toprakların kimyasalların etkilerinden arınmaları ve ürünlerin insan sağlığına uygun şekilde üretilmesi için biyolojik mücadele büyük önem taşımaktadır. İlaçlama gibi koruyucu önlemler gerektirmeyen bu yöntem hem üreticinin hem de tüketicinin sağlığına zarar vermeden bitkilerin sağlıklı ürünler vermesini sağlamakta ve gelecek nesillere temiz bir çevre bırakmamız için büyük önem taşımaktadır.

Bölgemizde unlu bit ile mücadele için Erzin'de kurulmuş olan Biyotar firması yılda 15 milyon faydalı böcek üretimi yapmakta ve biyolojik mücadelede önemli bir adım atmaktadır. Bunun haricinde biyolojik mücadele için Tarım İl Müdürlükleri veya üniversitelerin ziraat fakülteleri ile görüşebilir ve konu hakkında detaylı bilgi edinebilirsiniz.

Biyolojik Mücadelenin Bize Kazandıracakları

İbrahim Başar SAYDAM

Osmaniye YDO (Osmaniye Yatırım Destek Ofisi)
Uzman

Osmaniye Yer Fıstığı: “Toprağın Altını”

Baklagiller familyasında yer alan yer fıstığı, bir yağ bitkisi olmakla birlikte pek çok kullanım alanı olması sebebiyle sanayi için önemli bir hammadde oluşturmaktadır. Yer fıstığı, dünyada üretim miktarı bakımından yağlı tohumlu bitkiler arasında soya, pamuk ve kolzadan sonra dördüncü sırada yer almaktadır.

Yer fıstığı, besin değerinin üstün ve tüketiminin çok değişik şekillerde olabilmesi nedeniyle, diğer yağlı tohumlar arasında farklı bir yer edinmiş olup, insan beslenmesinde, gerek enerji, gerekse protein ihtiyacının karşılanmasında kullanılabilecek gıdaların başta gelenlerinden biridir.

Yer fıstığı, dünya genelinde bir yağ bitkisi olarak değerlendirilmesine karşın ülkemizde çerezlik olarak tüketilmektedir. Yer fıstığı, yağ oranının yüksek olması nedeniyle (% 40-60) ülkemizdeki yağ üretimini artırabilmek için değerlendirebileceğimiz önemli potansiyel yağ bitkilerinden biri ve aynı zamanda çerezlik olarak da önemli bir döviz kaynağımız olma şansına sahiptir. Türkiye’de henüz yağ sanayiine istenilen seviyede girememiş olan yer fıstığı üretimi-
miz; ülke ihtiyacını karşılayacak ve bir kısmını da ihraç edebilecek durumdadır.

Yer fıstığı ve yan ürünlerinin kullanımı, kültürlere ve ülkelere göre değişim göstermektedir. Dünyada, yağ üretiminden sonra en yaygın kullanılan sekli yer fıstığı ezmesidir. Tüketimi özellikle ABD’de çok yaygındır. Yer fıstığı ezmesi; Avrupa, Afrika ve Asya’nın da pek çok yerinde popülerdir, tüketimiyle ilgili çok değişik uygulamalar bulunmaktadır. Nijerya’da kızarmış, Burkina Faso’da tuzlanmış fıstık ezmesi tercih edilir. Ezmenin, Malezya ve Endonezya’da fırınlanmış etlere sos olarak kullanımı yaygındır. Bunların dışında yer fıstığı, yer fıstığı unu olarak Sudan’da yoğurt yapımında, Filipinlerde süt fermentasyonunda, Tayland’da ise süt ürünlerinde katkı maddesi olarak kullanılmaktadır.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre 2012 yılında Dünya’da 41 milyon tonun üzerinde yer fıstığı üretilmiştir. Bu üretimin yarısından fazlasını Çin ve Hindistan gerçekleştirmiş, bunları 3’er milyon ton ile Nijerya ve ABD izlemiştir. TÜİK verilerine göre ise 2013 yılında, Türkiye’de, 140 bin tonun üzerinde yer fıstığı üretilmiştir. Dünya’da üretilen yer fıstığının önemli bir bölümü yağa işlenmekte ve yıllık 5 milyon ton civarında yer fıstığı yağı üretilmektedir. Ülkemizde ise yer fıstığı yağı üretimi yok denecek kadar az miktarda gerçekleşmektedir (Çizelge 1). Yer fıstığı, ülkemizde genel olarak kuruyemiş, çikolata, pasta ve yer fıstığı ezmesi şeklinde gıda sanayisinde kullanılmaktadır.

Çizelge 1. Dünya’da ve Türkiye’de Yer Fıstığı ve Yer Fıstığı Yağı Üretimi
(FAO, 2012; TÜİK, 2013)

Dünya (Toplam)	41.185.932	5.170.391
Çin	16.856.845	1.956.700
Hindistan	5.779.000	1.217.650
Nijerya	3.070.000	706.000
ABD	3.057.850	81.400
Türkiye	141.263	10

Yer fıstığı, içerdiği yağ, protein, karbonhidrat, vitaminler ve mineral maddeler ile insanlar ve hayvanlar için değerli bir besin kaynağıdır. Yer fıstığı tohumlarında yaklaşık %18 oranında karbonhidrat ile bol miktarda K, Ca, Mg, P ve S gibi mineraller bulunmaktadır. Ayrıca, yer fıstığı; A, B ve E gibi vitaminlerce de oldukça zengindir.

- Yer fıstığı, zeytinyağı gibi büyük oranda doymamış yağ asidi, linoleik ve oleik yağ asidi içermektedir. Bu yağ asitleri atardamar sertliğini önlemede önemli rol oynamaktadır.
- B1 vitamini içerir. Kan şekerinin yakılması, kalp sağlığının korunması ve öğrenme gibi beyin fonksiyonları için gerekli olan bir vitamindir.
- Yaşlanmaya karşı vücudu koruduğu gibi alkol ve sigaranın zararlı etkilerini de azaltır. İçerdiği B3 vitamini kolesterolü düşürür, dolaşımı artırır, zihni açar.
- Kanın pıhtılaşması, kas gücü ve sinir iletimi için gerekli olan kalsiyum minerali içerir.
- Yer fıstığı posalı bir besindir. Posalı besinler kanser yapıcı zararlı maddelerin bağırsakta kalma süresini kısalttığı ve bağırsak duvarı ile temasını azalttığı için kanserden korunmada faydalı olurlar.
- Yer fıstığı baklagil familyasından olduğu için, havanın serbest azotunu toprağa bağlayarak kendinden sonra gelen bitkiye azot ve organik madde depolayan önemli bir bitkidir.

Yer Fıstığının Bazı Faydaları

Yapılan çalışmalar, yer fıstığının hem lipid parametreleri üzerine etki ederek toplam kolesterolü ve LDL (Kötü kolesterol) kolesterolü düşürebileceği hem de vücutta güçlü bir savunma sistemi ve denge oluşturabileceğine kaynaklık etmektedir. Yer fıstığının özellikle LDL kolesterolü düşürebileceği etkisinin aterosklerozun rol oynadığı kardiyovasküler hastalıklardan nöronal bozukluklara, inflamasyondan yaşlanmaya kadar geniş bir hastalık spektrumunda gerek antiaterosklerotik gerekse antioksidan etkileriyle faydalı etki gösterebilmektedir. Yukarıda sayılan özellikleriyle yer fıstığının günlük diyetle yer alması, fıstık tüketiminin oldukça fazla olduğu ülkemizde halkın bilinçlendirilmesi ve ayrıca faydalı etkilerinin ortaya konmasıyla fıstık ekonomisinin yükseltilebilmesi gibi faydalar sağlayabilecektir.

Yer Fıstığının Osmaniye İçin Önemi

Osmaniye, yer fıstığı tarımı için uygun iklim ve toprak koşullarına sahip bir konumda yer almaktadır. Bu durum, yer fıstığını tarımdan sanayiye ve ticarete kadar Osmaniye'ye has bir ürün haline getirmiştir. Osmaniye yöresinde yer fıstığı tarımının son 15 yıl içerisinde gösterdiği gelişme dikkate değerdir. Özellikle ikinci ürün olarak üretiminin yaygınlaşmasıyla önemi daha da artmıştır. Ana ürün ve ikinci ürün arasında verim bakımından çok fazla bir farkın olmaması, ayrıca ikinci ürün olarak ekilmesiyle tarladan bir yerine iki mahsulün alınabilmesi çiftçinin gelir seviyesini de yükseltmiştir. Böylece sadece üretici olan çiftçi değil aynı zamanda ürünü pazarlayan tüccar; tarlada, harmanda ve atölyelerde çalışan işçiler de bu sayede geçim kaynağı bulmuşlardır.

Osmaniye yer fıstığı, Osmaniye tarımının en önemli ürünü olup Osmaniye'nin sembolü haline gelmiştir. Türkiye'de, yer fıstığı ekim alanının % 37'si ve üretiminin % 36'sı Osmaniye'de gerçekleştirilmektedir. 2013 yılında Osmaniye'de yer fıstığının toplam ekim alanı 119.837 dekar olup bu alandan 42.059 ton yer fıstığı elde edilmiştir. Bu üretim miktarı ise 105.806.600 TL'lik bir yer fıstığı pazarı oluşturmaktadır. Çevre illerde üretilen yer fıstığının da büyük bir kısmı ilimizden pazarlanmakta olup toplam Türkiye yer fıstığı pazarlamasının yüzde 90'ı Osmaniye üzerinden yapılmaktadır.

Osmaniye yer fıstığının özellikleri, 2002 yılında Osmaniye Ticaret Borsası'nın girişimleriyle Türk Patent Enstitüsü'nden alınmış Coğrafi İşaret Tescil Belgesi ile ayrıntılı olarak belirlenmiş ve koruma altına alınmıştır.

Osmaniye'de halihazırda ekilen yer fıstığı Virginia tipi yer fıstığıdır. Virginia tipi içerisinde de çoğunlukla NC-7 çeşidi yetiştirilmektedir. NC-7 çeşidi dane büyüklüğü nedeniyle özellikle kuruyemiş sektöründe kullanılmaktadır. Fakat bu çeşidin yağ asidi kompozisyonu nedeniyle raf ömrü çok fazla değildir. Genel olarak 6 ay içerisinde tüketilmesi gerekmektedir. Kuruyemiş sektörünün aksine, özellikle çikolata üretim sektöründe dane büyüklüğünden ziyade raf ömrünün uzun olması (higholeic oil) tercih edilmektedir. Bu amaçla tüm dünyada runner tipi yer fıstığı üretilmekte ve gıda sanayisinde kullanılmaktadır. İlimizde 1. ve 2. ürün olarak ekilen yer fıstığının toplam alanı 120.000 dekar olmasına rağmen, runner tipi yer fıstığı ilimizde hiç üretilmemektedir. Mevcut Virginia tipi yer fıstığının yanında sanayicinin istediği tip (higholeic oil) yer fıstığı ihtiyacını karşılamak üzere runner tipi yer fıstığının da üretilmesi gerekmektedir.

Tarım ürünlerinden elde edilecek gelirin artırılması, o tarım ürününün farklı mamuller haline getirilebilmesi ve bu işlemler zincirinde kullanılan teknoloji payının büyütülmesi ile olasıdır. Yer fıstığı, mamul olarak çeşitlendirilebilecek, ekonomik potansiyele sahip bir tarım ürünüdür. Günümüzde hammadde ile işlenerek yarı mamul veya mamul haline getirilmiş ürünler arasındaki fiyat farkı gün geçtikçe artmaktadır. Bu fiyat farkını belirleyen faktörler arasında işleme sırasında kullanılan teknoloji girdisi de bulunmaktadır.

Son yıllarda başta Osmaniye Valiliği, Osmaniye İl Özel İdaresi, Osmaniye Ticaret ve Sanayi Odası, Osmaniye Ticaret Borsası ve özel sektör girişimcileri sayesinde, bugün çikolata kaplı yer fıstığı drajesinden, yer fıstıklı baklavaya, kakaolu yer fıstığı kremasından yer fıstıklı lokuma kadar çok çeşitli ürünler üretilmekte ve tüketicilerin yoğun ilgisiyle karşılaşmaktadır.

Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı da kurulduğu günden bugüne kadar, Mali, Teknik ve Doğrudan Faaliyet Destek Programlarıyla ve düzenlediği yurtdışı araştırma gezileriyle, yer fıstığı üretimine, işlenmesine ve kalite kontrolüne vermiş olduğu desteklerle yer fıstığı sektörünün her zaman yanında olduğunu göstermiştir.

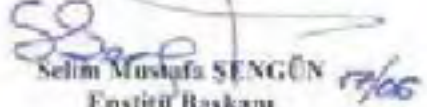
T. C.
TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ

COĞRAFI İŞARET TESCİL BELGESİ

Tescil No	: 54
Bayvuru Tarihi	: 07.02.2002
Bayvuru No	: C 2002/001
Yayın Tarihi	: 18.09.2002
Türü	: Menşe Adı
Bayvuru sahibinin kimliği	: Osmaniye Ticaret Borsası
Bayvuru Sahibinin Adresi	: İstiklal Mah. Ş.Mehmet Eroğlu Cad. No:58 OSMANİYE
Coğrafi İşaret	:
Coğrafi Sınırları	: Osmaniye İl Sınırları İçi
Kullanılacağı ürün	: Yer Fıstığı

Teknik özellikleri ve denetim biçimi ekte verilen coğrafi işaret 18.09.2002 tarih ve 24890 sayılı Resmi Gazete'de ilan edilmiş ve 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararnam'e'nin 12 nci maddesi gereğince 18.09.2002 tarihinden geçerli olmak üzere kesinleşerek tescil edilmiştir.

Osman
İlk. Mh.
Os. İl.
Bas. Mh. Yrd.

Selim Mustafa ŞENGÜN
Enstitü Başkanı

Kaynaklar

1. Parlakay, O., 2011. Türkiye'de Yer Fıstığı Tarımında Teknik ve Ekonomik Etkinlik. Doktora Tezi. Ç.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı. Adana, 150 s.
2. Gürbüz, F., 2011. Yer Fıstığı (Arachis Hypogaea) Tüketen Sağlıklı Bireylerde Oksidan-Antioksidan Denge ve Lipit Profili Parametrelerinin Araştırılması. Yüksek Lisans Tezi. Harran Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Biyoloji Anabilim Dalı. Şanlıurfa, 68 s.
3. Üçeçam, D. ve Hayli, S., 2004. Osmaniye İlinde Yer fıstığı Tarımı ve Önemi. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 14(2): 67-92.
4. Taşkaya, B., 2007. Yer fıstığı. Tarımsal Ekonomi Araştırma Enstitüsü – Bakış. 9(7): 1-4.
5. Kaçmaz, A., 2006. Yer fıstığı İşleme Teknolojisi ve Bu Amaçla Kullanılan Makinelerin İş Başarılarının Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi. Ç. Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Makinaları Anabilim Dalı.
6. OKÜ, DOĞAKA, GTHB Osmaniye İl Müd., 2014. Osmaniye İli Tarım Stratejisi ve Eylem Planı.
7. DOĞAKA, 2014. Yatırımcılar İçin Osmaniye Rehberi.
8. FAO, 2012. FAOSTAT, Food and Agriculture Organization of United Nations.
9. TÜİK, 2013. Türkiye İstatistik Kurumu, Bitkisel Üretim İstatistikleri.

AJANSTAN HABERLER

Kahramanmaraş İÇSU Kültür Balıkçılığı Pazarlama ve Tanıtım Çalıştayı

Su ürünleri sektörü dünyada gıda sektörü içerisinde en hızlı büyüyen alt sektörler arasında bulunmaktadır. Avcılık potansiyelinin sınırlarının zorlandığı, okyanus, deniz ve göllerde tür sayısı ve popülasyonun azaldığı, sadece kıyılar değil kıta içlerinde tüketiminin hızla arttığı günümüzde insan gıdası olarak tüketilen su ürünlerinin Dünya Gıda ve Tarım Örgütü'ne göre artık %40'ı kültür ortamında yetiştiricilikle sağlanmaktadır.

Türkiye'de kültür balıkçılığının neredeyse yarısını oluşturan içsu kültür balığı ürünlerinin en önemli merkezlerinden bir tanesi olan Kahramanmaraş ilimizde de sektör son yıllarda hızlı bir büyüme kaydetmiştir. İlk olarak enerji ihtiyacı için yapılan barajlarda modern kafeslerde büyük üretim çiftliklerin sayısı hızla artmış, ardından Türkiye'nin en modern kuluçkahane ve işleme tesisleri kurul-

TARİH : 15 MAYIS 2014

YER : Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası Toplantı Salonu

muştur. Bugün artık yumurtadan son işlenmiş ürüne kadar bütün süreçlerinin yer aldığı bir il olan Kahramanmaraş'ta sektörün önemine dikkat çekmek, ilin bu alanda ulusal ve uluslararası tanıtımına katkı sağlamak amacıyla 15 Mayıs 2014 tarihinde Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı Koordinasyonunda Kahramanmaraş İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi ve Kahramanmaraş Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Birliği ile birlikte Kahramanmaraş İçsu Kültür Balıkçılığı Çalıştayı gerçekleştirilecektir.

Pazarlama ve Tanıtım teması ile gerçekleştirilecek çalıştaya Türkiye'nin dört tarafından Üretici Birlikleri Yöneticileri, Akademisyenler, sektörün öncü kuruluşlarının yöneticileri, ortakları ve profesyonelleri ile çok sayıda davetli katılacaktır.

Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı (DOĞAKA), Adana'da 8. kez düzenlenen Çukurova Gıda Gıda-Tek Fuarı'nda bölgemizden 24 firma ile katılım sağladı. Ajansımızın desteği ile bölgenin tek ve Türkiye'nin 3. en büyük gıda fuarı olan Çukurova Gıda Gıda-Tek Fuarına katılan firmalarımız ziyaretçilerin yoğun ilgisi ile karşılaştı.

Türkiye'nin her bölgesinden katılımcıların yer aldığı fuarda Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye firmalarının stantlarına Fas, Cezayir gibi ülkelerden gelen katılımcıların ilgisinin yoğun olduğu ve Irak'tan gelen ticaret heyetinin illerimiz firmalarına yoğun ilgi gösterdiği gözlemlenmiştir.

Adana Valimiz Sayın Hüseyin Avni COŞ, Osmaniye Valimiz Sayın Mehmet ODUNCU, Adana Büyükşehir Belediye Başkanımız Hüseyin SÖZLÜ ve Osmaniye Sanayi Ticaret Odası Başkanımız Sayın Murat TEKE'nin ziyaret ettiği DOĞAKA standından sonra firmalarımız stantlarını ziyaret ederek ürünler hakkında bilgi almışlardır.

132 firmanın katılım sağladığı fuar 27.241 kişi tarafından ziyaret edilmiş, gerek Ortadoğu'dan gerek Kuzey Afrika'dan ziyaretçilerinde bulunduğu fuar ihtisas fuarı niteliğinde yapılmış ve ticaret anlaşmalarına zemin tanımıştır.

DOĞAKA Çukurova Gıda Gıda-Tek Fuarına Katıldı

2. Kalkınma Ajansları Konferansı

Türkiye'deki 26 kalkınma ajansı temsilcilerinin ve ilgili bütün paydaş kurum ve kuruluşları biraraya getiren 2. Kalkınma Ajansları Konferansı (KALK2) 16-19 Nisan 2014 tarihleri arasında Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda ve İpek Yolu Kalkınma Ajansı ev sahipliğinde Gaziantep'te Zeugma Mozaik Müzesi Sergi ve Konferans Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir.

Düzenlenen konferans ile Kalkınma Ajanslarının geleceği ve bölgesel kalkınma stratejileri görüşülmüş, düzenlenen panel ve seminerler ile bölgesel gelişme ve u gelişmenin sağlanması için çözümler tartışılmış, ajansların bu süreçteki yerleri ve gelecekteki konumları üzerine oturumlar gerçekleştirilmiştir. Bunların haricinde ajansları ilgilendiren sosyal kalkınma, kredi destekleri, Avrupa Birliği ve fonlar konuları işlenmiş ve ajans personellerine bu konularda bilgi verilmiştir.

Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz'ın katıldığı toplantıya ayrıca Gaziantep Valisi Erdal Ata, Adıyaman Valisi Mahmut Demirtaş, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, Kalkınma Bakanlığı Müsteşarı Kemal Madenoğlu, Gaziantep Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Adil Konukoğlu, GTO Başkanı Eyüp Bartık, AK Parti Gaziantep Milletvekilleri Deya Bakbak, Ali Şahin, Şehitkâmil Belediye Başkanı Rıdvan Fadiloğlu, Kalkınma Ajansları Kalkınma Kurulu Başkanları ve Genel Sekreterleri katılmıştır.

Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz yaptığı kapanış konuşmasında "Türkiye'nin 2023 hedefine yönelik ikinci bir atılım ve dönüşüm yaşaması lazım. Ekonomik politikalarımızda bazı yeni reformlara ihtiyacımız var. Teknoloji ve bilginin daha fazla katma değere dönüştüğü ekonomik yapıyı hedeflememiz gerekiyor." sözleri ile kalkınma ajanslarının önümüzdeki süreçte görevlerine vurgu yapmış ve konuşmasında Türkiye'nin yaşadığı ekonomik sürece dikkat çekmiştir.

Yapılan açıklamaların ardından Adıyaman Valisi Mahmut Demirtaş, Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz'a katılımından dolayı hediye takdim etmiştir.

Ajansımız adına Genel Sekreter vekilimiz Onur Yıldız, uzmanlarımız ve destek personellerimiz konferansa katılım sağlamış ve bölgemiz için neler yapabileceğimize dair diğer ajanslarla görüşmeler yapılmıştır.

Ajansımız TR63 Bölgesi'nde (Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye) girişimciliğin geliştirilmesi amacıyla KOSGEB Müdürlükleriyle işbirliği yaparak bu yılda Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri düzenliyor.

Bu kapsamda DOĞAKA ve KOSGEB işbirliğinde 2014 yılı Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri başladı. Hatay ve Kahramanmaraş'ta 180'er, Osmaniye'de 60 kişi olmak üzere toplam 420 kişinin davet edildiği 70 saatlik eğitim sonunda sertifikasını alan girişimci adayları, işlerini kurdukları takdirde KOSGEB'in 30 bin TL'ye kadar hibe ve 70 bin TL'ye kadar faizsiz kredi desteklerinden faydalanabilecekler.

DOĞAKA ve KOSGEB işbirliğinde 2014 yılı Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri başladı

	İlçe	Başvuru Sayısı	Eğitime Hak Kazanan Girişimci Sayısı
HATAY	Antakya	302	120
	İskenderun	155	30
	Kırıkhan	37	30
	Hatay Toplam	494	180
KAHRAMANMARAŞ	Merkez	305	120
	Elbistan	76	60
	Kahramanmaraş Toplam	381	180
OSMANİYE	Merkez	135	60
GENEL TOPLAM		1010	420

2014 Yılı Mali Destek Programları Başvuruları Sona Erdi

5449 Sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanuna dayanılarak TR63 Bölgesi ileri Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye illerini kapsayan alanda 2010 Yılında faaliyetlerine başlayan Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı'nın (DOĞAKA) kuruluş amacı; kurulduğu alanda kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle, ulusal kalkınma plânı ve programlarda öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmaktır.

Bu doğrultuda 2010,2011 ve 2012 yıllarında KOBİ'lerin ve Kooperatiflerin yararlanabildiği Mali Destek programları ilan eden ve Bölge Kalkınmasına katkı sağlayan önemli projelerin hayata geçmesini sağlayan DOĞAKA, 2014 Yılı Mali Destek Programları ile bu çabaları daha ileri aşamalara taşımayı hedeflemektedir.

Bu hedefe yönelik olarak, Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı (DOĞAKA) 17 Aralık 2013 tarihinde ilan ettiği 2014 yılı 'Sürdürülebilir Üretim Geliştirilmesi ve Yenilikçilik' ve Bölge İçi Gelişmişlik Farklarının Azaltılması' Mali Destek Programlarına KAYS (Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi) üzerinden başvuru 7 Mart 2014 Cuma günü saat 17.00'de sona ermiştir.

15.000.000 TL bütçe ile ilan edilen ve temel amacı mevcut işletmelerde üretim, satış-pazarlama, lojistik ve depolama süreçlerinde yeni ve yenilikçi yöntemlerin geliştirilerek bölgenin rekabet gücünün artırılması olan 2014 Yılı Sürdürülebilir Üretim Geliştirilmesi ve Yenilikçilik Mali Destek Programı kapsamında Hatay ilinden 76, Kahramanmaraş ilinden 93, Osmaniye ilinden 25 olmak üzere toplam 194 proje başvurusu ile 58.487.917,17 TL kaynak talep edilmiştir.

5.000.000 TL bütçe ile ilan edilen, temel amacı sadece belirli sayıda az gelişmiş ilçe seçilerek seçilen bu ilçelere yatırım yapacak işletmelerin yararlanabilmesini hedefleyen ve böylelikle bölge içi kalkınmışlık farkının giderilmesini amaçlayan 2014 Yılı Bölge İçi Gelişmişlik Farklarının Azaltılması Mali Destek Programı kapsamında ise Hatay ilinden 8, Kahramanmaraş ilinden 1, Osmaniye ilinden 6 adet olmak üzere toplam 15 proje başvurusu ile 2.232.229,54 TL kaynak talep edilmiştir.

Toplam 209 proje başvurusu ile yapıldığı 2014 Yılı Mali Destek Programlarının sonuçlarının 15 Mayıs 2014 tarihinde www.dogaka.gov.tr internet adresinde açıklanması planlanmaktadır.

Programa olan ilginize teşekkür ederiz.

DOĞAKA Bölgemiz İçin Dünya Çapında Bir Tanıtıma İmza Attı

Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı, 5-9 Mart 2014 tarihleri arasında Berlin'de 48.si düzenlenen ITB Berlin Fuarı'na katıldı. Ajansımızın desteği ve koordinasyonunda, Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye illerinin tarih, turizm ve kültürel değerleri dünyanın en büyük turizm fuarlarından biri olan ITB Berlin Fuarı'na taşındı. ITB Berlin ile bölgemizdeki turizm potansiyelinin tüm dünya ülkelerinden ziyaretçilere tanıtılması sağlandı.

Bölgemizin kültürel değerleri ve lezzetlerinin ziyaretçilere sunulduğu Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye standını Avrupa Birliği Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Kültür Turizm Bakan Yardımcısı Abdurrahman Arıcı, Berlin Büyükelçisi Hüseyin Avni Karslıoğlu, Frankfurt Kültür Ataşesi Osman Şahin, Ankara Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Arif Şayık ve yerli ve yabancı birçok kişi ziyaret etti.

1966 yılından beri Almanya'nın başkenti Berlin'de düzenlenen ve Avrupa'nın en eski turizm fuarı olan ITB Berlin Fuarı bu yıl 48'inci kez kapılarını uluslararası turizm camiasına ve ziyaretçilere açtı. Dünyanın önde gelen tur operatörleri, basın ve medya temsilcileri, turizm bakanlıkları, rezervasyon siteleri, oteller, seyahat acenteleri ve seyahat severleri Almanya'da buluşturan, 160 bin m² alanda ve 26 holde 189 ülkeden 10.086 firmanın katıldığı ITB Berlin Fuarı yaklaşık 170 bin kişiye ev sahipliği yaptı.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın desteği, Türkiye Otelciler Federasyonu ve Turizm Yatırımları Derneği ortaklığıyla bu yıl 18'si düzenlenen Doğu Akdeniz Uluslararası Turizm ve Seyahat Fuarı (EMITT), 30 Ocak-2 Şubat tarihleri arasında ziyaretçilerini ağırladı.

İstanbul'da TÜYAP Fuar ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen Fuar, Kültür ve Turizm Bakanı Ömer Çelik, AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Hüseyin Çelik, İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, Hatay Valisi M. Celalettin Lekesiz, Osmaniye Valisi Dr. Mehmet Oduncu, DOĞAKA Genel Sekreter Vekili Onur Yıldız, diğer il valileri, ilçe kaymakamları, belediye başkanları, yurtdışı ülkelerden kültür ve turizm bakanları, üst düzey yöneticiler, turizm firmalarının ve sivil toplum örgütlerinin temsilcilerinin de katıldığı bir törenle açıldı.

Ajansımızın desteği ve koordinasyonunda, Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye illerinin tarih, turizm ve kültürel değerlerinin yanı sıra Hatay'ın künefesi, ipek dokumacılığı, yakma resim sanatı, sepet örmeciliği, Kahramanmaraş'ın dondurması, tarhanası, biberi, çarıkları, sim sırmaları bakır ve ahşap işçiliği, Osmaniye'nin yer fıstığı, yer fıstıklı baklavası, şalgam suyu, ahşap oymacılığı ve Karatepe kilimlerine kadar pek çok değeri ziyaretçilere tanıtıldı.

Farklı stant tasarımıyla da ziyaretçilerin dikkatini çeken DOĞAKA standında; Hatay ilimizin Kaya Mezarları (Beşikli Mağara), Anadolu'nun ilk camisi olan Habib-i Neccar Camii, Hristiyanlık tarihinde önemli bir yere sahip olan St.Pierre Kilisesi, Kahramanmaraş ilimizin Ulu Camii ve Eshabı- Kehf'i ve Osmaniye ilimizin Karatepe Açık Hava Müzesi, Kastabala Ören Yeri ve Toprakkale Kalesi mimari anlamda fuara yansıtıldı.

Büyük ilgi gören standımızda, bölgemize ait yöresel ürünlerden; künefe, kabak tatlısı, kömbe, yer fıstıklı baklava ve tatlıları, tarhana, sahlep, Kahramanmaraş dondurması konuklara ikram edildi.

**DOĞAKA Bu Yıl da
EMITT'en Ödülle Döndü**

Bölgemizin sahip olduğu tarihi, kültürel ve yöresel tatlarının İstanbullulara ve İstanbul'a gelen yerli ve yabancı konuklara tanıtıldığı EMITT Fuarı'nda Ajansımız "En Başarılı Ekip Çalışması" ödülünü aldı.

Bölgenin kültürel değerleri ve lezzetlerinin sunulduğu DOÇAKA standını, birçok il valisinin yanı sıra, Osmaniye Eski Valisi Celalettin Cerrah, İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, sanatçı Ümit Besen, yerli ve yabancı sektör profesyonelleri ve çok sayıda vatandaş ziyaret etti.

Birlikte halayların çekilip, yöresel sanatçıların sazlı sözlü müzik sunumları eşliğinde oyunların oynandığı renkli görüntülere ev sahipliği yapan Fuar 81 il ve 70 ülkeden 4500 profesyonel katılımcı ile birlikte binlerce ziyaretçiye ev sahipliği yaptı.

Ajansımız desteği ile Hatay ilinde faaliyet gösteren mobilya üreticisi firmalar 28 Ocak-2 Şubat 2014 tarihlerinde İstanbul CNR EXPO'da düzenlenen İstanbul Mobilya Fuarında (İSMOB) sektör aktörleriyle buluştu.

DOĞAKA, Mobilya Üreticilerini Fuar Organizasyonları İle Buluşturmaya Devam Ediyor

Düzenlendiği her yıl sektörün gündemine yön veren İstanbul Mobilya Fuarı, bu yıl da mobilyaya dair tüm gelişmeleri, yenilikleri ve fırsatları ziyaretçilerine sundu.

Fuara katılımları için maddi ve tanıtım desteği sağlayan Ajansımıza teşekkür eden firma temsilcileri fuarda bulunmaktan dolayı memnun olduklarını ve hem sıcak satış yaptıklarını hem de yeni siparişler aldıklarını ifade ettiler. Fuarın markalarının tanınırlığı ve yeni iş bağlantıları kurmaları açısından da verimli geçtiğini belirten firma temsilcileri fuara gelecek sene tekrar katılmak istediklerini ifade ettiler.

450 katılımcıya ev sahipliği yapan ve tüm mobilya profesyonellerinin ve uluslararası alıcıların buluşma noktası olan İSMOB 2014 Fuarını 100.000 kişi ziyaret etti.

Kalkınma Bakanlığı Yetkilileri DOĞAKA'yı Ziyaret Etti

Kalkınma Bakanlığı Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürü Sayın Nahit Bingöl ve ilgili Bakanlık AB Ekonomik ve Sosyal Uyum Dairesi Başkanı Mesut Kamiloğlu Ajansımızı ziyaret etti.

Ajans personeli ile bir araya gelen Bakanlık yetkililerinden Nahit Bingöl, Bakanlığın Kalkınma Ajansları ile ilgili yapmış olduğu çalışmalar hakkında bilgi vererek, Bakanlık ve ajansların sıkı bir ilişki içinde olmasının ve karşılıklı perspektifleri paylaşarak ortak bir sinerji yaratmanın önemine dikkat çekti.

Bingöl, Bakanlık olarak Yönetim Kurulu ve Kalkınma Kurulu toplantılarına ve izleme değerlendirme ziyaretlerine katılmak, YDO'larda incelemelerde bulunmak, mali destek programlarının ilanını ve çalışma programının hazırlanması gibi birçok çalışmayı yürütmek için ajansları daha sık ve sistemli bir şekilde ziyaret etmek, katma değeri artırmak istediklerini ifade etti.

Ajans personelinin sorularının da cevaplandırıldığı ziyaretin ardından Bakanlık yetkilileri İskenderun'da düzenlenen 55. Yönetim Kurulu toplantısına katılmak için Ajansımızdan ayrıldılar.

SODES Pilot Uygulama Modelleri Değerlendirme Toplantısı DOĞAKA Organizasyonunda Hatay'da gerçekleştirildi.

18-19 Aralık 2013 tarihlerinde Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı organizasyonunda Hatay Ottoman Palace'da düzenlenen SODES Pilot Uygulama Modelleri Değerlendirme Toplantısı geniş katılımcı kitlesinin katılımı ile gerçekleştirildi.

Kalkınma Bakanlığı Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürü Sn.Yılmaz Tuna'nın açılış konuşması ve Kalkınma Bakanlığı Gelir Dağılımı ve Sosyal İçerme Daire Başkanı Sn.Yusuf Yüksel'in genel SODES sunumu ile başlayan toplantı Adana ve Mersin Valilikleri Proje Koordinasyon birimlerinin SODES projeleri uygulama örneklerinin ardından DOĞAKA Genel Sekreter Vekili Sn. Onur Yıldız'ın 2011 yılından günümüze TR63 (Hatay-Kahramanmaraş-Osmaniye) bölgesinde DOĞAKA tarafından gerçekleştirilen SODES Uygulama Modeline vurgu yapması ve istatistiki bilgiler üzerinde durması ile toplantının birinci oturumu son bulmuştur. Açılış konuşmalarında Kalkınma Bakanlığı Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürü Tuna "Bu programa başlarken yerel olmasını istedik. Valilikten kaymakamlığa kaymakamlıktan köylerde muhtarlarla devam eden yolda ihtiyacı ayağa götüren bir programdır. SODES araştırmalarda dünya da bu yönüyle kendine has bir program olan üç bileşenin (istihdam, kültür, sanat ve spor, sosyal içerme) hepsini bir arada içeren tek programdır." dedi. Ayrıca DOĞAKA Genel Sekreter Vekili Yıldız "Mali desteklerimizle destek veremediğimiz ilçelere, yüce devletin ulaşamadığı en ücra köylere SODES le devlet elini uzatmak ayrıca bir mutluluk kaynağıdır." dedi.

Öğleden sonra gerçekleştirilen oturumlarda katılımcılar üç farklı gruba ayrılarak farklı uygulama modelleri beş ayrı kategoride (Duyuru ve hazırlık, Değerlendirme, Kabul ve sözleşme, Yürütme ve uygulama, Raporlama, Proje kapatma, Performans göstergeleri, Kapanış süreçleri) değerlendirildi.

rilmiş olup grup çalışmalarının ardından ortak genel bir değerlendirme yapılarak birinci gün oturumları sona erdi.

Toplantının ikinci gününde; Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü tarafından 2011 ve 2012 yıllarında yürütülmüş olan projeler ziyaret edilmiş ve akabinde 2013 yılı içerisinde Antakya Eğitim ve Öğretim Yardımlaşma Derneği tarafından yürütülmekte olan "Hatay'ın Kadınları SODES ile Ufkunuz Açık Olsun" projesi ziyaret edilerek SODES Pilot Uygulama Modelleri Değerlendirme Toplantısı sona erdi.

Oturumlar neticesinde; DOĞA'nın Sosyal Destek Programını (SODES) başarı ile uygulamakta olduğu Bakanlığımız tarafından açıkça belirtilmiştir.

Katılımlarından dolayı başta Kalkınma Bakanlığı Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürü Sn. Yılmaz Tuna'ya, Adana Vali Yardımcısı Sn. Halil Arslan'a, Malatya Vali Yardımcısı Sn. Mehmet Özel'e, Mersin Vali Yardımcısı Sn. Nihat Karabiber'e, Kahramanmaraş İli Elbistan İlçesi Kaymakamı Sn. Tuncay Akkoyun'a, Kalkınma Bakanlığı Gelir Dağılımı ve Sosyal İçerme Daire Başkanı Sn. Yusuf Yüksel'e, Kalkınma Bakanlığı değerli Planlama Uzmanlarına ve kıymetli katılımcılarımıza teşekkür ederiz.

DOĞU AKDENİZ KALKINMA AJANSI

Yavuz Sultan Selim Caddesi Birinci Tabakhane Sokak No: 20 Antakya - HATAY

Tel : [0326] 225 14 15

Faks : [0326] 225 14 52

E-mail : bilgi@dogaka.gov.tr

HATAY YDO

Hatay Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Binası Kışlasaray Mh. Fevzi Çakmak Cd. No:17 Antakya / HATAY

Tel : +90 [326] 212 25 76

Faks : +90 [326] 212 25 74

E-mail : hydo@dogaka.gov.tr

KAHRAMANMARAŞ YDO

Yenişehir Mahallesi Trabzon Caddesi Kahramanmaraş İl Müftülüğü Binası Kat: 2 - KAHRAMANMARAŞ

Tel : +90 [0344] 231 14 17

Faks : +90 [0344] 231 17 18

E-mail : kydo@dogaka.gov.tr

OSMANİYE YDO

Osmaniye Sanayi ve Ticaret Odası 3. Kat - OSMANİYE

Tel : +90 [0328] 888 00 00

Faks : +90 [0328] 888 00 01

E-mail : oydo@dogaka.gov.tr

www.dogaka.gov.tr

KAHRAMANMARAŞ İÇSU KÜLTÜR BALIKÇILIĞI

Pazarlama ve Tanıtım
ÇALIŞTAYI

TARİH : 15 MAYIS 2014

YER : Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası Toplantı Salonu

www.dogaka.gov.tr